

Luminor
2023 m. metinė
ataskaita

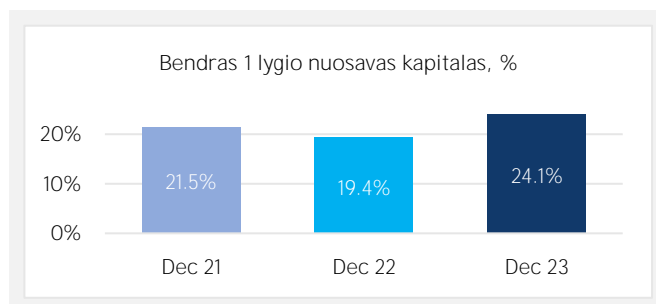
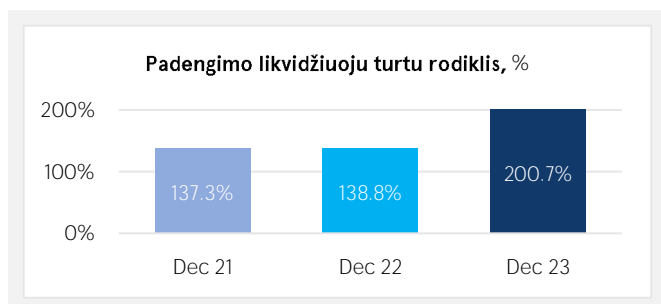
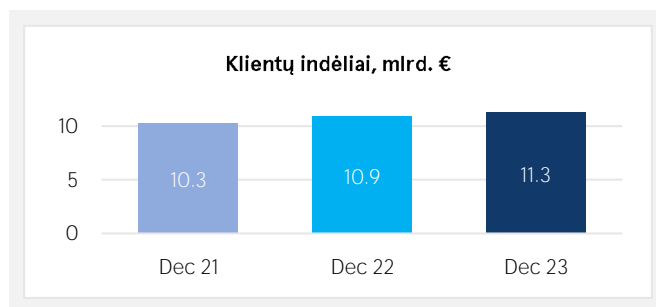
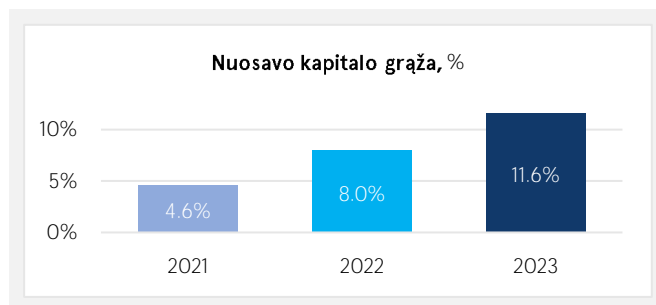
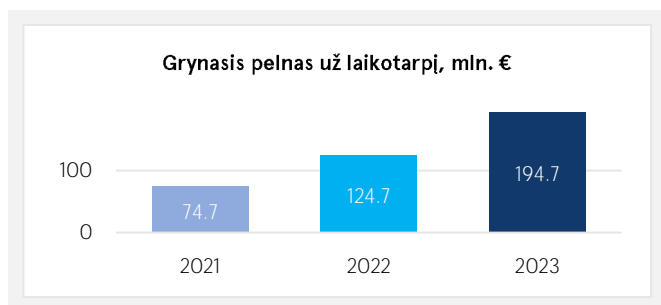
ĪVADAS

Apžvalga

TRUMPAI APIE MŪSŪ METŪ REZULTATUS

- Pajamos augo smarkiai (iki 65 %) ir daļis jū reinvestuota j IT ir procesū tobulinimā
- Pelnas priēš jtraukiant mokesēiū sānaudas padidējo 92 %, taēiau nauji mokesēiai Latvijojē ir Lietuvojē samāžino šio laikotarpio pelno augimā
- Klientū indēliai augo 3,1 %, jskaitant padvigubējusius terminuotuosius indēlius
- Padidējo ir iēliko labai aukēti likvidumo ir kapitālo rodikliai

APIE REZULTATUS GLAUSTAI

APIE MUS

Luminor yra pirmaujantis nepriklausomas bankas ir treēias pagal dydį finansiniū paslaugū teikējas Baltijos šalyse. Mūsū paslaugos skirtos finansiniams fiziniū asmenū, šeimū ir jmoniū poreikiams tenkinti. Dirbame tam, kad pagerintume savo klientū ir savo šaliū finansinē būklē bei prisidētume prie jū augimo. Daugiau informacijos apie mus galima rasti interneto svetainēje adresu: www.luminor.ee.

Vadovo pranešimas

2023 m. bazinės palūkanų normos padidėjo nuo ankstesniais metais buvusio itin žemo lygio. Dėl to sumažėjo paskolų paklausa ir padidėjo konkurencija dėl klientų indėlių. Tokiomis sąlygomis toliau teikėme paslaugas savo klientams – Baltijos šalių fiziniams asmenims ir įmonėms, todėl didinome indėlius, o mūsų paskolų portfelis šiek tiek sumažėjo.

Padarėme pažangą mažmeninės bankininkystės srityje, nes išplėtėme produktų pasiūlą, sutelkėme dėmesį į einamųjų sąskaitų ir indėlių sumų augimą ir toliau kūrėme į klientus orientuotą verslą. Naujų paskolų paklausa buvo nedidelė, nors nekilnojamojo būsto kreditų suteikėme daugiau. Verslo bankininkystės srityje reagavome į klientų poreikius, padidinome indėlius ir įtvirtinome savo, kaip pirmaujančio Baltijos šalių įmonių emitentų siūlomų naujų skolos vertybinių popierių tarpininko, poziciją. Su Europos investicijų banku pasirašėme susitarimą, kuriuo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas Baltijos šalių mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MV) gauti papildomų paskolų ir remti perėjimą prie žaliosios ekonomikos. „Sustainalytics“ įvertino mūsų pažangą ir antrą kartą suteikė mums žemiausią ESG rizikos reitingą iš visų didžiausių Baltijos regiono bankų.

2023 m. teikėme paslaugas klientams, didinome savo pajamas, stiprinome likvidumą ir kapitalo pozicijas, investavome į ateitį ir kartu didinome efektyvumą.

Į ateitį žvelgiame užtikrintai, nes tikime savo šalių rinkomis ir atnaujinta strategija.

Peter Bosek
Generalinis direktorius

Mūsų pelnas prieš įtraukiant mokesčių sąnaudas padidėjo iki 273,2 mln. eurų, t. y. jis yra 92 % didesnis nei ankstesniais metais. Tačiau dėl Latvijoje ir Lietuvoje įvestų naujų mokesčių 194,7 mln. eurų pelnas įtraukus mokesčių sąnaudas padidėjo 70,0 mln. eurų. Bendrosios veiklos pajamos padidėjo dviem trečdaliais, nes dėl padidėjusių palūkanų normų išaugo grynosios palūkanų pajamos. Veiklos sąnaudos padidėjo 45,7 %, nes pagerinome savo IT sistemas ir procesus, juos gerinsime ir ateinančiais metais. Be to, užfiksavome 17 mln. eurų padidėjusius tikėtinus kredito nuostolius, kuriuos lėmė keli pavieniai atvejai. Mokesčių sąnaudos padidėjo keturis kartus, daugiausia dėl Latvijoje įvesto išankstinio pelno mokesčio ir laikino bankų mokesčio Lietuvoje.

Mūsų nuosavo kapitalo grąža prieš įtraukiant mokesčių sąnaudas siekė 16,3 % ir 11,6 % atskaičius mokesčius. Mūsų likvidumo ir kapitalo pozicijos yra tvirtos. Per metus padengimo likvidiuoju turto rodiklį padidinome iki 200,7 %, o metų pabaigoje mūsų bendrojo 1 lygio nuosavo kapitalo ir bendrojo kapitalo rodikliai, įskaitant grynąjį laikotarpio pelną, buvo 24,1 %. Visą mūsų kapitalą sudaro nuosavas kapitalas. Toliau peržiūrime savo kapitalo lygį ir struktūrą, siekdami užtikrinti, kad jie atitiktų mūsų planus ir prognozes, taip pat geriname kapitalo išteklių efektyvumą.

Mūsų kredito kokybė išlieka gera. 2 etapo paskolų per metus sumažėjo 6,8 %, nes aktyviai valdėme paskolų portfelį ir paskolos buvo amortizuotos arba gražintos. Tačiau 3 etapo paskolos padidėjo 68,8 mln. eurų – daugiausia dėl to, kad perklasifikavome vieno kliento riziką, todėl metų pabaigoje tai sudarė 1,9 % visų paskolų. Rusijoje, Baltarusijoje ar Ukrainoje įsteigtos įmonės tiesioginės rizikos nekelia. Mūsų paslaugos šių šalių gyventojams, daugiausia nekilnojamojo turto kredito paskolos, per metus dar labiau sumažėjo ir dabar sudaro mažiau nei 1 mln. eurų.

Per metus Qasim Abbas ir Iain Plunkett buvo paskirti stebėtojų tarybos nariais, o Nadim El Gabbani, Elly Hardwick ir Michael Richard Jackson atsistatydino iš tarybos ir komitetų, kuriuose dirbo. Ossi Leikola buvo paskirtas Valdybos nariu ir naujuoju generalinio direktoriaus pavaduotoju, o Diego Biondo – vyriausioju rizikos pareigūnu, jis pakeitė Georg Kaltenbrunner. Atsistatydinus Andriui Načajui, atsakomybę už verslo bankininkystės valdymą perėmė Jonas Urbonas, o Andrea Granata buvo paskirtas laikinuoju vyriausioju veiklos pareigūnu ir pakeitė Ian Penny ir Ilja Sovetov.

Nuo 2024 m. birželio 30 d. atsistatydinsiu iš pareigų ir vėl pradėsiu dirbti Austrijos banko „Erste“ generaliniu direktoriumi. Taryba jau pradėjo mano įpėdinio skyrimo procesą. Kol kas esu įsipareigojęs Luminor; kaip ir anksčiau, dirbsiu Taryboje, vadovausiu Valdybai, tęsiu mūsų strategijos įgyvendinimą ir užtikrinsiu sklandų darbų perdavimą kitam generaliniam direktoriui.

Ilgalaikės Baltijos regiono perspektyvos yra geros. Kad ir kokia būtų ekonominė aplinka, mes užtikrintai žvelgiame į ateitį, nes tikime savo rinkomis ir turime aiškią strategiją, kurią šiemet atnaujiname; siekiame pagerinti savo klientų ir šalių finansinę būklę bei skatinti jų augimą. Taip veikdami išlaikysime savo stiprią finansinę padėtį, taikysime apdairų rizikos valdymą ir vykdysime platesnio pobūdžio įsipareigojimus.

Mes esame Luminor

Luminor yra pirmaujantis nepriklausomas Baltijos šalių bankas, tenkinantis privačių asmenų, šeimų, įmonių ir vyriausybių finansinius poreikius Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Visos trys mūsų rinkos yra stiprios, dinamiškos ir perspektyvios. Siekiame kurti savo regiono finansinę gerovę ir skatinti jo dinamiškumą bei novatoriškumą.

Nuo nepriklausomybės atkūrimo praėjusio amžiaus dešimtojo dešimtmečio pradžioje Baltijos šalys transformavosi – perėjo iš planinės ekonomikos į rinkos ekonomiką ir tapo tvirtomis demokratinėmis valstybėmis. Visos trys šalys yra NATO, Europos Sąjungos ir Šengeno erdvės narės, įsivedusios eurą. Nuo 2000 m. BVP vienam gyventojui padidėjo daugiau nei dvigubai, tačiau sudaro tik 50 % ES vidurkio. Visi minėti veiksniai turėtų ir toliau skatinti Baltijos šalių ekonomiką augti ir viršyti ES vidurkį. Vyriausybės vykdė konservatyvią fiskalinę politiką, valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis nesiekia 40 %, tai sudaro mažiau nei pusę ES vidurkio. Pagrindinės eksporto rinkos yra kitos ES valstybės narės, Jungtinės Amerikos Valstijos ir Jungtinė Karalystė. Prekyba su Rusija yra ribota.

Bendras šių trijų šalių gyventojų skaičius (šiek tiek daugiau nei 6 mln.) yra panašus į kitų Šiaurės šalių – Danijos, Suomijos ar Norvegijos – gyventojų skaičių. Baltijos šalys, kaip ir jų kaimynės, pagal atvirumo ir laisvės rodiklius užima aukštą poziciją. 2022 m. Transparency International paskelbtame korupcijos suvokimo indekse visos Baltijos šalys su 65,0 balų vidurkiu pateko į aukščiausią 180 pasaulio šalių kvartilį, panašiai kaip Pietų Korėja, ir gerokai aplenkė Vidurio ir Rytų Europos šalis.

Baltijos šalių bankų rinka yra konkurencinga ir pelninga. Esame trečias pagal dydį regiono bankas, užimantis 15 % skolinimo rinkos. Konkuruojame su dviem Švedijos bankais, veikiančiais visame regione, taip pat su mažesniais vietiniais bankais kiekvienoje iš Baltijos šalių. Pastaraisiais metais skolinimo apimtys regione išaugo, tačiau mažas privataus sektoriaus įsiskolinimas, įskaitant mažą būsto paskolų skvarbą, suteikia galimybių toliau augti kreditams.

Mes buvome įkurti 2017 m., kai DNB ir Nordea sujungė savo veiklą Baltijos šalyse, siekdami patenkinti šių šalių dinamiškos ekonomikos finansinius poreikius. Iš pagrindinės būstinės Estijoje ir per skyrius Latvijoje bei Lietuvoje savo verslą visame Baltijos regione valdome pagal klientų segmentus – mažmeninę ir verslo bankininkystę. Mūsų antrinės įmonės teikia lizingo paslaugas, valdo pensijų fondus ir vykdo e. prekybos mokėjimus. Dirbame tik Baltijos šalyse ir savo paslaugas orientuojame į jų gyventojus arba glaudžius ryšius turinčius fizinius asmenis ir įmones.

Per Luminor Holding mus valdo konsorciumas, kuriam vadovauja privataus kapitalo fondai, valdomi Blackstone (80,05 %) ir DNB banko (19,95 %). Mūsų veiklą reguliuoja Europos Centrinis Bankas (ECB), turime patikimą valdysenos struktūrą ir siekiame laikytis aukščiausių elgesio standartų. Mūsų Stebėtojų taryba (su nevykdomąja funkcija) prižiūri Valdybą (su vykdomąja funkcija). Stebėtojų tarybos nariai skiriami iš Luminor Holding akcininkų pasiūlytų kandidatų arba yra nepriklausomi. Vykdomosios valdybos nariai yra vietinių ir tarptautinių įmonių vadovai.

Savo kontrolės sistemą organizuojame trimis kryptimis. Pirmoji kryptis – mūsų verslo ir jį palaikantys skyriai, kurie yra atsakingi už savo rizikos valdymą pagal mūsų politikas, procedūras ir kontrolės priemones. Antroji kryptis – tai kontrolės funkcija, kurią sudaro mūsų Atitikties ir Rizikos skyriai, kurie yra nepriklausomi nuo pirmosios krypties ir stebi jos veiklą. Trečioji kryptis yra vidaus auditas, kuris vertina pirmųjų dviejų krypties veiksmingumą. Netoleruojame finansinių nusikaltimų. Siekdami užkirsti kelią bet kokiems galimiems finansiniams nusikaltimams, juos aptikti ir apie juos pranešti, nustatėme žemą norimos prisiimti rizikos lygį, sukūrėme atitikties kultūrą ir sustiprinome savo rizikos valdymo pajėgumus. Glaudžiai dirbame su valdžios ir priežiūros institucijomis, siekdami išplėsti sistemas ir procesus bei pagerinti veiklos efektyvumą.

2017–2020 m. tapome nepriklausomu banku, sujungėme 6 bankus į vieną ir pagrindinę savo būstinę įkūrėme Taline. Savo IT sistemas atskyrėme nuo buvusių patronuojančiųjų įmonių ir grąžinome joms 4 mlrd. eurų gauto finansavimo likutį, nes susikūrėme savo nepriklausomą finansavimo bazę. Perpus sumažinome neveiksnių paskolų rodiklį. Nuo 2021 m. pradžios sutelkėme dėmesį į tai, kad su daugiau klientų vykdytume daugiau operacijų ir tai darytume efektyviau.

Esame pasirengę toliau sėkmingai plėtoti savo veiklą. Mūsų verslo modelis yra paprastas ir aiškus – esame bankas, teikiantis mažmeninės ir verslo bankininkystės paslaugas, o mūsų veikla subalansuota pagal klientų tipus, finansavimo šaltinius ir paskirtis bei šalis. Mus lengva suprasti: paskolos klientams sudaro du trečdalius mūsų turto, esame finansuojami daugiausia iš klientų indėlių ir esame gerai kapitalizuoti. Baltijos šalių kapitalo rinkose išsikovojome lyderio pozicijas. Be to, esame įsipareigoję iki 2050 m. pasiekti neutralų anglies dioksido poveikį.

Mūsų strategija

Mes atliekame svarbų vaidmenį Baltijos šalių visuomenėje. Mūsų veikla turi įtakos klientų gerovei ir finansų rinkos stabilumui. Tikime, kad tvirta rizikos ir atitikties kultūra sukuria pasitikėjimą tarp mūsų ir suinteresuotųjų šalių ir yra tvaraus verslo pagrindas.

Todėl laikomės etikos ir atitikties standartų ir įsipareigojame tvarią atitiktį paversti savo konkurenciniu pranašumu. Mūsų nuomone, tvarią atitiktį sudaro keturi elementai. Pirma, darbuotojai elgiasi sąžiningai ir į mūsų procesus integruoja atitikties užtikrinimą. Antra, mes žinome esamus ir naujus reguliavimo reikalavimus ir jų laikomės, siekiame patenkinti klientų lūkesčius. Trečia, verslo, pagalbinės ir kontrolės funkcijas vykdo patikimi ir įgalioji partneriai. Galiausiai esame skaidrūs ir patikimi savo klientams, darbuotojams, reguliavimo institucijoms, partneriams ir akcininkams.

Daug dėmesio skiriame pasitikėjimui, komandos dvasiai ir patikimai rizikos bei atitikties kultūrai savo organizacijoje. Esame suvokiami kaip „žmogiškas“ bankas, kuris yra prieinamas, įsiklauso į klientų poreikius ir yra suinterasuotas atvirai su jais bendrauti. Motyvuoti, atviri ir iniciatyvūs mūsų darbuotojai prisiima atsakomybę ir teikia puikias paslaugas bei įgyvendina mūsų strateginius prioritetus.

Turime aštuonis strateginius prioritetus:

1. kurti į klientus orientuotą banką;
2. būti mėgstamiausiu mažmeninės bankininkystės banku, teikiančiu į žmogų orientuotus sprendimus;
3. būti vertinamu augančių Baltijos šalių įmonių banku;
4. didinti efektyvumą;
5. didinti mūsų IT platformos atsparumą ir našumą;
6. tapti komanda, kuri vykdo savo įsipareigojimus kaip savininkai ir prisiima atsakomybę;
7. įsipareigojus siekti tvaraus augimo ir įgyvendinti ESG tikslus;
8. užtikrinti stiprią rizikos kultūrą ir patikimą rizikos bei atitikties valdymą.

Mūsų vizija – būti patikimu partneriu kuriant stiprią finansinę aplinką visame Baltijos regione, pasitelkiant į žmogų orientuotus bankininkystės sprendimus. Šią viziją papildo septyni ilgalaikiai siekiai ir tikslai, susiję su finansiniais rezultatais ir padėtimi, klientų ir darbuotojų palankumo vertinimais bei neutralumu klimato atžvilgiu.

Atsižvelgdami į prioritetus ir siekdami įgyvendinti savo užmojus bei tikslus, nustatėme 14 pagrindinių strateginių iniciatyvų, kurias įsipareigojame įgyvendinti nuo dabar iki 2026 m. pabaigos. Šios iniciatyvos apima mūsų verslo padalinius, įskaitant paslaugų teikimo būdą, produktų strategijas ir sektorių iniciatyvas; mūsų pagalbinius padalinius, įskaitant procesus, kapitalo efektyvumą ir žmonių strategiją; mūsų kontrolės padalinius, įskaitant duomenų ir kibernetinės rizikos strategijas bei iniciatyvas, kuriomis siekiama dar labiau padidinti efektyvumą, ir galiausiai – suderinti mūsų veiksmus su tvariu augimu.

Manome, kad mūsų padėtis rinkoje, konkurencinga produktų pasiūla ir savo rinkos išmanymas padės pasiekti sėkmę.

2023 m. atnaujinome savo strategiją, kad sustiprintume savo pagrindą ir į klientus orientuotą žmogiškąjį požiūrį.

Strategija suteikia pagrindą mūsų veiklai, padeda sutelkti dėmesį ir siekti veiklos rezultatų per ateinančius trejus metus.

Peter Bosek
Generalinis direktorius

TURINYS

Išvadas.....	2
Vadovybės ataskaita.....	7
Konsoliduotosios finansinės ataskaitos.....	30
Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.....	34
1. Reikšminga apskaitos politikos informacija.....	34
2. Bendroji rizikos valdymo politika.....	38
3. Grynosios palūkanų ir panašios pajamos.....	47
4. Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos.....	48
5. Grynasis pelnas iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte.....	49
6. Kitos veiklos sąnaudos, iš viso.....	49
7. Personalo sąnaudos.....	49
8. Kitos administracinės sąnaudos.....	49
9. Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose.....	50
10. Skolos vertybiniai popieriai.....	50
11. Paskolos klientams.....	51
12. Investicijos į asocijuotąsias ir patronuojamąsias įmones.....	59
13. Nematerialusis turtas.....	60
14. Materialusis turtas.....	61
15. Kitas turtas.....	61
16. Klientų indėliai.....	62
17. Išleisti skolos vertybiniai popieriai.....	62
18. Kiti įsipareigojimai.....	63
19. Atidėjiniai.....	63
20. Išvestinės finansinės priemonės.....	63
21. Pelno mokestis.....	65
22. Neapibrėžtieji įsipareigojimai.....	66
23. Didžiausia kredito rizika.....	67
24. Finansinių priemonių tikroji vertė.....	68
25. Finansinių priemonių išpirkimas.....	69
26. Finansinių priemonių užskaita.....	71
27. Klientų segmentai.....	72
28. Susijusios šalys.....	73
29. Informacija pagal šalį.....	74
30. Vėlesni įvykiai.....	74
31. Luminor banko, kaip atskiro subjekto, finansinės ataskaitos.....	75
Nepriklausomo auditoriaus išvada.....	79
Pelno paskirstymo projektas.....	85
Valdybos narių parašai.....	85
Papildoma informacija.....	86

Ši metinė ataskaita parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, taikomus Europos Sąjungoje, ir Estijos Respublikos įstatymus. Šioje ataskaitoje „Luminor“, „Luminor bankas“, „mes“, „mus“ ir „mūsų“ vadinamas Luminor Bank AS ir jo patronuojamosios įmonės. Santrumpos „mln. €“ ir „mlrd. €“ reiškia atitinkamai milijonus ir milijardus (tūkstančius milijonų) eurų. Sąvokų žodynyje pateiktos rodiklių, kuriuos taikome vertindami ir aiškindami veiklos rezultatus ir padėti, apibrėžtys. Valdysenos ataskaita parengta vadovaujantis Estijos apskaitos įstatymu, Europos bankininkystės institucijos (EBI) Vidaus valdysenos gairėmis ir atsižvelgiant į Pasaulinės atskaitomybės iniciatyvos standartus.

VADOVYBĖS ATASKAITA

Finansų apžvalga

Pelno (nuostolių) ataskaitos santrauka, mln. €	2022 m.	2023 m.
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	300,8	542,0
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	80,3	84,6
Grynosios kitos veiklos pajamos	10,7	19,6
Veiklos pajamų iš viso	391,8	646,2
Administravimo sąnaudų iš viso	-233,3	339,9
Pelnas prieš kredito nuostolius ir mokesčius	158,5	306,3
Tikėtini kredito nuostoliai	-16,1	-33,1
Pelnas prieš apmokestinimą	142,4	273,2
Mokesčių sąnaudos	-17,7	-78,5
Grynasis pelnas už laikotarpį	124,7	194,7
Sąnaudų ir pajamų santykis, %	59,5	52,6

Mūsų pelnas prieš įtraukiant mokesčių sąnaudas padidėjo iki 273,2 mln. eurų, ir yra 130,8 mln. eurų didesnis nei 2022 metais. Tačiau laikotarpio pelnas (194,7 mln. eurų) padidėjo tik 70,0 mln. eurų, nes Latvijoje ir Lietuvoje buvo įvesti nauji didesni mokesčiai. 254,4 mln. eurų bendrų veiklos pajamų padidėjimą iš dalies atsvėrė 106,6 mln. eurų išaugusios bendros administravimo sąnaudos, be to, užfiksavome 17,0 mln. eurų padidėjusius tikėtinius kredito nuostolius.

Bendros veiklos pajamos sudarė 646,2 mln. eurų, t. y. 64,9% daugiau nei ankstesniais metais. Grynosios palūkanų pajamos padidėjo 241,2 mln. eurų, arba 80 %, o grynoji palūkanų marža sudarė 3,65 %, palyginti su 2,18 %, nes pasibaigus itin mažų palūkanų normų laikotarpiui bazinės palūkanų normos normalizavosi. Palūkanų pajamos padidėjo 412,2 mln. eurų, o palūkanų sąnaudos padidėjo 171,0 mln. eurų, nes išaugo finansavimo, daugiausia indėlių, kaina. Grynosios pajamos iš mokesčių ir komisinių išaugo 4,3 mln. eurų, arba 5 %, nes padidėjo mokesčiai už korteles, kasdienės bankininkystės planus ir draudimą, o mokesčiai už indėlių produktus ir grynųjų pinigų valdymą sumažėjo. Grynosios kitos veiklos pajamos padidėjo 8,9 mln. eurų, nes daugiau uždirbome iš operacijų užsienio valiuta.

Bendros administravimo sąnaudos sudarė 339,9 mln. eurų, t. y. 45,7 % daugiau nei praėjusiais metais. Šį padidėjimą lėmė tai, kad reikšmingai tobuliname savo IT sistemas ir procesus, kad pagerintume klientų patirtį. Todėl didžioji dalis padidėjimo yra susijusi su IT ir konsultavimo sąnaudomis. Taip pat daugiau investavome į personalą. Be to, nurašėme 6,2 mln. eurų prestižo, susijusio su Maksekus įsigijimu, ir patyrėme 3,6 mln. eurų nuostolį dėl tobulinant mūsų IT kapitalizuotos programinės įrangos pripažinimo sąnaudomis nutraukimo. Nepaisant to, mūsų sąnaudų ir pajamų santykis pagerėjo nuo 59,5 % 2022 m. iki 52,6 %. Jei nebūtume patyrę nurašymo ir pripažinimo sąnaudomis, mūsų sąnaudų ir pajamų santykis būtų dar labiau pagerėjęs – iki 51,1 %.

Sąnaudos, mln. eurų	2022 m.	2023 m.
Personalas	-110,6	-131,3
Susijusios su IT	-71,3	-98,9
Kita	-41,4	-89,7
Nusidėvėjimas ir kt.	-10,0	-20,0
Iš viso	-233,3	339,9

Šiais metais užregistravome 33,1 mln. eurų atidėjinių kredito nuostoliams padengti, palyginti su 16,1 mln. eurų praėjusiais metais. Tikėtini kredito nuostoliai 2022 m. buvo sumažinti 11,9 mln. eurų suma, nes visiškai panaikiname vadovybės atliktą koregavimą, susijusį su galimais nuostoliais dėl COVID-19 poveikio. Šiais metais didesni tikėtini kredito nuostoliai visų pirma atspindi nedidelio skaičiaus balansinių ir nebalansinių 3 etapo pozicijų padidėjimą.

Mokesčių sąnaudos buvo daugiau nei keturis kartus didesnės ir siekė 78,5 mln. eurų, nes Latvijoje buvo įvestas privalomas išankstinis pelno mokestis (15,8 mln. eurų), Lietuvoje įvestas laikinasis bankų mokestis (30,1 mln. eurų), be to, gavome didesnę pelną. Mūsų nuosavo kapitalo grąža prieš įtraukiant mokesčių sąnaudas siekė 16,3 % ir 11,6 % atskaičius mokesčius (2022 m. – atitinkamai 9,1 % ir 8,0 %).

Balanso santrauka	2022 12 31	2023 12 31
Mln. €		
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	2 178,1	3 184,9
Skolos vertybiniai popieriai	1 289,8	1 491,8
Paskolos klientams	10 874,7	10 502,6
Kitas turtas	414,1	312,8
Turto iš viso	14 756,7	15 492,1
Klientų indėliai	10 947,9	11 287,2
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	1 813,9	1 898,7
Kiti įsipareigojimai	411,5	528,1
Nuosavas kapitalas	1 583,4	1 778,1
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso	14 756,7	15 492,1
Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis, %	138,8	200,7
Grynasis pastovaus finansavimo rodiklis, %	130,5	147,1

2023 m. mūsų balansas padidėjo iki 15,5 mlrd. eurų, nes 3,1% išaugo klientų indėliai, o paskolų klientams likučiai sumažėjo 3,4 %, nes klientai reagavo į vyraujančią mažo ekonomikos augimo situaciją ir didesnes bazines palūkanų normas. Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose padidėjo daugiau kaip 1,0 mlrd. eurų ir metų pabaigoje sudarė šiek tiek daugiau kaip penktadalį viso turto.

Mūsų balansas yra labai tvirtas, pasižymi gera kredito kokybe, puikiais kapitalo ir likvidumo rodikliais.

Esame pasirengę ir pajėgūs padėti savo klientams dabar ir ateityje.

Palle Nordahl
Finansų direktorius

Paskolų klientams sumažėjo 372,1 mln. eurų. Paskolų fiziniams asmenims sumažėjo nežymiai. Augo būsto hipotekinių paskolų teikimas, kurį su kaupu atsvėrė sumažėjęs lizingo ir kitų asmeninių paskolų teikimas. Paskolų įmonėms sumažėjo 361,7 mln. eurų suma, sumažėjimas buvo būdingas daugeliui sektorių.

Skolos vertybiniai popieriai padidėjo iki beveik 1,5 mlrd. eurų, nes toliau didinome savo likvidumo portfelį, kurį daugiausia sudaro aukštos kokybės vyriausybių ir padengtos obligacijos, kurias galima įkeisti Europos Centriniam Bankui, kad galėtume gauti papildomo likvidumo.

Klientų indėliai padidėjo 339,3 mln. eurų, o nežymiai sumažėjusius fizinių asmenų indėlius puikiai kompensavo išaugę įmonių indėlių likučiai – įmonių indėliai padidėjo 268,4 mln. eurų, o viešojo sektoriaus klientų indėliai – 141,9 mln. eurų. 2023 m. terminuotieji indėliai išaugo daugiau nei dvigubai – iki daugiau nei 2,7 mlrd. eurų ir metų pabaigoje sudarė beveik ketvirtadalį visų indėlių.

Išleistų skolos vertybinių popierių suma padidėjo 84,8 mln. eurų, nes išleidome dvi privilegijuotųjų vertybinių popierių serijas, kurių bendra vertė 600 mln. eurų, ir pasinaudojome teise išpirkti dvi esamas emisijas, kai jos neteko MREL tinkamumo. Šie veiksmai dar labiau sustiprino mūsų MREL reikalavimus atitinkančius įsipareigojimus ir pailgino mūsų įsipareigojimų terminus. Akcininkų nuosavybė padidėjo 194,7 mln. eurų, nes pasilikome laikotarpio pelną. 2023 m. pabaigoje mūsų nuosavos lėšos ir MREL reikalavimus atitinkančios priemonės sudarė 33,18 % bendros rizikos pozicijos sumos (TREA) ir 14,70 % sveto koeficiento pozicijos (LRE). 2023 m. lapkritį Bendra pertvarkymo valdyba peržiūrėjo mūsų MREL tikslus ir patvirtino, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. jie atitinka 23,96 % TREA ir jungtinio rezervo reikalavimo bei 5,91 % LRE.

Per metus mūsų padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (LCR) padidėjo 61,9 procentinio punkto iki 200,7 %, palyginti su minimaliu teisės aktų nustatytu 100 % reikalavimu. Padidėjimą daugiausia lėmė išaugę klientų indėliai ir finansavimas, gautas pagal mūsų susitarimą su Europos investicijų banku (EIB). Mūsų grynojo stabilaus finansavimo rodiklis 2023 m. pabaigoje buvo 147,1 %, t. y. per metus padidėjo 16,6 procentinio punkto, palyginti su minimaliu teisės aktuose nustatytu 100 % reikalavimu. Turimas stabilus finansavimas padidėjo dėl padidėjusių klientų indėlių ir 115 mln. eurų finansavimo, gauto iš EIB. Reikalaujamas stabilus finansavimas sumažėjo daugiausia dėl sumažėjusių mūsų paskolų klientams.

Kapitalo ištekliai ir panaudojimas Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Ataskaitinis pagrindas		
Akcininkų nuosavybė	1 583,4	1 778,1
Reguliavimo koregavimai	-94,8	-79,4
Prudenciniai filtrai	-0,6	-0,4
Bendras 1 lygio nuosavas kapitalas	1 488,0	1 698,3
Kredito rizikos pozicijų suma	6 944,3	6 145,1
Operacinės rizikos pozicijų suma	675,2	880,2
Kitos rizikos pozicijų suma	43,0	31,9
Rizikos pozicijų suma	7 662,5	7 057,2
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis (CET1 ratio), %	19,4	24,1
Sverto koeficientas, %	9,6	10,7
Teisinis pagrindas		
Bendras 1 lygio nuosavas kapitalas	1 407,7	1 441,3
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis (CET1 ratio), %	18,4	20,4
Sverto koeficientas, %	9,1	9,0

Esame stipriai kapitalizuoti – metų pabaigoje mūsų nuosavos lėšos sudarė beveik 1,7 mlrd. eurų, jas visas sudaro 1 lygio nuosavas kapitalas (CET1). Mūsų CET1, 1 lygio ir bendro kapitalo rodikliai per metus padidėjo 4,7 procentinio punkto, nes padidinome nuosavas lėšas, o rizikos pozicijos sumos (REA) sumažėjo. CET1 kapitalas padidėjo 210,3 mln. eurų, arba 14,1%, daugiausia dėl to, kad akcininkų nuosavybė buvo papildyta ataskaitinio laikotarpio pelnu, taip pat dėl sumažėjusių reguliavimo koregavimų. Rizikos pozicijos sumos, kurias vertiname standartizuotai, sumažėjo 605,3 mln. eurų, arba 7,9 %, nes pagerinome duomenų kokybę ir patobulinome REA vertinimo metodiką, tai iš dalies kompensavo padidėjusios veiklos rizikos pozicijos sumos, kurias lėmė didesnės vidutinės bendrosios pajamos.

Mūsų kapitalo rodikliai išlieka gerokai aukštesni nei reguliavimo institucijų nustatyti minimalūs kapitalo reikalavimai, kuriais vadovaujantis turime išlaikyti bendro lygio nuosavo kapitalo pakankamumo (angl. CET1) rodiklį didesnį nei 11,33 %, 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo (angl. Tier 1) rodiklį – didesnį nei 13,25 % ir bendro kapitalo pakankamumo rodiklį (angl. Total Capital) – didesnį nei 15,80 %. Tai apima 2-ojo ramsčio papildomų 2,2 % nuosavų lėšų reikalavimą. Nuo 2024 m. sausio mėn. mums taikomas padidintas 2 ramsčio 2,5 % reikalavimas, dėl kurio mūsų CET1, 1 lygio ir bendro kapitalo reikalavimai padidės atitinkamai 17, 23 ir 30 bazinių punktų.

Nuo 2024 m. gruodžio mėn. Latvijoje mums bus taikomas 0,5 % rizikos pozicijų anticiklinis rezervas, o nuo 2025 m. birželio mėn. – papildomas 0,5 % anticiklinis rezervas Latvijoje. Apskaičiavome, kad šie nauji rezervai 26 baziniais punktais padidins mūsų minimalius CET1, 1 lygio ir bendro kapitalo reikalavimus, atitinkamai iki 11,77 %, 13,73 % ir 16,36 %. Mūsų kapitalo tikslai, vidiniai apribojimai ir bendro kapitalo tikslas nustatomi pagal teisės aktuose nustatytą reikalavimą (išskyrus P2G) ir valdymo rezervą (150–300 bazinių punktų). Toliau skaičiuojame 2 lygio kapitalo (angl. Tier 2) vertę, siekdami pagerinti savo kapitalo išteklių efektyvumą.

Mūsų sveto koeficientas, įskaitant laikotarpio pelną, per metus padidėjo 1,1 procentinio punkto – iki 10,7 %, tai lėmė pirmiau minėtas kapitalo išteklių padidėjimas, kurį iš dalies kompensavo padidėjusios sveto sumos, nes padidėjo mūsų bendras balanso dydis. Minimalus sveto koeficiento reikalavimas yra 3,0 %.

Kapitalo ištekliai, vertinami pagal teisės aktų reikalavimus, apima mūsų auditorių patikrintą nepaskirstytą pelną, iš kurio išskaičiuojami numatomi dividendai. 2023 m. pelnas kol kas nėra įtrauktas į reguliuojamąjį kapitalą. Mūsų kapitalo rodikliai, vertinami pagal teisės aktus, padidėjo 2,0 procentinio punkto iki 20,4 %, nes sumažėjo rizikos pozicijos sumos.

Lapkritį Moody's Investor Service paskelbė atnaujintą kredito nuomonę apie mus, kurioje patvirtino teigiamą mūsų A3 reitingo bankų indėliams ir Baa1 reitingo pirmaeilėms negarantuotoms skoloms perspektyvą. Moody's pabrėžė, kad mūsų stipri kapitalizacija, sėkmingas senų neveiksnių paskolų panaikinimas ir gerėjantis pelningumas yra mūsų kredito privalumai, o mūsų skaitmeninės paslaugos – konkurencinis iššūkis.

Paskolų klientams turto kokybė Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
1 etapo	9 205,0	8 895,9
2 etapo	1 637,7	1 526,6
3 etapo	133,4	202,2
Bendroji balansinė vertė (a)	10 976,1	10 624,7
Atidėjiniai kredito nuostoliams	-101,4	-122,1
Grynoji balansinė vertė	10 874,7	10 502,6
Neveiksnių paskolų rodiklis, %	1,2	1,9

a. 2 ir 3 etapas apima įsigytas ar suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (POCI) paskolas

Per 2023 m. bendra klientams suteiktų paskolų suma sumažėjo 372,1 mln. eurų, arba 3,4 %, nes klientai reagavo į vyraujančią ekonominę situaciją. 2 etapo paskolos per metus sumažėjo, nes dėl aktyvaus mūsų paskolų portfelio valdymo jos buvo gražintos, o 3 etapo paskolos padidėjo 68,8 mln. eurų, daugiausia dėl vieno verslo kliento perklasifikavimo. Rusijoje, Baltarusijoje ar Ukrainoje įsisteigusios įmonės tiesioginės rizikos nekelia. Mūsų paslaugos šių šalių gyventojams, daugiausia būsto hipotekos paskolos, per metus dar labiau sumažėjo ir dabar sudaro mažiau nei 1 mln. eurų.

Atsižvelgdami į padidėjusias palūkanų normas, per metus atidžiai peržiūrėjome savo komercinio nekilnojamojo turto (CRE) pozicijas. Antrąjį ketvirtį iš pradžių įvertinome savo riziką, susijusią su CRE sektoriaus pozicijomis, o ketvirtąjį ketvirtį ją įvertinome iš naujo. Atlikę pirminį vertinimą, remdamiesi prevenciniu kolektyvinio reikšmingo kredito rizikos padidėjimo kriterijumi, perkėlėme apie 200 mln. eurų paskolų šiam sektoriui iš 1 etapo į 2 etapą. Atlikę pakartotinį individualų vertinimą, gražinome maždaug 160 mln. eurų šio subportfelio paskolų iš 2 etapo į 1 etapą. 2 etapo CRE paskolos per metus padidėjo beveik 70 mln. eurų.

Metų pabaigoje mūsų pozicijos CRE sektoriuje sudarė 1,5 mlrd. eurų. Mūsų portfelis yra gerai diversifikuotas: maždaug trečdalis portfelio tenka mažmeniniam sektoriui, o kitas trečdalis – biurams. Dar penktadalis portfelio tenka logistikos sektoriui, o likusi dalis – kitiems sektoriams. Mūsų plėtros rizika yra ribota, nes apie 10 % CRE portfelio yra plėtros etape. Mūsų CRE portfelio vidutinis paskolos ir vertės santykis yra maždaug 50 %, o 70 % mūsų CRE pozicijų paskolos ir vertės santykis yra mažesnis nei 60 %. Pagrindinės sumos ir (arba) palūkanų mokėjimai vėlavo daugiau kaip 5 dienas 3,4 % CRE pozicijų. Palyginti su praėjusių metų pabaiga, pradelstų mokėjimų padidėjimą iš esmės lėmė viena pozicija.

Visos 2 etapo pozicijos sumažėjo grynąja 111,1 mln. eurų suma. Išeinančius srautus daugiausia lėmė teigiama migracija iš vieno etapo į kitą ir pozicijų sumažėjimas. Įplaukos buvo pastebimos įvairiuose ekonomikos sektoriuose. Šiuos išeinančius srautus iš dalies kompensavo pozicijos, kurios iš 1 etapo perėjo į 2 etapą dėl sumažėjusių reitingų, naujai taikomų toleravimo priemonių ir klientų įtraukimo į stebimųjų sąrašus.

Bendra 3 etapo paskolų suma padidėjo grynąja 68,8 mln. eurų suma ir metų pabaigoje sudarė 202,2 mln. eurų, arba 1,9 % bendro skolinimo. Neveiksnių paskolų įplaukos buvo maždaug 2 kartus didesnės nei išeinantys srautai. Maždaug du trečdaliai įplaukų lėmė įmonės, iš jų pusę sudarė įplaukos vienam klientui. Didžiausias išeinančių srautų šaltinis buvo bendrovių pozicijos, iš kurių šiek tiek daugiau nei pusę sudarė gražinimai, o didžiąją likusią dalį – daugiausia dėl trijų didesnių pozicijų – sudarė apsaugos priemonės.

Išsami informacija apie tikėtinus kredito nuostolius, kurie per metus sudarė 33,1 mln. eurų, pateikiama ankstesniame pelno (nuostolių) ataskaitos analizės skyriuje.

Mūsų paskolų portfelio kokybė išlieka gera, o paskolos diversifikuotos pagal klientų tipą ir sektorių.

Diego Biondo
Vyriausiasis rizikų pareigūnas

3 etapo paskolos, mln. eurų	2023 12 31
Bendroji balansinė vertė	202,2
Atidėjiniai kredito nuostoliams	-55,5
Iš viso	146,7
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	186,8

VISA

Luminor

TRANSACTION AMOUNT
4,30 €

Hold the pay

VISA

Klientų segmentai

Mažmeninė bankininkystė, mln. eurų	2022 m.	2023 m.
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	134,2	280,4
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	53,0	54,7
Grynosios kitos veiklos pajamos	7,1	6,0
Veiklos pajamų iš viso	194,3	341,1
Administravimo sąnaudų iš viso	-146,1	-205,2
Pelnas prieš kredito nuostolius ir mokesčius	48,2	135,9
Tikėtini kredito nuostoliai	1,2	-12,5
Pelnas prieš apmokestinimą	49,4	123,4
Sąnaudų ir pajamų santykis, %	75,2	60,2
Klientų likučiai	2022 12 31	2023 12 31
Mln. €		
Paskolos klientams	5 667,1	5 700,1
Klientų indėliai	6 066,2	5 916,7

2023 m. klientai reagavo į mažesnę ekonomiką ir didesnes bazines palūkanų normas. Paskolos klientams per metus padidėjo neįžymiai, o augimą pirmąjį pusmetį iš dalies atsvėrė sumažėjimas antrąjį pusmetį. Tuo metu klientų indėlių likučiai pirmąjį pusmetį sumažėjo 6,2 %, birželio–gruodžio mėn. padidėjo 4 %, o metų pabaigoje buvo 2,5 % mažesni.

Gyvenamosios paskirties hipotekos paskolos, kurios sudaro daugiau kaip 85 % visų fiziniams asmenims teikiamų paskolų, per metus išaugo, o kitų paskolų sumažėjo. Naujų hipotekos ir kitų paskolų pardavimo apimtys per metus sumažėjo, nors metų pabaigoje pastebėjome nedidelį rinkos atsigavimą. Klientų susidomėjimas taupymo produktais didėjo, nes palūkanų normos kilo ir stabilizavosi, todėl terminuotųjų indėlių likučiai gerokai paaugo.

2023 m. mažmeninė bankininkystė daugiausia dėmesio skyrė trims pagrindinėms sritims: klientų patirties gerinimui, verslo apimčių didinimui ir skaitmeninių sprendimų kūrimui.

Kerli Vares
Mažmeninės bankininkystės

Per metus įgijome daugiau aktyvių klientų, kurie aktyviau naudojami mūsų svarbiausia kortele „Luminor Black“, padaugėjo operacijų ir mokėjimų, atliktų mūsų mokėjimo kortelėmis, taip pat išaugo skaitmeninių piniginių populiarumas. Tokį augimą paspartino naujų produktų funkcijų diegimas, pavyzdžiui, galimybė suaugusiems ir vaikams tapti klientu nuotoliniu būdu, nuotolinio prisijungimo su nuotrauka diegimas Lietuvoje po sėkmingo įdiegimo Latvijoje ir paketų pasiūlymų supaprastinimas privatiems klientams visose Baltijos šalyse.

Toliau stengėmės pritraukti naujų klientų, pristatydami verslo sprendimus, pavyzdžiui, „Phone Point Of Sale“, leidžiantį klientams priimti mokėjimus „Android“ įrenginiais, ir momentinių mokėjimų paslaugas, kurias pradėjome teikti Latvijoje po to, kai sėkmingai įdiegėme Estijoje ir Lietuvoje.

Toliau geriname savo pasiūlymus, kad galėtume geriau aptarnauti klientus, kurie vertina asmeninius sprendimus ir malonią klientų patirtį. Vis aktyvesnis bendradarbiavimas su klientais visose produktų srityse padėjo per metus pagerinti esamų ir naujų klientų pasitenkinimo rodiklius visais kanalais.

Verslo bankininkystė, mln. €	2022 m.	2023 m.
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	177,8	247,7
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	26,3	30,6
Grynosios kitos veiklos pajamos	16,9	15,6
Veiklos pajamų iš viso	221,0	293,9
Administravimo sąnaudų iš viso	-81,0	-125,2
Pelnas prieš kredito nuostolius ir mokesčius	140,0	168,7
Tikėtini kredito nuostoliai	-16,7	-21,2
Pelnas prieš apmokestinimą	123,3	147,5
Sąnaudų ir pajamų santykis, %	36,7	42,6
Klientų likučiai	2022 12 31	2023 12 31
Mln. €		
Paskolos klientams	5 205,9	4 799,2
Klientų indėliai	4 788,2	5 286,2

Metams buvo būdinga nuolatinė infliacija, padidėjusios palūkanų normos ir išaugusios geopolitinės rizikos suvokimas, dėl kurių kilo netikrumas dėl vietinių ir tarptautinių rinkų ekonominės krypties. Todėl naujų kreditų paklausa iš verslo klientų buvo nedidelė, ypač nekilnojamojo turto sektoriuje, taip pat statybos, gamybos ir transporto sektoriuose. Kita vertus, gerokai išaugo klientų indėliai.

Įmonės atsargiau vertino stambias investicijas, todėl, nepaisant didesnių lūkesčių dėl palūkanų normų stabilizavimosi ir mažesnių energijos kainų, mieliau rinkosi palaikymo, o ne plėtros finansavimą. Taip pat pastebėjome sumažėjusią apyvartinio kapitalo priemonių paklausą, nes, palyginti su praėjusiais metais, sumažėjo vartotojų paklausa bei tam tikrų medžiagų bei prekių kainos.

Tačiau pastebėjome, kad investicijos į atsinaujinančiąją energetiką – vienintelį segmentą, kuris per metus pasižymėjo augimu, – ir toliau buvo paklausios. Toliau plėtėme atsinaujinančiosios energetikos finansavimą verslo klientams mažų ir vidutinių įmonių segmente ir finansavome įrangos, pavyzdžiui, saulės baterijų ir saulės parkų, pirkimą, taip pat finansavome įmonių, naudojančių energiją tausojančias medžiagas ir metodus, taip pat įmonių, gaminančių atsinaujinančiąją energiją, plėtrą.

Vadovavome 14 skolos vertybinių popierių sandorių, įskaitant skolos vertybinių popierių emisijas, kuriais klientams iš įvairių sektorių, įskaitant energetikos, aplinkos tvarkymo ir finansinių paslaugų sektorius, pritraukta apie 830 mln. eurų.

2023 m. vėl buvome pagrindinis Baltijos šalių emitentų įmonių obligacijų platintojas, nes toliau pirmavome Baltijos šalių kapitalo rinkų plėtros srityje.

Jonas Urbonas
Verslo bankininkystės vadovas

Ir toliau daug dėmesio skiriame paramai Baltijos šalių MVĮ, pasirašėme susitarimą su Europos investicijų banku (EIB), kuris palengvins papildomą skolinimą. 115 mln. eurų EIB paskola skirta Baltijos regiono ekonomikos augimui skatinti, daugiausia dėmesio skiriant perėjimui prie žaliosios ekonomikos. Finansavimas bus skirtas investicijoms, kurios padės sumažinti bendrą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir padės Baltijos šalims pasiekti nacionalinėse strategijose numatytus klimato srities tikslus. EIB paskolą sujungus su mūsų ištekliais bus sudarytos sąlygos gauti daugiau kaip 330 mln. eurų naujo finansavimo palankiomis sąlygomis.

Savo klientams rengėme ESG seminarus, kad padėtume Baltijos šalių ekonomikai augti tvariai. Surengėme seminarus apie statybų ir nekilnojamojo turto sektorių poveikį klimatui, savanoriškos anglies dioksido rinkos ir švariųjų technologijų sektoriaus teikiamas galimybes mažinti Baltijos šalių įmonių poveikį klimatui, klimato riziką ir jos poveikį transporto sektoriui, klimato riziką ir jos poveikį mažmeninei prekybai, taip pat apie įmonių tvarumo atskaitomybės direktyvą ir Europos tvarumo atskaitomybės standartus. Taip pat surengėme diskusiją su ūkio šakos ekspertais apie transporto sektoriaus tendencijas, iššūkius ir perspektyvas.

Papildoma informacija

EKONOMINĖ APLINKA

Makroekonomikos duomenys	Valstybės skola / BVP	Ekonomikos augimas (GDP)(a)		Infliacija (CPI)(a)		Nedarbo lygis		Darbo užmokestis augimas (a)	
	2023 m. 2 ketv.	2022 m.	2023 m. 3 ketv.	2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m. 3 ketv.	2022 m.	2023 m. 3 ketv.
%									
Estija	18,5	-0,5	-4,0	19,4	9,1	5,6	8,0	11,6	10,6
Latvija	39,5	3,4	0,0	17,2	9,1	6,9	7,2	7,5	11,8
Lietuva	38,1	2,4	0,1	18,9	8,7	5,9	6,8	13,4	12,8

a. Pokytis per metus

2023-ieji Baltijos šalių ekonomikoms buvo prisitaikymo metai – lėtėjo ryšiai su išorės partneriais, keitėsi vidaus sąlygos, visus metus išliko padidėjusi geopolitinė rizika.

Baltijos šalių ekonomiką lėtino sumažėjęs svarbių prekybos partnerių, tokių kaip Vokietija, arba kitų Šiaurės šalių, pavyzdžiui, statybos ir komercinio nekilnojamojo turto sektorių Suomijoje ir Švedijoje, ekonomikos augimas. Šalių viduje beveik už visas namų ūkių hipotekos paskolas ir paskolas verslui mokant palūkanas, apskaičiuojamas pagal kintamąsias palūkanų normas, didesnės bazinės palūkanų normos greitai paveikė klientų sprendimus investuoti ir skolintis. Padidėjusios palūkanų normos ir rizikos suvokimas taip pat paveikė startuolių sektorių, nes tapo sunkiau gauti finansavimą.

Augimas skirtingose regiono šalyse buvo nevienodas. 2022 m. augimo dinamika, kai Estijoje BVP sumažėjo (nors ir nuo palyginti aukšto 2021 m. lygio), o Latvijoje ir Lietuvoje augo, tęsėsi ir 2023 m.: Estijos ekonomika toliau mažėjo, o Latvijos ir Lietuvos ekonomika išlaikė 2022 m. lygį. Neigiamą Estijos augimo tempą lėmė didesnė prekyba su kaimyninėmis Šiaurės šalimis, mažesnis startuolių finansavimas ir silpnesnė nekilnojamojo turto rinka.

2023 m. infliacija gerokai sumažėjo – visose Baltijos šalyse ji buvo mažesnė nei 10 %, arba maždaug 10 procentinių punktų mažesnė nei 2022 m., o nedarbo lygis šiek tiek padidėjo, nors ir nuo žemo lygio. Estijoje nedarbo lygis 2023 m. padidėjo labiau nei Latvijoje ar Lietuvoje, iš esmės dėl to, kad į oficialią statistiką buvo įtraukti pabėgėliai nuo karo Ukrainoje. Vis dėlto visus metus įsidarbinimo galimybės regione išliko geros.

Namų ūkių pajamos toliau didėjo. Nominalusis darbo užmokestis augo ypač sparčiai – kiekvienoje Baltijos šalyje jis padidėjo daugiau kaip 10 %. Pastebimai sulėtėjus kainų augimui, darbo pajamų perkamoji galia gerokai padidėjo ir iš dalies atkūrė per pastaruosius dvejus metus sumažėjusią namų ūkių perkamąją galią.

2023 m. nekilnojamojo turto rinkos normalizavosi po to, kai 2022 m. Estijoje ir Lietuvoje smarkiai pakilo kainos, o tai sumažino namų ūkių perkamąją galią. Kainų lygis Estijoje išliko nepakitęs, taip susigražinant dalį prarastos paklausos, o Lietuvoje paklausa ir toliau buvo mažesnė. Latvijoje, kurioje istoriškai nekilnojamojo turto kainų augimas nebuvo didesnis už darbo užmokesčio augimą, perkamoji galia padidėjo dėl mažo nekilnojamojo turto kainų augimo, smarkiai padidėjus darbo užmokesčiui.

2024 m. ekonominės perspektyvos yra atsargiai optimistinės. Tikimasi, kad nuo metų vidurio Estijos BVP augs, o Latvijos ir Lietuvos ekonomikos perspektyvos yra palankesnės. Tačiau augimo tempai ir toliau bus mažesni už tendencijas, o BVP lygis bus mažesnis už potencialų.

Palyginti su kitomis Europos Sąjungos šalimis, valdžios sektoriaus įsiskolinimas tebėra labai mažas: Estijoje valstybės skola, palyginti su BVP, nesiekia 20 % BVP, o Latvijoje ir Lietuvoje – mažiau nei 40 % BVP. Biudžeto deficitas nepadidino skolos ir BVP santykio, nes nominalusis BVP pastaruoju metu didėjo. Nedidelė valstybės skola reiškia, kad vyriausybės prireikus galėtų paremti ekonomikos augimą.

Mūsų atidėjiniai kredito nuostoliams atspindi vyraujančią ekonominę situaciją.

POKYČIAI VERSLE

Klientai yra mūsų svarbiausias prioritetas, todėl ėmėmės svarbių veiksmų, kad pagerintume savo paslaugas, papildomai investavome, toliau stiprinome savo organizaciją ir bendradarbiavimą su partneriais. Už tai buvome apdovanoti geresniais klientų vertinimais ir jų aktyvumu. Padaugėjo terminuotųjų indėlių, padidinome mokamų palūkanų normas, taip siekdami pagerinti savo klientų finansinę būklę. Investavome į organizaciją, daugiausia dėmesio skyrėme savo IT infrastruktūrai, sustiprinome saugumo ir atitikties teisės aktams procesus ir sistemas.

Daug dėmesio skyrėme atitikties Skaitmeninio operacinio atsparumo įstatymui (DORA) užtikrinimui. Siekiame sukurti į riziką orientuotą požiūrį į mūsų informacinių ir ryšių technologijų (IRT) aplinką, kuri palaiko svarbiausias verslo funkcijas, ir toliau tobulinti savo valdysenos bei IRT rizikos valdymo praktiką, incidentų valdymą ir ataskaitų teikimą, skaitmeninio operacinio atsparumo testavimą ir IRT trečiųjų šalių rizikos valdymą.

Ši veikla vykdoma pagal specialų DORA projektą. Nustatėme pagrindinius DORA įgyvendinimo etapus ir pasitelkėme reikiamus išteklius. 2023 m. atnaujino savo IRT rizikos valdymo ir trečiųjų šalių valdymo sistemas, peržiūrėjome IRT incidentų valdymo procesą ir supažindino darbuotojus su DORA reikalavimais. 2024 m. tęsime DORA įgyvendinimą, kad pasiektume atitiktį teisės aktų reikalavimams.

Toliau dirbome, kad įgyvendintume savo ESG siekius, įskaitant valdysenos ir rizikos politikos stiprinimą, nuodugnesnį ESG rizikos vertinimą ir geresnį duomenų rinkimą. Antrus metus iš eilės pirmaujanti pasaulyje ESG reitingų vertintoja Morningstar Sustainalytics mums skyrė žemiausią ESG rizikos reitingą – 12,4 tarp didžiausių Baltijos šalių bankų – ir taip atsідūrėme viršutiniame geriausių pasaulio bankų decilyje.

Moody's Investor Service (Moody's) paskelbė atnaujintą kredito nuomonę ir patvirtino mūsų A3 banko indėlių ir Baa1 pirmeilės negarantuotos skolos reitingus bei teigiamą perspektyvą. Moody's pabrėžė, kad stipri mūsų kapitalizacija, sėkmingas senų neveiksnių paskolų panaikinimas ir gerėjantis pelningumas yra mūsų kredito privalumai, o mūsų skaitmeninės paslaugos – konkurencinis iššūkis.

Estijos finansų priežiūros ir pertvarkymo institucija skyrė mums 32 000 eurų baudą už techninį mūsų kortelių platformos sutrikimą 2022 m. lapkričio mėn. Ėmėmės priemonių, kad toks incidentas nepasikartotų. Vieną iš mūsų lizingo patronuojamųjų įmonių Latvijoje – SIA Luminor Līzings Latvija – sujungėme su kita mūsų lizingo patronuojamąja įmone Latvijoje – SIA Luminor Līzings. Po šio sujungimo Latvijoje lizingo paslaugas dabar teikiame per vieną bendrovę, kuri atitinka mūsų Estijoje ir Lietuvoje veikiančių lizingo bendrovių struktūrą.

Lietuvos Vyriausybė įvedė laikiną mokestį tam tikroms bankų pajamoms, gautoms jų jurisdikcijoje. Mokestis taikomas 60 % tarifu grynosioms palūkanų pajamoms, gautoms 2023 ir 2024 metais iš paskolų klientams, suteiktų iki 2022 m. gruodžio 31 d., kurios daugiau kaip 50 % viršija ankstesnių ketverių finansinių metų grynujų palūkanų pajamų vidurkį. Mokestis įsigaliojo 2023 m. gegužės 16 d. ir galios iki 2025 m. birželio 17 d.

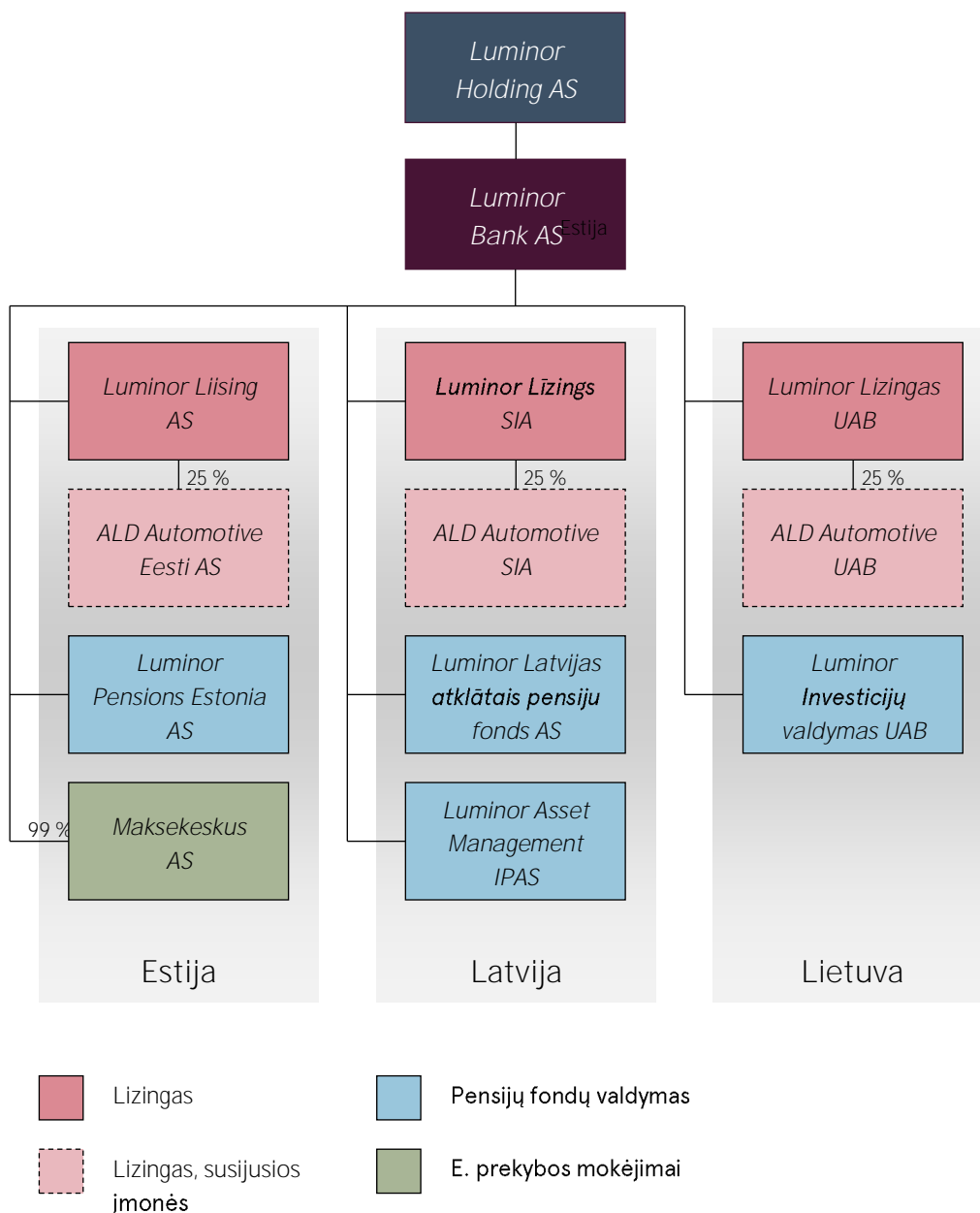
Latvijos Vyriausybė priėmė Latvijos pelno mokesčio įstatymo (PMI) pakeitimus, kurie įsigaliojo 2024 m. sausio 1 d. Pakeitimais kredito įstaigoms ir vartojimo kredito paslaugų teikėjams nustatytas privalomas metinis išankstinis pelno mokesčio mokėjimas, kuris sudaro 20 % ankstesnių metų pelno po apmokestinimo. Pirmasis pelno mokesčio mokėjimas remiantis 2023 m. pelnu turi būti atliktas 2024 m. 2023 m. buvo sukaupti privalomo išankstinio pelno mokesčio kaupiniai.

Latvijos vyriausybė, pakeisdama Latvijos Vartotojų teisių apsaugos įstatymą, nustatė laikiną mokestį kredito teikėjams, kuris 2023 m. spalio 31 d. sudarė 2 % jų hipotekinių paskolų portfelio, šis mokestis įsigaliojo tą pačią dieną. Kas ketvirtį mokamas mokestis bus taikomas vienus metus ir, mūsų vertinimu, 2024 m. jis mums kainuos 27,7 mln. eurų. Pirmąją 6,9 mln. eurų įmoką sumokėjome 2024 m. sausio mėn.

2023 m. įvykę mūsų Stebėtojų tarybos ir Valdybos sudėties pokyčiai išsamiai aprašyti toliau pateiktoje Valdysenos ataskaitoje.

ORGANIZACINĒ STRUKTŪRA

Savo veiklā vykdome per Luminor Bank AS, Estijā reģistrētu ir veicošu ūmō, kartu su mūs ūkyriais Latvijā ir Lietuvā. Per patronuojamās ūmones teikiame lizingo paslaugas, valdome pensijū fondus ir siūlome elektroninės prekybos mokėjimus. Mums priklauso 100 % visū patronuojamū ūmoniū akcijū, nebent būtū nurodyta kitaip. Be nurodytū subjektū, mums taip pat priklauso 19,8 % Latvijā ūsikūrusios bendrovės Kredītinformācijas Birojs akcijū. Toliau 12 pastaboje „Investicijos į susijusias ir patronuojamās ūmones“ išvardijamos 2023 m. sujungtos ar likviduojamos antrinės ūmonės. Jos nėra įtrauktos į toliau pateiktą organizacinės struktūros schemą.

FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ PREVENCIJA

Netoleruojame finansinių nusikaltimų. Veikiame tik Baltijos šalyse ir savo produktus bei paslaugas skiriame Baltijos šalių gyventojams, taip pat asmenims ir įmonėms, glaudžiai susijusioms su šiomis šalimis. Mūsų įsipareigojimas apsaugoti klientus bei išsaugoti finansų sistemos vientisumą ir toliau išlieka mūsų veiklos pagrindas.

Glaudžiai bendradarbiaujame su reguliavimo ir priežiūros institucijomis ir tai leidžia tobulinti sistemas ir procesus. Vadovaujamės įstatymais ir taisyklėmis, taip pat gairėmis, rekomendacijomis ir standartais. 2023 m. patobulinome savo procesus, kad jie atitiktų mūsų mažą norimą prisiimti riziką ir konservatyvų verslo modelį. Investavome į kovos su pinigų plovimu pajėgumus ir sankcijų laikymąsi, kovos su sukčiavimu sistemą ir technologiją, o 2024 m. planuojame atnaujinti savo IT sistemas.

Esame įsipareigoję saugoti žmogaus teises, kovoti su terorizmo finansavimu ir masinio naikinimo ginklų platinimu. Todėl taikome Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos vyriausybių nustatytas sankcijas, taip pat Jungtinių Amerikos Valstijų Iždo departamento Užsienio turto kontrolės biuro (OFAC), Jungtinės Karalystės Iždo departamento ir Norvegijos bei Švedijos vyriausybių nustatytas sankcijas. Apie galimą sankcijų nesilaikymą ir pažeidimus pranešame priežiūros institucijoms.

Ėmėmės aktyvių veiksmų, kad geriau informuotume klientus apie sukčiavimą. Visus metus vykdėme keletą tikslinių informavimo kampanijų, kuriomis siekėme suteikti klientams žinių ir įgūdžių, reikalingų atpažinti galimai nesąžiningą veiklą. Be kita ko, platinome informacinę medžiagą ir vykdėme įvairią veiklą žiniasklaidoje, kuria siekėme pateikti praktinių įžvalgų apie dažniausiai pasitaikančias sukčiavimo schemas ir geriausią saugių finansinių operacijų praktiką.

Dėl šių bendrų pastangų per praėjusius metus pavyko sumažinti nesąžiningai siunčiamų lėšų (su kortelėmis nesusijusių mokėjimų) skaičių, taip įrodėme savo įsipareigojimą išlaikyti klientų pasitikėjimą sparčiai besikeičiančioje finansinėje aplinkoje. Be to, dėl mūsų veiksmų klientai neprarado savo lėšų, nors padažnėjo duomenų vagysčių, sukčiavimo perkant ir investuojant atvejų.

Toliau teikėme pirmenybę sukčiavimo rizikos valdymo priemonėms ir jas gerinome, kad apsaugotume savo klientų interesus ir išlaikytume savo finansinių paslaugų vientisumą. Mūsų požiūris į sukčiavimo rizikos valdymą grindžiamas prevencijos, aptikimo, tyrimo ir grįžtamosios analizės ciklu, kuris leidžia sutelkti dėmesį į kiekvieną sukčiavimo veiksmų etapą tobulinant technologinius aspektus, taikant rizikos mažinimo priemones procesuose ir produktuose ir didinant darbuotojų informuotumą.

Taip pat toliau stiprinome savo rizikos kultūrą ir visus metus vykdėme įvairią informuotumo didinimo veiklą, ypatingą dėmesį skirdami rizikos valdymui, atitikties užtikrinimui ir valdysenai. Be nuolatinių mokymų įvairiomis šių sričių temomis, vykdėme daugybę vidaus komunikacijos ir įsitraukimo projektų, skirtų diskusijoms ir bendram supratimui apie rizikos kultūrą skatinti.

Toliau informavome darbuotojus apie kintančias grėsmes, su kuriomis susiduriame mes ir mūsų klientai, kas mėnesį rengdami informaciją apie naujas ir besivystančias finansinių nusikaltimų tendencijas, taip pat rengėme naujienlaiškius, skirtus didinti bendrą informuotumą apie išorės sukčiavimą ir supažindinti darbuotojus su dažniausiai pasitaikančiomis sukčiavimo rūšimis ir naujomis tendencijomis.

Siekdami prisitaikyti prie kylančių grėsmių ir užtikrinti nuolatinį klientų finansinio turto saugumą, mes ir toliau siekiame būti technologijų pažangos priešakyje ir tobulinti sukčiavimo rizikos valdymo priemones.

APLINKOSAUGA, SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ IR VALDYSENA

Poveikis aplinkai ir klimato srities rizikos valdymas mūsų veikloje

Siekiamo, kad aplinkosauginis tvarumas taptų svarbia mūsų veiklos dalimi. Tvarumas yra integruotas į mūsų valdysenos ir rizikos valdymo sistemas ir yra mūsų skyrių, departamentų ir padalinių darbo dalis. Skatiname perėjimą prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ir biologinės įvairovės ekonomikos, didiname socialinę gerovę vykdydami savo verslo veiklą ir suprantame išmetamų ŠESD poveikį mūsų verslo aplinkai.

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas yra pagrindinis pereinamojo laikotarpio rizikos veiksnys mūsų klientams ir mums, nes didina veiklos sąnaudas dėl anglies dioksido apmokestinimo, padidėjusių degalų kainų bei naujų taisyklių laikymosi sąnaudų. Todėl įsipareigojome suderinti savo veiklą su Paryžiaus susitarimu ir iki 2050 m. tapti anglies dioksido atžvilgiu neutralia bendrove, o iki 2025 m. 50 % sumažinti savo veiklos ŠESD 1, 2 ir 3 sričių išmetamųjų teršalų kiekį, tenkantį vienam darbuotojui. Taip pat nustatėme papildomus tikslus iki 2026 m. pabaigos iki 120 mln. eurų padidinti skolinimo įmonių nekilnojamojo turto projektams, kurių energinio efektyvumo sertifikavimo (EPC) klasė yra A arba aukštesnė, ir su atsinaujinančiąja energija susijusiems projektams apimtį, o iki 2027 m. iki 30 % padidinti mūsų portfelio skolinimo būstui, kuris yra A arba aukštesnės EPC klasės, dalį.

Siekdami užtikrinti, kad mūsų įsipareigojimai dėl išmetamųjų ŠESD kiekio būtų veiksmingi ir jų būtų laikomasi, parengėme hipotekos ir įmonių paskolų pereinamojo laikotarpio planus, nustatėme vidutinės trukmės išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo tikslus ir paskolų portfelio dekarbonizacijos tikslus, kuriuos pateikėme patvirtinti mokliškai pagrįstų tikslų iniciatyvai, ir padidinome savo pajėgumus rinkti susijusius duomenis. Taip pat padarėme pažangą siekdami platesnių tikslų. Stengėmės sumažinti netvarių išteklių naudojimą, išskatinti kuru pagrįstos energijos vartojimą ir atliekų kiekį, dažniau naudodami hibridines transporto priemones, įrengdami LED šviestuvus ir judesio jutiklius, taip pat dovanojome nenaudojamą biuro įrangą toliau naudoti mokyklose ir kitose įstaigose.

Daugelis mūsų klientų susidurs su klimato ir aplinkos rizika – tiek fizine, tiek pereinamojo laikotarpio rizika, todėl turės pritaikyti savo verslo metodus. Siekdami juos palaikyti bei sumažinti neigiamą poveikį klimatui ir aplinkai, siekiame tobulinti savo produktus ir paslaugas bei nukreipti kapitalo srautus į klimato sprendimus, didinančius atsparumą ir prisidedančius prie žaliosios transformacijos. Siekdami paskatinti pokyčius šioje srityje ir geriau suprasti rinkos tendencijas, 2023 m. išbandėme su ES taksonomijos suderinimu susijusius klausimynus savo mažmeninių hipotekos paskolų portfeliui.

Atnaujinome savo Tvarumo politiką ir jos pašalinimo sąrašą subjektų, susijusių su anglies, naftos ir skalūnų alyvos energijos gamybos įmonėmis, kurios nėra įsipareigojusios iki 2050 m. pasiekti nulinio grynojo kiekio tikslų ir nėra pasirengusios parengti specialaus pereinamojo laikotarpio plano. Taip pat peržiūrėjome savo ESG išsamaus patikrinimo standartą ir patobulinome galimo neigiamo poveikio vertinimo metodiką, iš naujo apibrėžėme savo norimos prisiekti rizikos nuostatą, kad apribotume savo poveikį didelės fizinės ir pereinamojo laikotarpio rizikos sektoriams, taip pat peržiūrėjome savo ESG rizikos vertinimo procedūrą ir sektoriaus ESG rizikos valdymo procedūrą. Nustatėme ESG verslo reikšmingumo vertinimą ir ESG informacijos atskleidimo standartą bei patobulinome diskrecinio portfelio valdymo ESG išsamaus patikrinimo procedūrą.

2023 m. atlikome klimato ir aplinkos rizikos vertinimą, kuriame atsižvelgėme į atskirus klimato ir aplinkos rizikos veiksnius (pavyzdžiui, potvynius, audras ir sausras) bei pereinamojo laikotarpio riziką ir jų galimą poveikį skirtingiems sektoriams (pavyzdžiui, žemės ūkio ir gamybos) skirtingais laikotarpiais. Tai leidžia mums sumažinti nustatytą riziką, nustatyti ir (arba) atnaujinti taisykles ir procesus. Tikimės, kad klimato ir aplinkos rizikos vertinimus atliksime reguliariai, besikeičiant mums kylantiems klimato rizikoms, gerėja duomenų prieinamumas ir keičiasi teisės aktai.

Esame aktyvūs bendruomenių, kuriose dirbame, nariai. 2023 m. prisidėjome prie Estijos, Latvijos ir Lietuvos bankų asociacijų, Estijos „Žaliojo tigro“, Latvijos užsienio investuotojų tarybos ir Lietuvos investuotojų forumo veiklos. Taip pat dalyvavome įvairiose aplinkosaugos iniciatyvose, pavyzdžiui, „GreenEst“ aukščiausiojo lygio susitikime Taline ir Baltijos tvarumo forume Rygoje. Siekdami didinti informuotumą apie klimato ir aplinkosaugos riziką bei klimato kaitos poveikį, klientams ir darbuotojams surengėme daugybę aplinkosaugos mokymo seminarų.

Mūsų vyresnioji vadovybė skatina tvarumo klausimus integruoti į mūsų valdysenos ir rizikos valdymo sistemas ir užtikrina, kad atitinkami tikslai būtų paskirstyti organizacijos skyriams, departamentams ir padaliniais, taip prisidedant prie mūsų pažangos įgyvendinant su tvarumu susijusius reikalavimus, iniciatyvas, tikslus ir uždavinius. Išsamesnė informacija apie mūsų su ESG susijusią veiklą, įskaitant ES taksonomijos reikalaujamą informaciją ir informaciją apie pagrindinius veiklos rodiklius, bus skelbiama mūsų Tvarumo ir Pillar 3 ESG ataskaitose.

Žmogiškieji ištekliai

Siekiamo užtikrinti ir didinti savo darbuotojų pasitenkinimą ir gerovę. Tai darome vadovaudamiesi savo vidaus taisyklėmis, kurias papildome reguliariai atlikdami darbuotojų pasitenkinimo apklausas. Be to, siekiame darbuotojų įvairovės.

Įvairovė ir įtrauktis

Didžiuojamės tuo, kad puoselėjame įvairialypę darbo jėgą ir laikomės įtraukties principų. Pagrindiniai principai, kuriais vadovaujamės, yra mūsų vidaus taisyklės, įskaitant Elgesio kodeksą ir Lygybės, nediskriminavimo ir įvairovės politiką. Kiekviename veiklos valdymo cikle vadovams suteikiama žinių apie įvairovę ir lygybę, taip stiprinant mūsų įsipareigojimą laikytis šių vertybių. Be to, kasmet atliekame darbo užmokesčio peržiūrą, siekdami atkreipti dėmesį į galimus vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumus ir juos sumažinti. Taip pat žr. toliau pateiktą mūsų Valdysenos ataskaitą.

Sveikata, sauga ir gerovė

Darbuotojų sveikata, sauga ir gerovė mums yra labai svarbu. Mūsų politikos, parengtos vietinėmis kalbomis, taikomos visiems darbuotojams ir rangovams, nepriklausomai nuo jų darbo vietos. Įpareigojame visus darbuotojus reguliariai nemokamai tikrintis sveikatą ir rengiame internetinius mokymus, kuriais skatiname laikytis geriausios praktikos. Mūsų biuruose įrengtos ergonomiškos darbo vietos, nuotoliniu būdu dirbantiems darbuotojams nustatėme gaires, kuriomis siekiama užtikrinti, kad jų namų biurui atitiktų sveikatos reikalavimus, o darbuotojus, patyrusius pavojų darbe, raginame apie tai pranešti mūsų Žmonių ir kultūros skyriui arba pasinaudoti mūsų informavimo apie pažeidimus kanalu. Atsižvelgdami į vietos reguliavimo reikalavimus, įdiegėme išsamias darbo saugos ir sveikatos valdymo sistemas. Kasmet darbuotojai dalyvauja mokymuose, kaip nustatyti, pranešti ir spręsti darbo saugos problemas.

Siekdami užtikrinti darbuotojų gerovę, parengėme Psichikos sveikatos ir gerovės darbe standartą, kuriame aprašytas psichikos sveikatos ir gerovės darbe apsaugos ir skatinimo, psichosocialinių pavojų, įskaitant smurtą ir priekabiavimą, vertinimo ir valdymo, pranešimų apie skundus teikimo ir nagrinėjimo bei paramos teikimo procesas. Standarte taip pat numatomos priemonės, skirtos padėti darbuotojams, patekusiems į krizines situacijas darbe, pavyzdžiui, susidūrusiems su psichikos sveikatos problemomis arba patyrusiems smurtą ir priekabiavimą. 2023 m. dar labiau sustiprinome savo įsipareigojimą kurti gerovę ir atlikome Pulse apklausą darbuotojų pasitenkinimui įvertinti. Mūsų 2023 m. lapkričio mėn. apklausa, kurioje dalyvavo 93 % darbuotojų, parodė, kad mūsų darbuotojų gerovė pasiekė +51 balą, palyginti su +49 balais 2022 metais.

Žmogaus teisės

Gerbiame ir propaguojame pagrindines žmogaus teises. Netoleruojame jokių žmogaus ar darbo teisių pažeidimų, korupcijos, ekosistemų niokojimo, pasaulio paveldo naikinimo ir kitų neetiškų veiksmų. Mūsų įsipareigojimai išdėstyti Tvarumo politikoje, kurioje aptariamos visos šios temos. Mūsų veiksmai yra suderinti su Jungtinių Tautų Pasauliniu susitarimu, Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais ir EBPO rekomendacijomis tarptautinėmis įmonėms.

2023 m. atnaujino savo išsamaus patikrinimo vidaus taisyklės, kuriomis užtikrinama, kad mūsų vertės grandinėje nebūtų priverstinio ar vaikų darbo, o mūsų klientai ir tiekėjai laikytųsi žmogaus teisių standartų. Įvertino beveik tris ketvirtadalius svarbių mūsų pardavėjų ir tiekėjų sutarčių ir su 36 partneriais ėmėmės poveikio mažinimo veiksmų. Be to, savo Elgesio kodekse kodifikavome savo įsipareigojimus žmogaus teisių srityje. Mūsų Elgesio kodekso laikymasis yra privalomas, mes reikalaujame etiško elgesio ir taikytinų įstatymų, reglamentų ir vidaus taisyklių raidės bei dvasios laikymosi.

Mūsų Tvarumo politikoje sprendžiami prekybos žmonėmis, priverstinio ir vaikų darbo tarp mūsų darbuotojų ir mūsų vertės grandinėje klausimai. Nepritariame šiuolaikinei vergovei ar kitiems žmogaus teisių pažeidimams nei savo veikloje, nei finansavimo ir investavimo projektuose. Nuolat peržiūrimė ir tobuliname savo požiūrį į išsamų žmogaus teisių patikrinimą, šiuolaikinę vergovę ir kitus su žmogaus teisėmis ir tvarumu susijusius klausimus, taip pat tikimės, kad mūsų suinteresuotosios šalys darys tą patį. Bendradarbiaudami su suinteresuotosiomis šalimis siekiame kovoti su šiuolaikine vergove ir spręsti kitas žmogaus teisių, socialines ir aplinkosaugos problemas.

Kovos su korupcija pastangos

Savo veikloje laikomės aukščiausių etikos ir profesinio elgesio standartų ir kovojame su korupcija. Šios etikos nuostatos yra įtvirtintos mūsų vidaus standartuose ir tikimės, kad mūsų tiekėjai laikysis tų pačių principų. Mūsų darbuotojai privalo laikytis šių principų; visiems darbuotojams rengiami išsamūs privalomi mokymai apie verslo sąžiningumą, interesų konfliktus, kovą su finansiniais nusikaltimais, dovanas ir renginius. Be to, su mokesčiais susijęs sukčiavimas įtrauktas į mūsų Tvarumo politikos pašalinimo sąrašą. Taip pat žr. toliau pateiktą mūsų Valdysenos ataskaitą.

Valdysenos ataskaita

Turime dviejų lygių valdysenos struktūrą, pagal kurią priežiūros (nevykdomąsias) funkcijas atlieka Stebėtojų taryba (toliau – Taryba), o valdymo (vykdomąsias) funkcijas – Valdyba (toliau – Valdyba). Taryba prižiūri Valdybos veiklą valdant Luminor. Tarybos nariai negali būti kartu ir Valdybos nariai. Taryba ir Valdyba toliau kartu – Valdymo organai.

Veikiame pagal Estijos įstatymus ir laikomės taikytinų Europos Sąjungos teisės aktų. Mūsų valdysenos principuose, kurie atitinka EBI vidaus valdysenos gaires (EBA/GL/2021/05), apibrėžtos atsakomybės sritys, rizikos ir interesų konfliktų valdymo procesai, kontrolės mechanizmai ir atlygio nustatymo politika. 2023 m. atnaujinome savo Valdysenos politiką.

Visuotinis akcininkų susirinkimas (toliau – Visuotinis susirinkimas) yra įstatuose numatytas organas, per kurį mūsų akcininkai įgyvendina savo teises. Turime vieną paprastųjų vardinių akcijų klasę. Kiekviena akcija Visuotiniame susirinkime suteikia vieną balsą. Visuotinis susirinkimas priima sprendimus, kurie pagal komercinę teisę priklauso jo kompetencijai, pavyzdžiui, sprendimus dėl įstatų keitimo, akcinio kapitalo didinimo ir mažinimo, Tarybos narių rinkimo ir atšaukimo, metinės ataskaitos tvirtinimo, pelno paskirstymo ir teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus rinkimo. Be to, Visuotinis akcininkų susirinkimas yra atsakingas už svarbių mūsų strategijos pakeitimų, svarbių mūsų pagrindinių politikos krypčių pakeitimų ir finansinių planų, kuriuose numatomas kapitalo didinimas, tvirtinimą, taip pat dalyvauja kitoje svarbioje veikloje. Tarybos arba Valdybos prašymu Visuotinis susirinkimas turi teisę spręsti bet kokius kitus su mūsų veikla susijusius klausimus. 2023 m. Visuotiniai susirinkimai nebuvo šaukiami, vietoje to buvo priimti 8 sprendimai per capsulam.

Akcininkai, turintys ne mažiau kaip 10 % Luminor Holding, kuri yra mūsų patronuojančioji įmonė, balso teisę suteikiančių akcijų, gali skirti proporcingą dalį narių į mūsų Tarybą. Į Tarybą išrenkama pakankamai daug nepriklausomų narių, kurie padeda užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į visų vidaus ir išorės suinteresuotųjų šalių interesus ir kad esant faktiniam ar galimam interesų konfliktui būtų priimami nepriklausomi sprendimai. DNB, kaip mažumos akcininkas, turi teisę prašyti, kad būtų atlikta peržiūra, skirta nustatyti, ar laikomės Atitikties politikos arba ASV standartų ir kitų panašių socialinės atsakomybės principų bei standartų. Tokią peržiūrą gali atlikti išorės asmuo arba atitinkama tokios peržiūros reikalaujanti šalis.

Elgesys

Siekiame užtikrinti aukščiausius etikos ir profesinio elgesio standartus. Visi darbuotojai turi žinoti ir laikytis mūsų vertybių, etikos standartų bei atitikties ir rizikos valdymo principų. Kiekvienas darbuotojas privalo laikytis Elgesio kodekso ir identifikuoti kyšininkavimo bei korupcijos atvejus, užkirsti jiems kelią ir apie juos informuoti. Esame išgryninę savo vertybes – smalsumą, bendradarbiavimą ir susitelkimą – bei reikalaujame elgesį, kurie sustiprina atitikties bei rizikos valdymo principus.

Skatiname etišką kultūrą ir dedame visas pastangas, kad identifikuotume interesų konfliktus, užkirstume jiems kelią ir juos valdytume, siekdami užtikrinti, kad su visomis suinteresuotosiomis šalimis būtų elgiamasi sąžiningai, o akcininkų interesai būtų apsaugoti. Interesų konfliktų valdymo principus nustato Taryba, kuri prižiūri jų įgyvendinimą ir veiksmingumą. Rengiame privalomus mokymus apie interesų konfliktų valdymą, siekdami užtikrinti, kad visi darbuotojai turėtų pakankamai žinių apie mūsų politiką ir kitas susijusias vidaus taisykles bei principus ir kad visa veikla, už kurią jie atsakingi, būtų vykdoma laikantis taisyklių. Skiriant naujus Valdymo organų narius ir pagrindinių funkcijų vykdytojus, atsižvelgiama į visus interesų konfliktus.

Laikydami informavimo apie dovanas ir renginius tvarkos, mūsų darbuotojai nepriima ir nesiūlo dovanų, nepriklausomai nuo jų vertės, ir nedalyvauja renginiuose, jei toks elgesys gali būti laikomas netinkamu, abejotinu etikos požiūriu arba gali turėti įtakos dovanos gavėjui ar dovanotojui atliekant savo pareigas. Mūsų vidaus taisyklėse pateikiami konkretūs pavyzdžiai, padedantys darbuotojams priimti sprendimus dėl dovanų ir renginių tinkamumo ir tokių situacijų sprendimo būdai.

Informaciją tvarkome vadovaudami būtinybės žinoti principu, t. y. su informacija gali susipažinti tik tie darbuotojai, kuriems tokia informacija pagrįstai reikalinga jų pareigoms atlikti. Siekdami valdyti informacijos srautus, taip pat nustatėme fizinį atskyrimą ir ribotą prieigą prie informacijos arba kitokias specialias priemones tam tikrai verslo veiklai, kai tvarkoma konfidenciali klientų informacija.

Įvairovė ir įtrauktis

Įvairovė yra svarbi mūsų vertybė, nes kiekvienas darbuotojas yra skirtingas, tačiau gerbiamas ir vertinamas. Įvairialypės mūsų darbuotojų stiprybės susilieja klientų poreikių naudai ir leidžia pasiekti mūsų tikslus. Esame suinteresuoti skatinti įvairovę ir panaikinti diskriminaciją darbo vietoje. Esame įsipareigoję kurti ir išlaikyti personalą, kurį sudaro įvairios kilmės asmenys, jauni

žmonės, neįgalieji ir įvairių kultūrų darbuotojai. Darbuotojai palaikomi ir skatinami atskleisti visas savo galimybes ir panaudoti savo unikalius talentus.

Pripažįstame įvairialypės Valdymo organų sudėties svarbą. Planuojame, kad iki 2026 m. 40 % Tarybos narių bus moterys (2023 m. gruodžio 31 d. jų buvo 22 %). Valdymo organų pirmininkai savo metiniuose vertinimuose kaip pagrindinius veiklos rodiklius apžvelgia pažangą siekiant lyčių įvairovės. Jei tikslai nepasiekiami, pirmininkai dokumentuose nurodo priežastis, priemones, kurių reikia imtis, ir terminus, iki kada bus imtasi priemonių padėčiai ištaisyti.

Darbovietėje netoleruojame jokių bauginimo, patyčių, „atpirkimo ožių“ ieškojimo ar priekabiavimo formų. Imamės priemonių, kad apsaugotume darbuotojus nuo diskriminacijos, ir taikome drausmines priemones pažeidėjams. Skatiname darbuotojus, kurie mano, kad buvo diskriminuojami, išsakyti savo susirūpinimą, kad būtų imtasi korekcinų priemonių.

Dividendų politika

Esame įsipareigoję grąžinti perteklinį kapitalą akcininkams, išlaikydami tvirtą kapitalo poziciją, kad galėtume palaikyti savo verslo veiklą, stabilumą ir pelningą augimą. Luminor grupės mastu valdome bendrą kapitalo rodiklį taip, kad jis būtų lygus teisės aktuose nustatytam reikalavimui (išskyrus rekomenduojamą 2 ramsčio kapitalą) ir 150–300 bazinių punktų valdymo rezervui. Kapitalas bus skirstomas dividendais arba kapitalo repatriacijos būdu. Dividendai turi būti mokami orientuojantis į maždaug 50 % metinio pelno. Visas kapitalo perteklius, viršijantis tikslinį kapitalo lygį, laikomas skirstytinu, o tai reiškia, kad faktinis dividendų išmokėjimo santykis gali būti didesnis arba mažesnis nei 50 %. Didesnis nei 50 % išmokų koeficientas bus svarstomas, jei faktinis kapitalas viršys kapitalo tikslą, pavyzdžiui, dėl didesnio pelningumo arba mažesnio nei prognozuota augimo, o testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai patvirtins didesnį išmokų koeficientą. Bus svarstoma galimybė taikyti mažesnį nei 50 % išmokėjimo koeficientą, pavyzdžiui, jei nustatysime, kad rinkoje yra didelių augimo galimybių (dėl kurių REA augimas bus didesnis nei numatyta), arba jei įvyks nenumatytų kapitalo apskaičiavimo reguliavimo sistemos pokyčių, arba jei makroaplinka ar portfelio kokybė smarkiai pablogės labiau, nei numatyta valdymo rezerve. Faktinis išmokų santykis taip pat turi būti pagrįstas testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais. Papildomas perteklinių kapitalo išteklių grąžinimas bus svarstomas neeilinių dividendų ir (arba) kapitalo sumažinimo forma, kai CET1 kapitalas gali būti pakeistas išleidžiant 2 lygio ir AT1 kapitalo priemones.

Pagrindinių funkcijų vykdytojai

Pagrindinių funkcijų vykdytojai yra asmenys, atstovaujantys svarbiai verslo ar pagalbinei funkcijai, kurie pagal savo įgaliojimus daro didelę įtaką Luminor veiklos kryptiai. Toliau išvardyti asmenys visada laikomi pagrindinių funkcijų vykdytojais, išskyrus atvejus, kai šie asmenys yra Valdybos nariai arba generalinis direktorius: mažmeninės bankininkystės vadovas, verslo bankininkystės vadovas, skyrių vadovai, vyriausiasis atitikties pareigūnas, finansų direktorius, vyriausiasis rizikų pareigūnas, vyriausiasis veiklos pareigūnas. Kiti pagrindinių funkcijų vykdytojai yra Kredito konsultavimo ir restruktūrizavimo, Grupės komunikacijos, Vidaus audito, Teisės, Žmonių ir kultūros skyrių vadovai.

Atrankos į Valdymo organus kriterijai

Mūsų Valdymo organų nariai gali būti tik asmenys, turintys reikiamos profesinės patirties ir tinkamą reputaciją. Nediskriminuojame dėl jokių savybių. Norėdami paskatinti nepriklausomą nuomonės reiškimą ir kritinį mąstymą bei sudaryti sąlygas įvairiems požiūriams ir patirčiai, siekiame įvairovės pagal amžių, lytį, geografinę kilmę ir išsilavinimą bei patirtį. Valdymo organų narių atrankos principai, įskaitant tinkamumo ir įvairovės vertinimą, yra nustatyti mūsų vidaus taisyklėse. Paskyrimus į Valdymo organus tvirtina ECB.

Esame nustatę procesus ir taisykles, kaip elgtis staiga ar netikėto Valdybos pirmininko ar narių ir pagrindinių funkcijų vykdytojų neatvykimo ar išvykimo atvejais. Taip siekiame užtikrinti žinių perdavimą, organizacijos atminties išsaugojimą ir palaikyti valdymo bei verslo tęstinumą laikinos ar nuolatinės vadovų kaitos metu.

Tarybos nariai skiriami iš Luminor kontroliuojančiosios įmonės akcininkų paskelbtų kandidatų, kaip numatyta akcininkų sutartyje, pagal kurią kiekvienas akcininkas turi teisę atšaukti ir pakeisti savo paskirtą narį. Taryba, Paskyrimo komiteto nariai ir generalinis direktorius gali nustatyti poreikį paskirti naują Valdybos narį, o Nominavimo komitetas pateikia gaires, atrankos kriterijus ir sąlygas atitinkamoms pareigoms užimti bei atlieka tinkamumo vertinimą.

STEBĖTOJŲ TARYBA

	Nils Melngailis	Syed Qasim (Qasim) Abbas	Maria Elena Cappello	Ottar Ertzeid
Pareigos	Pirmininkas	Narys	Narė	Narys
Komitetai	Paskyrimo komitetas (pirmininkas)		Atlygio komitetas (pirmininkė) Paskyrimo komitetas	Audito komitetas Atlygio komitetas Rizikos komitetas
Paskyrimo data	2019 m. sausis	2023 m. gruodis	2020 m. liepa	2022 m. sausis
Gimimo metai	1965	1976	1968	1965
Tautybė	Amerikos latvis	Britas	Italė	Norvegias
Išsilavinimas	Politikos mokslų bakalauro laipsnis Bostono koledžas, Niutonas, MA	Ekonomikos ir valdymo bakalauro laipsnis Klarko universitetas, Vorčesteris, MA	Inžinerijos bakalauro laipsnis, Pavijos universitetas	MA Bendrasis verslas, Norvegijos verslo mokykla, Oslas
Kitos pareigos	PrivatBank stebėtojų tarybos pirmininkas PQH SA stebėtojų tarybos pirmininko pavaduotojas; Printful Inc. direktorius	NIBC Holdings stebėtojų tarybos narys ir NIBC banko direktorius, LIA Holdings direktorius, Redpin Holdings	Direktorė, BPER Banca direktorė, Fibonacci Holding vyresnioji patarėja, Igneo Ltd	Direktorius, DNB Livsforsikring AS pirmininkas, Entra ASA pirmininko pavaduotojas, Argentum Fondsinvesteringer AS direktorius, Telenor ASA
Pagrindinė informacija	Direktorius, Qualco Holdco Ltd vykdomasis direktorius, Centerbridge Partners vienas iš vadovų FIG, Alvarez & Marsal	Direktorius, Rothesay Life direktorius, Kensington Mortgage Company direktorius, Hipgnosis Song Management	Direktorė, Bank Monte dei Paschi di Siena direktorė, Telecom Italia direktorė, Saipem direktorė, Prysmian generalinė direktorė, Nokia Italia	Finansų direktorius, DNB Bank ASA vadovas, DNB Markets direktorius, Oslo Bors direktorius, Bankenes Sikringsfond
Vieta	Ryga, Latvija	Londonas, JK	Milanas, Italija	Oslas, Norvegija
Statusas	Nepriklausomas	Blackstone paskirtas asmuo	Nepriklausoma	DNB paskirtas asmuo
Dalyvavimas	15/15	2/2	14/15	13/15

Taryba yra mūsų priežiūros organas, kuris tvirtina strategijas, bendruosius mūsų veiklos principus, nustato ir stebi rizikos toleranciją ir mūsų norimą prisiimti riziką, prižiūri mūsų ir Valdybos veiklą. Bendrosios posėdžių šaukimo ir Tarybos darbo organizavimo taisyklės nustatytos mūsų vidaus taisyklėse, Komerciniame kodekse, Kredito įstaigų įstatyme ir įstatuose. Reguliariai rengiamuose Tarybos posėdžiuose vykdoma Valdybos priežiūra, o prireikus rengiami papildomi posėdžiai. Sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma. Tarybai pateiktus sprendimus pirmiausia svarsto atitinkamas Tarybos komitetas. Taryba turi posėdžiauti ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. 2023 m. Taryba surengė 15 posėdžių ir patvirtino 42 sprendimus. Nariai išsirenka pirmininką, kuris yra atsakingas už veiksmingą Tarybos veiklą, koordinuoja jos darbą ir prisideda prie efektyvaus keitimosi informacija su Tarybos bei Valdybos nariais.

Mathias Patrick Laurent Favetto	Bjørn Erik Naess	Elizabeth Jane (Betsy) Nelson	Iain Plunkett	Andreas Treichl
Narys	Narys	Narė	Narys	Narys
Audito komitetas Rizikos komitetas	Audito komitetas (pirmininkas) Paskyrimo komitetas Atlygio komitetas	Rizikos komitetas (pirmininkė)	Rizikos komitetas	-
2020 m. rugpjūtis	2019 m. sausis	2020 m. gruodis	2023 m. rugpjūtis	2022 m. rugsėjis
1988	1954	1954	1971	1952
Prancūzas	Norvegias	Amerikos britė	Britas	Austras
Magistro laipsnis vadybos srityje, HEC, Paryžius	Ekonomikos magistro laipsnis, Norvegijos ekonomikos mokykla, Bergen	MBA, Thunderbird pasaulinės vadybos mokykla, Finikisas, AZ	BEng, Stratklaido universitetas, Glazgas	Ekonomikos magistro laipsnis, Vienos universitetas
Narys, stebėtojų taryba, NIBC Holdings ir NIBC bankas	Pirmininkas, Argentum Fondsinvesteringer AS direktorius, Hafslund AS	Narė, stebėtojų taryba, Oschadbank	Direktorius, Citigroup Global Markets vyresnysis patarėjas, Collabera Digital vyresnysis patarėjas, McKinsey & Company	Pirmininkas, Erste Foundation pirmininkas, Zweite Sparkasse prezidentas, European Forum Alpbach, pirmininko pavaduotojas, Vienna Opera
Prekybos bankininkystė, Goldman Sachs	Finansų direktorius, DNB AS finansų direktorius, Aker Kvaerner finansų direktorius, Carlsberg finansų direktorius, Orkla	Rizikos ir atitikties viceprezidentė ir pajamų direktorė, ERPB Kredito rizikos skyriaus vadovė, FSA Imonių bankininkystės vadovė, JPMorgan Chase EMEA	Veiklos direktorius, Santander UK veiklos direktorius, TP ICAP veiklos direktorius ir informacijos direktorius, Aberdeen Asset Management	Generalinis direktorius, Erste Group direktorius, Erste Bank generalinis direktorius, Chase Manhattan Bank Vienna
Londonas, JK	Oslas, Norvegija	Londonas, JK	Londonas, JK	Viena, Austrija
Blackstone paskirtas asmuo	DNB paskirtas asmuo	Nepriklausoma	Nepriklausomas	Nepriklausomas
15/15	15/15	15/15	6/7	15/15

Pirmininkas skatina atviras ir kritiškas diskusijas, užtikrina skirtingų požiūrių išsakymą ir aptarimą, taip pat rūpinasi, kad Tarybos sprendimai būtų priimami turint reikalingą informaciją ir tvirtą pagrindimą. Tarybą sudaro nuo 5 iki 15 Visuotinio susirinkimo renkamų narių, kurių kadencija trunka penkerius metus. 2023 m. gruodžio 31 d. Tarybą sudarė 9 nariai.

VALDYBA

Peter
Bosek

Ossi
Leikola

Diego
Biondo

Mari
Mõis

Pareigos	Pirmininkas	Narys	Narys	Narė
Pareigos	Generalinis direktorius	Generalinio direktoriaus pavaduotojas	Vyriausiasis rizikų pareigūnas	Vyriausioji atitikties pareigūnė
Komitetai	Kredito komitetas		Nefinansinės rizikos komitetas (pirmininkas) Kredito komitetas (pirmininko pavaduotojas) Modelio rizikos komitetas (pirmininko pavaduotojas) Turto ir įsipareigojimų komitetas Duomenų valdymo komitetas	Nefinansinės rizikos komitetas (pirmininko pavaduotoja)
Paskyrimo data	2021 m. sausis	2023 m. gruodis	2023 m. spalio	2022 m. rugsėjis (paskirta pakartotinai)
Gimimo metai	1968	1967	1967	1979
Išsilavinimas	Teisės daktaro laipsnis Vienos universitetas	Technologijų magistro laipsnis Aalto universitetas, Espas	Verslo administravimo bakalauro laipsnis, Turino universitetas	Teisės bakalauro laipsnis Tartu universitetas
Pagrindinė informacija	Generalinis direktorius, Erste Bank Austria AG valdybos narys, Erste Group	Veiklos vadovas, Nordea vadovas Lenkijoje ir Baltijos šalyse, Nordea vykdomasis direktorius, Metos BV	Rizikos valdymo skyriaus vadovas, BPER Vyriausiasis rizikų pareigūnas , Gruppo Banca Carige EVP Risk, Unicredit Bank pajamų direktorius, Bank Pekao	Vyriausioji teisininkė, Luminor Bank AS Vyriausioji finansininkė, DNB Bank AS pagrindinė patarėja , DNB Bank AS
Vieta	Talinas, Estija	Talinas, Estija	Talinas, Estija	Talinas, Estija
Dalyvavimas	45/51	1/1	14/14	43/51

Valdyba yra mūsų vykdomasis organas, kuris vadovauja, valdo, atstovauja ir užtikrina veiksmingą bei apdairų valdymą. Ji vadovauja kasdienei veiklai pagal Tarybos patvirtintas strategijas ir bendruosius veiklos principus. Valdyba įvertina jai pateiktus pasiūlymus ir paaiškinimus, priima pagrįstus sprendimus ir atitinkamai atsiskaito Tarybai.

Bendrosios Valdybos darbo organizavimo taisyklės, įskaitant posėdžių sušaukimo, balsavimo ir sprendimų priėmimo tvarką, Valdybos narių atsakomybę ir skaičių, yra nustatytos mūsų vidaus taisyklėse, Komerciniame kodekse, Kredito įstaigų įstatyme ir įstatuose. Sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas balsas priklauso Valdybos pirmininkui arba, jo nesant, pirmininko pavaduotojui.

SKYRIŲ VADOVAI

				
	Palle Nordahl	Kerli Vares	Andrea Granata	Jonas Urbonas
Pareigos	Narys	Narė	Dalyvis	Dalyvis
Pareigos	Finansų direktorius	Mažmeninės bankininkystės vadovė	Laikinasis vadovas, vyriausiasis veiklos pareigūnas	Verslo bankininkystės vadovas
Komitetai	Turto ir įsipareigojimų komitetas (pirmininkas) Duomenų valdymo komitetas (pirmininkas)		Pakeitimų patariamoji taryba (pirmininkas) Duomenų valdymo komitetas	Kredito komitetas
Paskyrimo data	2021 m. gegužė	2022 m. sausis (paskirta pakartotinai)	2023 m. rugpjūtis	2023 m. rugpjūtis
Gimimo metai	1975	1976	1971	1976
Išsilavinimas	Verslo administravimo magistro laipsnis Orhuso universitetas	Verslo administravimo magistro laipsnis Karlstado universitetas	Bertrano Raselo mokslo licėjus, Milanai	Finansų magistro laipsnis Vilniaus universitetas
Pagrindinė informacija	Vykdomasis viceprezidentas finansų klausimais, Nykredit finansų direktorius, FIH A/S partneris, CP Dyvig & Co direktorius, Procuritas Partners	Generalinė direktorė, Luminor Bank, Latvija AS plėtros ir rinkodaros direktorė bei komercijos direktorė, SIA Latt telecom	Plėtros vadovas, Architecture & Development, Luminor plėtros ir inžinerijos vadovas, Banco Mediolanum SpA	Verslo bankininkystės vadovas, Luminor Lietuva Verslo bankininkystės vadovas, Nordea Lietuvos skyrius, verslo klientų vadovas, SEB Vilnius
Vieta	Talinas, Estija	Ryga, Latvija	Talinas, Estija	Vilnius, Lietuva
Dalyvavimas	46/51	44/51	20/20	17/20

Valdybos pirmininką iš Valdybos narių paskiria Taryba. Valdybos pirmininkas arba bet kurie du Valdybos nariai teisiškai atstovauja bankui. Atsakomybės sritys nariams paskirstomos atsižvelgiant į jų įgūdžius, kompetenciją ir atsakomybę. Valdybos nariai, kuriuos skiria ir atleidžia Taryba, prieš juos skiriant yra vertinami pagal teisės aktus ir vidaus taisykles. Informacija ir su siūlomomis kandidatėmis susiję dokumentai, kaip nurodyta Kredito įstaigų įstatyme, pateikiami ECB likus ne mažiau kaip 10 dienų iki sprendimo dėl jo paskyrimo priėmimo.

Per 2023 m. Valdyba surengė 51 posėdį. Valdybą sudaro 3–10 narių, kurių kadencija trunka 5 metus. 2023 m. gruodžio 31 d. Valdybą sudarė šeši nariai.

Tarybos komitetai

Taryba įsteigė keturis komitetus, kurie padeda jai vykdyti užduotis. Banko Stebėtojų tarybos komitetų nuostatuose apibrėžiamas pareigų ir užduočių paskirstymas tarp komitetų ir jų viduje. Kiekvieną komitetą sudaro ne mažiau kaip trys nariai, jie turi turėti su komiteto darbu susijusių žinių, įgūdžių ir patirties, taip pat dokumentais patvirtintus įgaliojimus ir posėdžiauti kas ketvirtį.

2023 m. Pertvarkos komitetas (Tarybos įsteigtas neprivalomas komitetas) buvo panaikintas. 2023 m. komitetas surengė tris posėdžius, o paskui buvo išformuotas. 2023 m. gruodžio 31 d. veikė šie Tarybos komitetai:

Komitetas	Audito komitetas	Paskyrimo komitetas	Atlygio komitetas	Rizikos komitetas
Pirmininkas	Bjørn Erik Naess	Nils Melngailis	Maria Elena Cappello	Betsy Nelson
Nariai	Ottar Ertzeid Mathias Favetto	Maria Elena Cappello Bjørn Erik Naess	Bjørn Erik Naess Ottar Ertzeid	Ottar Ertzeid Mathias Favetto Iain Plunkett
Vaidmuo	Prižiūrėti apskaitos politikos laikymąsi, peržiūrėti ir stebėti finansinės atskaitomybės procesą; stebėti teisės aktų nustatytą metinių finansinių ataskaitų audita; palaikyti veiksmingą vidaus audito procesą; peržiūrėti ir tvirtinti audito įmonės, atliekančios teisės aktų nustatytą audita, teikiamas ne audito paslaugas.	Prisidėti prie Valdybos narių atrankos ir vertinimo; stebėti Valdybos sprendimų priėmimo proceso įvairovę; tvirtinti Valdybos narių įgaliojimus; prieš paskiriant Tarybos narius, įvertinti jų tinkamumą; patvirtinti pagrindinių funkcijų vykdytojų tinkamumo vertinimą; rekomenduoti kandidatus į patronuojamųjų įmonių Valdymo organus; stebėti tinkamumo ir pareigų perėmimo Planavimo politikos veiksmingumą ir peržiūrėti jos struktūrą bei įgyvendinimą.	Dirbti kaip Tarybos parengiamasis komitetas atlygio klausimais; užtikrinti, kad atlygio sistema atitiktų banko finansinę būklę; vertinti, kaip pasiekiami veiklos tikslai; tikrinti, kaip atlygio politika reaguoja į įvykius; prižiūrėti, kaip rengiami atlyginimų paketai; konsultuoti, kaip nustatyti reikšmingą riziką prisiimančius asmenis; rekomenduoti išeitinių išmokų, viršijančių nustatytas ribas, dydį; tvirtinti pasiūlymus dėl kintamojo atlygio fondo bendrai visiems darbuotojams ir individualiai Valdybos nariams bei Atitikties, Rizikos ir Vidaus audito funkcijų vadovams.	Užtikrinti, kad būtų nuosekliai taikomas patikimas rizikos valdymas; stebėti rizikos kultūrą; padėti formuoti optimalią kapitalo ir likvidumo struktūrą; derinti klientų produktus su rizikos strategija; analizuoti, ar atlygio principai suderinami su vyraujančiu rizikos profiliu; stebėti įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymo tyrimus; prižiūrėti Atitikties užtikrinimo ir Rizikos padalinius; bendradarbiauti su vidaus kontrolės funkcijų vykdytojais.
2023 m. surengti posėdžiai	7	10	10	10

Valdybos komitetai

Kredito komitetas yra privalomas komitetas, o kiti Valdybos komitetai nėra privalomi ir yra įsteigti siekiant padėti Valdybai dirbti. 2023 m. buvo įsteigti Turto ir įsipareigojimų, Duomenų valdymo ir Nefinansinės rizikos komitetai, o Elgesio rizikos komitetas buvo panaikintas.

Kiekvienas komitetas turi savo nuostatus, kuriuose aprašoma komiteto sudėtis, jo įgaliojimai ir komiteto narių atsakomybė. Komitetų narius iš darbuotojų, kurie yra konkrečios srities ekspertai, skiria Valdyba. Komitetai posėdžiauja taip dažnai, kaip numatyta jų nuostatuose. 2023 m. gruodžio 31 d. veikė šie Valdybos komitetai:

Komitetas	Turto ir įsipareigojimų komitetas	Pakeitimų patariamoji taryba	Kredito komitetas	Klientų rizikos komitetas	Duomenų valdymo komitetas
Pirmininkas	Finansų direktorius	Vyriausiasis veiklos pareigūnas	Kredito rizikos vadovas	Vietos įmonių verslo bankininkystės vadovas	Finansų direktorius
Vaidmuo	Padėti Finansų direktoriui ir Valdybai vykdyti veiklą, susijusią su turto ir įsipareigojimų valdymu, t. y. balanso kūrimu, likvidumo ir finansavimo valdymu, palūkanų normos rizika, užsienio valiutos rizika, ESG rizika, išdalo valdymu, dividendų paskirstymo tvarka, taip pat veiksmingu kapitalo planavimu, valdymu ir paskirstymu.	Padėti Valdybai valdyti IT pokyčius, siekiant užtikrinti, kad IT pokyčiai būtų vertinami, autorizuojami, testuojami, diegiami, dokumentuojami ir tikrinami. Komitetas priima sprendimus dėl IT pokyčių įgyvendinimo ir diegimo į darbinę aplinką.	Teikti rekomendacijas, susijusias su kredito politika ir procesais, tvirtinti priimtinos rizikos kriterijus ir finansavimo reikalavimus. Priimti visus būtinus kredito sprendimus dėl atskirų klientų (įskaitant neveiksnių pozicijų atidėjinių paskolų nuostoliams tvirtinimą) ir finansų įstaigų.	Stebėti, kaip laikomasi su klientų rizika susijusios pinigų plovimo, terorizmo finansavimo prevencijos ir sankcijų. Priimti sprendimus dėl atvejų, kai yra sąlyginių apribojimų, remiantis mūsų norima prisiimti rizika, aptarti ir priimti sprendimus dėl prieštarų klientų atvejų ir atvejų, kurie gali turėti įtakos norimos prisiimti rizikos riboms.	Padėti Valdybai apibrėžti ir įgyvendinti duomenų ir informacijos strategiją. Prižiūrėti, aiškintis ir konsultuoti dėl duomenų ir informacijos valdymo sprendimų, teikti gaires dėl kylančios ir besiformuojančios duomenų valdymo rizikos bei atitinkamas rekomendacijas Valdybai.
omitetas	Finansų institucijų rizika	Investicinių produktų valdymas	Modelio rizika	Nefinansinė rizika	
Pirmininkas	Prekybos finansavimo ir finansų įstaigų bankininkystės vadovas	Investicinių produktų ir augimo skyriaus vadovas	Modelio rizikos valdymo vadovas	Vyriausiasis rizikų pareigūnas	
Vaidmuo	Padėti Valdybai dirbti finansinių nusikaltimų ir reputacijos rizikos valdymo srityje, kad būtų išvengta finansų įstaigų ryšių su sandorio šalimis, kurios yra neįmanomos arba nepriimtinos. Priimti sprendimus dėl santykių su sandorio šalimis atvejų, kurie gali būti susiję su didesne pinigų plovimo, terorizmo finansavimo ir (arba) sankcijų rizika, kurie dėl skirtingų nuomonių yra perkeliama iš ankstesnių lygių ir kurie yra išimties pagal taikomą rizikos politiką.	Padėti Valdybai valdyti mūsų teikiamus ir (arba) platinamus investicinius produktus ir (arba) paslaugas, siekiant užtikrinti atitiktį vidaus taisyklėms ir įstatymams bei teisės aktams, reglamentuojantiems investicinius produktus ir (arba) paslaugas.	Aiškintis ir patvirtinti naujus rizikos modelius, modelių pakeitimus ir išplėtimus, neesminius modelių pakeitimus, išplėtimus ir pakartotinius modelių patvirtinimus. Peržiūrėti su modelio rizika susijusias konkrečias technines temas, jas aiškintis ir tvirtinti, taip pat tvirtinti nustatyto modelio rizikos mažinimo veiksmus.	Prižiūrėti, konsultuoti ir aiškintis sprendimus dėl rizikos valdymo, teikti gaires dėl kylančios ir besiformuojančios rizikos, teikti atitinkamas rekomendacijas Valdybai ir padėti Valdybai analizuoti su elgesiu susijusius klausimus.	

VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA

Esame sukūrę ir palaikome kultūrą, kurioje daug dėmesio skiriama patikimai vidaus kontrolei. Mūsų vidaus kontrolės sistema apima tinkamas, aiškias, skaidrias ir veiksmingas ataskaitų teikimo, stebėsenos ir tolesnių veiksmų procedūras.

Vidaus kontrolės sistema siekiama užtikrinti veiksmingą ir efektyvią veiklą, apdairią verslo veiklą, patikimą pokyčių valdymą, tinkamą rizikos nustatymą, vertinimą ir traktavimą, įstatymų, kitų teisės aktų, priežiūros institucijų reikalavimų ir mūsų vidaus politikos ir procedūrų, procesų, taisyklių ir sprendimų laikymąsi, patikimas administracines ir apskaitos procedūras bei viduje ir išorėje pateikiamos finansinės ir nefinansinės informacijos patikimumą. Siekdami sumažinti procesų ir atskaitomybės riziką, atskyrėme pareigas ir taikėme IT bendrąsias kontrolės priemones, subjekto lygmens ir procesų lygmens kontrolės priemones, taip pat prevencines ir stebimąsias kontrolės priemones.

Mūsų vidaus kontrolės sistema pagrįsta trijų linijų modeliu. Pirmąją liniją sudaro visi padaliniai ir darbuotojai, kurie nepriklauso nei antrajai, nei trečiajai linijai, visų pirma tai visi verslo ir pagalbiniai skyriai, kuriems priklauso jų rizika, ir kurie yra atsakingi už nuolatinį rizikos valdymą pagal mūsų politiką, procedūras ir kontrolės priemones.

Antrąją liniją yra nepriklausoma kontrolės funkcija, įgaliota ir atsakinga stebėti ir kontroliuoti, kad pirmoji linija laikytųsi mūsų norimos prisiimti rizikos ir rizikos valdymo sistemos bei visų taikomų taisyklių ir reglamentų. Antrąją liniją sudaro Atitikties ir Rizikos padaliniai. Atitikties padalinys yra atsakingas už atitikties rizikos nustatymą, kontrolę, vertinimą, stebėseną, plėtojimą ir ataskaitų apie atitikties riziką teikimą bei atitikties mūsų vidaus sistemai ir visiems taikytiniems įstatymams bei reglamentams užtikrinimą. Rizikos padalinys užtikrina, kad būtų sukurta tinkama rizikos valdymo sistema, ir yra įgaliotas tikrinti, ar mūsų verslo ir pagalbiniai padaliniai veikia neviršydami nustatytų norimos prisiimti rizikos ribų, vykdo rizikos stebėseną ir kontrolę, prižiūri, ar pirmojoje linijoje rizikos valdymo veikla yra tinkama.

Trečiąją liniją sudaro Vidaus audito padalinys, kuris yra nepriklausoma vidaus audito funkcija. Jis atlieka rizikos vertinimu pagrįstus ir bendruosius auditus ir tikrina, ar vidaus valdymo tvarka, procesai ir mechanizmai yra patikimi ir veiksmingi, įgyvendinami ir nuosekliai taikomi. Vidaus audito padalinys nepriklausomai vertina, ar veikla ir susijusios kontrolės priemonės, rizikos valdymo ir valdysenos procesai bei struktūros veikia, ar jie yra tinkami ir veiksmingi, kad padėtų mums siekti savo verslo tikslų. Visa veikla, įskaitant finansinės atskaitomybės procesą, priklauso Vidaus audito padalinui, kuris nepriklausomai ir objektyviai užtikrina, kad finansinė atskaitomybė yra tinkama ir atitinka taikomus vidaus ir išorės reguliavimo reikalavimus. Vidaus audito padalinys Tarybai, Audito komitetui ir Valdybai rengia rašytinę ataskaitą apie savo veiklą bei valdysenos, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės procesų vertinimą.

Tarybos Audito komitetas prižiūri mūsų apskaitą ir finansinę atskaitomybę. Jis prižiūri apskaitos politikos, įskaitant mokesčių apskaitą, nustatymą, taip pat biudžeto sudarymo procesą, peržiūri ir stebi finansinės atskaitomybės procesą, taip pat, siekdamas užtikrinti patikimumą, peržiūri mūsų konsoliduotąsias finansines ataskaitas ir sprendžia, ar jos yra išsamios, ar atitinka Audito komiteto nariams žinomą informaciją ir ar atspindi tinkamą apskaitos politiką bei principus, taip pat teikia Tarybai rekomendacijas, kuriomis siekiama užtikrinti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų patikimumą ir objektyvumą, finansinės atskaitomybės proceso vientisumą, ir teikia Tarybai rekomendacijas dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų tvirtinimo. Be to, Audito komitetas yra atsakingas už teisės aktų nustatyto metinių ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito stebėseną, finansinės atskaitomybės audito proceso veiksmingumo stebėseną ir vertinimą, įskaitant teisės aktų nustatytą auditorių nepriklausomumo ir objektyvumo peržiūrą ir stebėseną.

Skyrių Baltijos šalyse valdymas

Vykdomė veiklą per skyrius Latvijoje ir Lietuvoje. Skyriai gali sudaryti sutartis ir prisiimti įsipareigojimus mūsų vardu, įgyti kitas teises ir prisiimti kitas prievoles, jei tai neprieštarauja įstatymams ir jiems suteiktiems įgaliojimams. Skyrių vadovus skiria Taryba ir jie yra atsakingi už savo skyriaus veiklą.

Patronuojamųjų įmonių valdymas

Visos patronuojamosios įmonės yra atskiri juridiniai asmenys. Nepaisant to, patronuojamosios įmonės laikosi mūsų vertybių, Elgesio kodekso, atsakingo verslo principų ir politikų. Į stebėtojų tarybas skiriami asmenys, turintys atitinkamų žinių, įgūdžių ir patirties, taip pat atsižvelgiant į bendrą tinkamumą, o valdybų nariai yra visą darbo dieną dirbantys Banko arba patronuojamosios įmonės darbuotojai. Patronuojamųjų įmonių vadovai ir valdybos yra atsakingi už Valdymo organų priimtų

sprendimų įgyvendinimą. Stebėtojų tarybos (arba valdybos), atsiskaitydamos Valdybai, vadovaujasi teisinėmis ir reguliavimo institucijų nuostatomis. Kai kurias patronuojamąsias įmones prižiūri atitinkamos Estijos, Latvijos ir Lietuvos finansų priežiūros institucijos. Patronuojamųjų įmonių valdymo organai užtikrina, kad licencijuota patronuojamoji įmonė nepažeistų taikomų teisinių ar reguliavimo nuostatų arba privalomų rizikos ribojimo taisyklių. Taikant reguliavimo reikalavimus, visada atsižvelgiama į proporcingumo principą, kuris, be kita ko, apima patronuojamosios įmonės dydį, taip pat jos klientų bazės dydį, verslo ir produktų pobūdį bei sudėtingumą ir rizikos rimtumą. Dividendų mokėjimą reglamentuoja vidaus taisyklės.

Auditoriai

Nuo 2018 m. mūsų auditą vykdo AS PricewaterhouseCoopers (PwC). Vyriausiasis audito partneris yra p. Ago Vilu.

KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS

Konsoliduotoji pelno (nuostolių) ataskaita

Mln. €	Pastabos	2022 m.	2023 m.
Palūkanų pajamos apskaičiuotos naudojant efektyvios palūkanų normos metodą	3	277,7	627,6
Kitos panašios pajamos	3	50,3	112,6
Palūkanų ir panašios išlaidos	3	-27,2	-198,2
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos		300,8	542,0
Paslaugų ir komisinių pajamos	4	110,3	114,8
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	4	-30,0	-30,2
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos		80,3	84,6
Grynosios pajamos iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte	5	17,7	16,1
Grynosios pajamos iš operacijų užsienio valiuta		6,7	18,6
Kitos grynosios veiklos sąnaudos,	6	-15,3	-16,7
Asocijuotųjų įmonių pelno dalis	12	1,6	1,6
Grynosios kitos veiklos pajamos		10,7	19,6
Veiklos pajamų iš viso		391,8	646,2
Personalo išlaikymo sąnaudos	7	-110,6	-131,3
Kitos administracinės sąnaudos	8	-112,7	-188,6
Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	13,14	-10,0	-16,8
Grynasis nuostolis dėl nefinansinio turto pripažinimo nutraukimo		-	-3,2
Administracinių sąnaudų iš viso		-233,3	339,9
Pelnas prieš kredito nuostolius ir mokesčius		158,5	306,3
Tikėtini kredito nuostoliai	11	-16,1	-33,1
Pelnas prieš apmokestinimą		142,4	273,2
Latvijos įmonių pelno mokestis	21	-	-15,8
Lietuvos bankų mokestis	21	-	-30,1
Kitas įmonių pelno mokestis	21	-17,7	-32,6
Pelno mokesčio iš viso		-17,7	-78,5
Grynasis pelnas už laikotarpį		124,7	194,7
Bendrujų pajamų iš viso		124,7	194,7

Pridedamas Aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita

Mln. €	Pastabos	2022 12 31	2023 12 31
Turtas			
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	9	2 178,1	3 184,9
Lėšos bankuose		123,4	56,2
Skolos vertybiniai popieriai	10	1 289,8	1 491,8
Paskolos klientams	11	10 874,7	10 502,6
Išvestinės finansinės priemonės	20	121,6	92,2
Nuosavybės priemonės		2,5	2,9
Investicijos į asocijuotąsias įmones	12	5,7	5,5
Nematerialusis turtas	13	62,8	56,0
Materialusis turtas	14	30,2	27,0
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio turtas		0,0	0,7
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	21	12,5	8,9
Kitas turtas	15	55,4	63,4
Iš viso		14 756,7	15 492,1
Įsipareigojimai			
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai		36,6	224,3
Klientų indėliai	16	10 947,9	11 287,2
Palūkanų normų apsidraudimo sandoriais apdrausto portfelio tikrosios vertės pokyčiai	20	0,0	6,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	17	1 813,9	1 898,7
Išvestinės finansinės priemonės	20	194,1	73,7
Mokesčių įsipareigojimai	21	10,0	35,9
Nuomos įsipareigojimai	14	30,0	24,8
Kiti įsipareigojimai	18	118,8	134,5
Atidėjiniai	19	22,0	28,0
Iš viso		13 173,3	13 714,0
Akcininkų nuosavybė			
Akcinis kapitalas		34,9	34,9
Akcijų priedai		1 412,2	1 412,2
Nepaskirstytasis pelnas		132,7	327,5
Kiti rezervai		3,6	3,5
Iš viso		1 583,4	1 778,1
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso		14 756,7	15 492,1

Pridedamas Aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Mln. €	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Nepaskirs tytasis pelnas	Kiti rezervai	Iš viso
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	97,9	3,8	1 548,8
Grynasis pelnas už laikotarpį	-	-	124,7	-	124,7
Bendrųjų pajamų iš viso	-	-	124,7	-	124,7
Dividendai	-	-	-90,0	-	-90,0
Kita	-	-	0,1	-0,2	-0,1
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	132,7	3,6	1 583,4
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	132,7	3,6	1 583,4
Grynasis pelnas už laikotarpį	-	-	194,7	-	194,7
Bendrųjų pajamų iš viso	-	-	194,7	-	194,7
Dividendai	-	-	-	-	-
Kita	-	-	0,1	-0,1	0,0
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	327,5	3,5	1 778,1

Didžiąją kitų rezervų dalį sudaro įstatymo numatytas privalomasis rezervas, apskaičiuotas pagal Estijos Respublikos komercinį kodeksą, jis gali būti naudojamas nuostoliams padengti. 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. Luminor akcinį kapitalą sudarė 12 000 000 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominalioji vertė yra 10 eurų, iš kurių 3 491 223 buvo išleistos ir visiškai apmokėtos.

Atsižvelgdama į nepaskirstytąjį pelną ir teisės aktų reikalavimus, 2023 m. gruodžio 31 d. Luminor galėjo išmokėti 327,5 mln. eurų dividendų (2022 m. gruodžio 31 d. – 132,7 mln. eurų). Atitinkamas pelno mokestis, mokėtinas už šias išmokas, būtų 59,9 mln. eurų (2022 m. gruodžio 31 d. – 22,1 mln. eurų).

Pridedamas Aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita

Mln. €	Pastabos	2022 m.	2023 m.
Pelnas prieš apmokestinimą		142,4	273,2
Koregavimai:			
Tikėtini kredito nuostoliai		16,1	33,1
Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	13,14	10,0	16,8
Nefinansinio turto pripažinimo nutraukimas	13,14	0,0	3,2
Kiti straipsniai		-1,5	-1,6
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	3	-328,0	-740,2
Palūkanų ir panašios išlaidos	3	27,2	198,2
Turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas:			
Paskolų klientams padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)		-924,6	363,3
Skolos vertybinių popierių padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)		-676,2	-200,5
Kito turto padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)		-90,1	84,0
Klientų indėlių padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)		593,1	310,4
Įsipareigojimų padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)		74,8	139,2
Gautos palūkanos		309,8	687,7
Sumokėtos palūkanos		-17,6	-137,7
Sumokėtas pelno mokestis		-9,4	-49,7
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		-874,0	979,4
Dukterinių įmonių įsigijimas, be įgytų pinigų	13	-48,1	-0,3
Materialaus ir nematerialaus turto įsigijimas	13, 14	-6,1	-8,5
Materialaus turto pardavimo pajamos		0,1	0,1
Gauti dividendai	12	2,3	1,8
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		-51,8	-6,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	17	796,9	598,5
Išpirkti arba pasibaigusio termino skolos vertybiniai popieriai	17	-71,8	-600,0
Nuomos įsipareigojimų pagrindinės sumos grąžinimas		-5,6	-5,5
Išmokėti dividendai		-90,0	0,0
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		629,5	-7,0
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (+) arba sumažėjimas (-)		-296,3	965,5
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		2 447,2	2 151,0
Užsienio valiutos perskaičiavimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams		0,1	0,1
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		-296,3	965,5
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		2 151,0	3 116,6
Pinigai ir pinigų ekvivalentai			
Grynineji pinigai	9	127,4	105,4
Lėšos centriniuose bankuose, atėmus privalomųjų atsargų reikalavimą	9	1 938,1	2 963,7
Lėšos bankuose gautinos per tris mėnesius, atėmus piniginių užstatą (a)	25	85,5	47,5
Iš viso		2 151,0	3 116,6
a. Lėšos su bankų piniginio užstato sumomis		35,4	8,6

Pridedamas Aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Reikšminga apskaitos politikos informacija

Luminor Bank AS (toliau kartu su dukterinėmis įmonėmis vadinama Luminor) yra kredito įstaiga, kurios pagrindinė būstinė yra Taline. Luminor priklauso Luminor Holding (kurį kontroliuoja Blackstone filialo valdomas investicinis fondas BCP VII), kuris priklauso konsorciumui, vadovaujam Blackstone valdomų privataus kapitalo fondų (80,05 %) ir DNB banko (19,95 %). Šias 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų konsoliduotąsias finansines ataskaitas, parengtas vadovaujantis veiklos tęstinumo principu, vasario 20 d. patvirtino Valdyba, vasario 21 d. – Stebėtojų taryba, o 2024 m. vasario 21 d. jas turi patvirtinti akcininkai.

KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RENGIMO PAGRINDAI

Luminor konsoliduotosios finansinės ataskaitos (toliau – Ataskaitos) yra parengtos pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau – Standartai). Be to, Luminor pritaikė 39-ojo TAS ES išimtį, apsidraudžiant pagrindinių indėlių, su ilgu terminu iki grąžinimo, portfelį nuo palūkanų normos rizikos. Ataskaitos parengtos pagal įsigijimo savikainos metodą, išskyrus finansines priemones, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais (FVTPL) arba kitomis bendrosiomis pajamomis (FVTOCI), taip pat finansinį turtą ir įsipareigojimus, priskirtus apdraustiems objektams taikomus kriterijus tenkinančiame tikrosios vertės apsidraudimo ryšyje, vertinamus amortizuota savikaina, pakoreguota dėl apsidraudimo pelno ar nuostolių. Pirminėse Luminor, kaip atskiro ūkio subjekto, finansinėse ataskaitose, kurios atskleidžiamos šiose Ataskaitose (31 pastaba toliau), investicijos į dukterines įmones apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimą.

Toliau pateikiama reikšminga apskaitos politikos informacija ir svarbūs apskaitiniai įverčiai bei sprendimai, taikyti rengiant šias Ataskaitas. Luminor funkcinė ir pateikimo valiuta yra euras (EUR) ir, jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateikiamos milijonais eurų vieno skaičiaus po kablelio tikslumu. Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai, išreikšti užsienio valiutomis, perskaičiuojami į eurus pagal atskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojusį oficialų Europos Centrinio Banko nustatytą valiutos keitimo kursą.

Tam tikri nauji Standartai, esamų Standartų pataisos ir aiškinimai įsigaliojo atskaitiniams laikotarpiams, prasidėjusiems po 2023 m. sausio 1 d., arba vėlesniems laikotarpiams. Standartai, įsigalioję nuo 2023 m. sausio 1 d., reikšmingo poveikio Luminor neturėjo. Standartų pakeitimai, kurie įsigaliojo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams atskaitiniams laikotarpiams, apima 1 TAS ir 2 TFAS taikymo aprašo pakeitimus: Apskaitos politikos atskleidimas; 17-asis TFAS; 8-asis TAS ir 12-asis TAS. Šių pakeitimų taikymo poveikis nėra reikšmingas, išskyrus 1 TAS pakeitimą dėl apskaitos politikos, kurį Luminor pritaikė anksčiau 2022 m. ir pakeitė 1 pastabos turinį iš „Reikšmingos apskaitos politikos“ į „Svarbią informaciją apie apskaitos politiką“.

Luminor išanalizavo sudarytas sutarties įvykdymo garantijų sutartis, kad įvertintų, ar jos atitiktų draudimo sutarčių apibrėžtį pagal 17-ojo TFAS taikymo sritį, ir padarė išvadą, kad sutarties įvykdymo garantijų sutartys nepatenka į taikymo sritį, nes: įsipareigojimas turėtoji visais atvejais apsiribotas garantijos suma ir nėra susijęs su pagrindine rizika; nėra komercinio pobūdžio scenarijų, pagal kuriuos Luminor turėtų sumokėti reikšmingas papildomas sumas tokių garantijų turėtojams; panaudotas sumas Luminor grąžina pareiškėjas; dauguma jų yra išduotos pagal pareiškėjų limito arba garantijų limito sutartis, kurios yra skolinimo priemonės, todėl Luminor nekyla draudimo rizika. Todėl šias sutartis Luminor apskaito kaip paskolų įsipareigojimus pagal 9-ąjį TFAS.

Tarptautinių apskaitos standartų valdyba paskelbė galiojančių tarptautinių apskaitos standartų (1 TAS, 7 TAS, 21 TAS, 7 TFAS ir 16 TFAS) pakeitimus, kurie dar neįsigaliojo. Nesitikima, kad kuris nors iš pakeitimų turės reikšmingos įtakos Luminor finansinėms ataskaitoms.

Pateikimo pakeitimai

Kadangi neturime „Kitų bendrųjų pajamų“, šis terminas pelno (nuostolių) ataskaitos pavadinime nepateikiamas.

Paslaugų ir komisinių pajamos ir sąnaudos

Mokesčių ir komisinių pajamos pripažįstamos arba per paslaugų teikimo laikotarpį, kai klientas tuo pačiu metu gauna ir pasinaudoja Luminor paslaugų teikiama nauda, arba tuo metu, kai Luminor įvykdo savo įsipareigojimą, paprastai įvykdytus

pagrindinį sandorį. Gauti arba gautini paslaugų mokesčiai ar komisiniai apima sandorio kainą už paslaugas, kurios apibrėžiamos kaip atskiri veiklos įsipareigojimai.

Paslaugų mokesčiai ir komisiniai, pripažįstami per paslaugų teikimo laikotarpį, apima mokesčius už sąskaitų tvarkymą, aptarnavimą, sąskaitų abonentinis („krepšelio“) mokesčius, portfelio ir kitus turto valdymo, konsultavimo ir paslaugų mokesčius, turto valdymo ir finansinio planavimo paslaugas arba mokesčius už paskolų tvarkymą trečiųjų šalių vardu (išskyrus tuos, kuriems taikoma efektyvi palūkanų norma). Kintamieji mokesčiai pripažįstami tik ta dalimi, kuriai, a vadovybės vertinimu, reikšmingi atšaukimai nėra labai tikėtini. Paslaugų mokesčiai ir komisiniai, pripažįstami paslaugų suteikimo metu, apima mokesčius už užsienio valiutos pirkimą ar pardavimą kliento vardu, už mokėjimo operacijų vykdymą, už atsiskaitymą grynaisiais pinigais, grynųjų pinigų surinkimą arba išmokėjimą, taip pat kitus komisinius. Paslaugų ir komisinių sąnaudos pripažįstamos tuomet, kai paslauga yra gauta (kaupimo principu) ir kai įsipareigojimas yra prisiimtas.

Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose

Pinigų srautų ataskaitose pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigų likučius, iš centrinių bankų gautinas neapribotas sumas ir iš kitų kredito įstaigų gautinas sumas, kurių pradinis terminas yra trumpesnis nei 3 mėnesiai ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga, tačiau neapima privalomųjų atsargų laikomų centriniuose bankuose, kaip neprocentiniai privalomųjų atsargų indėliai, kuriais negalima finansuoti Luminor kasdienės veiklos.

Sintetinis pakeitimas vertybiniais popieriais

Paskolos, kurioms taikomas sintetinis pakeitimas vertybiniais popieriais, lieka balanse, o kredito apsauga realizuojama įsigyjant garantijas. Bet koks vertės sumažėjimas tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuojamas neatsižvelgiant į įsigytą garantijos apsaugą. Teisė į kompensaciją pagal garantijas pripažįstama turtu ir pateikiama kaip grynosios kitos finansinės veiklos pajamos, kai paaiškėja, kad patirtų kriterijus tenkinančių nuostolių kompensacijos suma bus gauta. Susiję garantijos mokesčiai kaupiami grynųjų komisinių pajamų dalyje.

Materialusis ir nematerialusis turtas, nuomininko sutarčių apskaita

Materialusis turtas apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Įranga nusidėvi nuo 20 iki 33 % per metus, o nekilnojamasis turtas – nuo 1 iki 2 % per metus. Nekilnojamojo turto nuomos sandoriams Luminor taiko diskonto normą lygią nuosavų lėšų kapitalo kainą. Kitam turtui Luminor taiko nuomos sutartyje numatytą palūkanų normą. Įmokos, susijusios su nuoma, kurios terminas yra 12 mėnesių ar trumpesnis arba kurios vertė mažesnė nei 5000 eurų, pelno (nuostolių) ataskaitoje tiesiniu būdu pripažįstamos kaip sąnaudos. Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, ir amortizuojamas per 3–5 metus.

Prestižo vertės sumažėjimas

Luminor tikrina, ar prestižo vertė nesumažėjo, ne rečiau kaip kartą per metus arba dažniau, jei yra vertės sumažėjimo požymių. 2022 m. ir 2023 m. pinigų generuojančių vienetų atsiperkamoji vertė buvo nustatyta remiantis naudojimo vertės skaičiavimais, kuriems reikia taikyti prielaidas. Skaičiavimams naudojamas diskontuotų pinigų srautų metodas, apimantis dešimties metų laikotarpį. Po dešimties metų prognozės sudaromos naudojant įvertintus pramonės augimo tempus, susijusius su pinigų generuojančiu vienetu.

Apsidraudimo sandorių apskaita

Apsidraudimo ryšio atsiradimo dieną Luminor oficialiai nustato ir dokumentuoja apsidraudimo ryšį, kuriam nori taikyti apsidraudimo sandorių apskaitos principus, bei rizikos valdymo tikslą ir apsidraudimo sandorio sudarymo strategiją. Dokumentuose nurodoma apsidraudimo priemonė, apdraustasis objektas, rizikos, nuo kurios apsidraudžiama, pobūdis ir kaip Luminor įvertins, ar apsidraudimo ryšys atitinka apsidraudimo veiksmingumo reikalavimus (įskaitant apsidraudimo neveiksmingumo šaltinių analizę ir apsidraudimo santykio nustatymą).

Apsidraudimo ryšys atitinka apsidraudimo apskaitos reikalavimus, jei jis atitinka visus šiuos veiksmingumo reikalavimus: tarp apdraustojo objekto ir apsidraudimo priemonės yra „ekonominis ryšys“; kredito rizikos poveikis „nedominuoja vertės pokyčiuose“, atsirandančiuose dėl šio ekonominio ryšio; apsidraudimo ryšio apsidraudimo santykis yra toks pat, kaip ir atsirandantis dėl apdraustojo objekto, nuo kurio Luminor faktiškai apsidraudžia, kiekio ir apsidraudimo priemonės, kurią Luminor faktiškai naudoja apdraustojo objekto kiekiui apdrausti, kiekio.

Išleistų skolos vertybinių popierių tikrosios vertės apdraudimui Luminor taiko apsidraudimo apskaitą pagal 9-ąją TFAS „Finansinės priemonės“. Nuo 2023 m. sausio mėn. Luminor taiko apsidraudimo sandorių apskaitą daliai klientų indėlių pagal

39-ojo TAS ES išimtį. Luminor sudaro palūkanų normų apsiskeitimo sandorius, kad apsidraustų nuo išleistų skolos vertybinių popierių ir dalies indėlių portfelio rizikos, ir taiko tikrosios vertės apsidraudimo būdą. Tikrosios vertės pokyčiai pateikiami pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnyje „Grynasis pelnas (nuostoliai) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte“. Palūkanų pajamos ir sąnaudos iš finansinių priemonių (apdraustasis objektas) pateikiamos kaip „Grynosios palūkanų ir kitos panašios pajamos“. Apdraustų skolos vertybinių popierių tikrosios vertės pokyčiai, priskiriami apdraustai rizikai, pripažįstami kaip finansinių įsipareigojimų balansinės vertės padidėjimas arba sumažėjimas ir pateikiami pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnyje „Grynasis pelnas (nuostoliai) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte“.

Išvestinių finansinių priemonių, naudojamų klientų indėliams apdrausti, balansinė vertė įtraukiama į Finansinės būklės ataskaitos eilutę „Išvestinės finansinės priemonės“ Turto arba Įsipareigojimų dalyje, priklausomai nuo priemonių tikrosios vertės, o portfelio apsidraudimo poveikis pripažįstamas Finansinės būklės ataskaitos eilutėje „Palūkanų normų apsidraudimo sandoriais apdrausto portfelio tikrosios vertės pokyčiai“ Įsipareigojimų dalyje, atitinkančioje nustatytų klientų indėlių, diskontuotų rinkos palūkanų normomis, tikrosios vertės pokytį.

Pelno mokestis

Kredito įstaigų ketvirčio pelnas Estijoje apmokestinamas taikant 14 % avansinį pelno mokestį. Mokestis turi būti sumokėtas iki kito ketvirčio trečiojo mėnesio 10 dienos. Ketvirčio pelnas gali būti sumažintas kompensuojant nuostolius susidaroliusius iki 19 ankstesnių ketvirčių. Sumokėtas ketvirčio avansinis pelno mokestis gali būti užskaitomas su pelno mokesčio įsipareigojimu, kylančiu iš pelno paskirstymo, taikant 20 % tarifą. Jei nemokami jokie dividendai, sumokėtas avansinis ketvirčio pelno mokestis nėra susigrąžinamas. Pelno mokestis, mokamas nuo ketvirčio pelno, pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudomis. Atidėtojo pelno mokesčio turtas (ir atidėtojo pelno mokesčio pajamos) nuo ketvirčio nuostolių pripažįstamas tik tuomet, kai yra tikėtina, kad per ateinančius 19 ketvirčių bus uždirbtas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks šiems nuostoliams panaudoti. Pelno mokestis, susidarantis dėl dividendų mokėjimo, apskaitomas kaip sąnaudos tuo laikotarpiu, kai dividendai paskelbiami, neatsižvelgiant į faktinę jų išmokėjimo datą arba į laikotarpį, už kurį jie yra išmokami.

Latvijos Vyriausybė priėmė Latvijos pelno mokesčio įstatymo pakeitimus, kurie įsigaliojo 2024 m. sausio 1 d. Pakeitimais kredito įstaigoms ir vartojimo kredito paslaugų teikėjams nustatytas privalomas metinis išankstinis įmonių pelno mokestis, kuris sudaro 20 % ankstesnių metų pelno po apmokestinimo. Pirmasis pelno mokesčio mokėjimas turi būti atliktas 2024 m., remiantis 2023 m. pelnu. Mokestis bus sumažintos mokesčių, sumokėtų už mokestiniais metais jau paskirstytą pelną, suma. 2023 m. sukaupti privalomojo išankstinio pelno mokesčio kaupiniai. Anksčiau Latvijoje pelno mokesčiu buvo apmokestinamas paskirstytasis pelnas arba sąlyginai paskirstytasis pelnas, taikant 20 % tarifą nuo bendrosios vertės. Pelno mokestis nuo paskirstytojo pelno buvo pripažįstamas tuomet, kai Luminor akcininkai priimdavo sprendimą dėl pelno paskirstymo. Pelno mokestis buvo pripažįstamas sąnaudomis apskaičiuojant pelną ir nuostolius tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai buvo apskaičiuojami dividendai arba sąlyginiai dividendai, tuo tarpu kitiems sąlyginai paskirstytojo pelno objektams pelno mokestis pripažįstamas sąnaudomis tuo momentu, kai patiriamos sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį.

Lietuvoje standartinis pelno mokesčio tarifas yra 15 %. Kredito įstaigų pelnui, viršijančiam 2 mln. eurų, taikomas 20 % pelno mokesčio tarifas. Sąnaudos, susijusios su apmokestinimu ir įtrauktos į šias finansines ataskaitas, pagrįstos Luminor atliktais skaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

2023 m. gegužės mėn. Lietuvos Vyriausybė įvedė laikiną mokestį nuo tam tikrų bankų pajamų, gautų jų jurisdikcijoje („Laikino solidarumo įnašo įstatymas“). Mokestis taikomas 60 % tarifu grynosioms palūkanų pajamoms, gautoms 2023 ir 2024 metais iš paskolų klientams, suteiktų iki 2022 m. gruodžio 31 d., kurios daugiau kaip 50 % viršija ankstesnių ketverių finansinių metų grynujų palūkanų pajamų vidurkį. Mokestis galios iki 2025 m. birželio 17 d. Luminor laikė, kad šis mokestis patenka į 12-ojo TAS taikymo sritį, ir pripažino jį pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnyje „Pelno mokestis“.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Luminor inicijuoja nebalansines finansines priemones, kurias sudaro įsipareigojimai teikti paskolas, įskaitant faktoringą, garantijas ir finansines (paskolos grąžinimo) garantijas bei komercinius akredityvus. Tokios priemonės apskaitomos Finansinės būklės ataskaitoje tuomet, kai pagal jas atliekami mokėjimai arba kai patiriami arba gaunami mokėjimai už su šiomis priemonėmis susijusias paslaugas. Šios priemonės pirminio pripažinimo metu vertinos jų tikrąja verte, kuri paprastai nustatoma remiantis sutarties suma. Vertė tuomet amortizuojama taikant tiesiogiai proporcingą metodą per sutarties galiojimo laikotarpį. Kiekvieną balanso datą suteiktos finansinės garantijos vertinamos didesniąja iš šių sumų: (i) neamortizuotu sumos likučiu po pirminio pripažinimo arba (ii) tikėtina kredito nuostolių suma, apskaičiuota pagal 9-ąjį TFAS.

Veiklos („Klientų“) segmentų veiklos rezultatų vertinimas

Luminor Valdyba, jos pagrindinis sprendimus priimančias organas, atskirai stebi Klientų segmentų – mažmeninės bankininkystės ir verslo bankininkystės (įskaitant Maksekėskus) – veiklos rezultatus. Visos kitos veiklos rezultatai įtraukiami į segmentą „Kita“. Segmento veiklos rezultatus sudaro pajamos ir sąnaudos, tiesiogiai susijusios su kiekvieno segmento klientais, ir klientų lygmeniu neregistruojamos pajamos ir sąnaudos, kurios paskirstomos tarp veiklos segmentų naudojant viduje patvirtintus paskirstymo metodus. Veiklos sąnaudų paskirstymas atitinkamiems veiklos segmentams ir produktams atliekamas pagal Veikla grindžiamo savikainos nustatymo metodą (angl. Activity Based Costing). Tik su segmentams priklausančiais klientais susijęs turtas ir įsipareigojimai pateikiami atitinkamuose segmentuose. Paskolos ir indėliai pateikiami grynąja balansine verte, įskaitant sukauptas palūkanas ir atėmus kredito vertės sumažėjimą. Atidėjiniai paskolų klientams kredito nuostoliams yra stebimi kiekviename segmente. Žr. 27 pastabą „Klientų segmentai“ toliau.

Reikšmingi apskaitiniai įverčiai ir sprendimai

Finansinių priemonių tikroji vertė

Dalies Luminor turto ir įsipareigojimų balansinė vertė yra pagrįstai artima jų tikrajai vertei.

Finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymo metodika:

Lygis Aprašymas

- 1 Nekoreguotos identiško turto ar įsipareigojimų aktyviosiose rinkose kotiruojamos kainos
- 2 Stebimi duomenys, išskyrus 1 lygiui priskiriamas kotiruojamas kainas, yra stebimi turto ar įsipareigojimo atžvilgiu
- 3 Nepastebimi įvesties duomenys apie turtą ar įsipareigojimą

Taip pat žr. toliau pateiktą 24 pastabą „Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė“.

Tikrajai vertei įvertinti taikomi metodai ir prielaidos

Priemonė	Tikrajai vertei įvertinti taikomi metodai ir prielaidos
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	Balansinė vertė
Likučiai bankuose	Balansinė vertė
Paskolos klientams	Būsimieji pinigų srautai diskontuoti naudojant EURIBOR bazinės palūkanų normos kreivės ir ataskaitinio ketvirčio vidutinės naujų pardavimų maržos sumą. Būsto paskolų atveju prie bazinės palūkanų normos kreivės pridėjama vidutinė ataskaitinio ketvirčio naujų būsto paskolų pardavimo marža
Skolos vertybiniai popieriai	Jei emisijos išleistos Baltijos šalyse, Baltijos šalių rinkos formuotojų kotiruotės. Jei emisijos išleistos už Baltijos šalių ribų arba nėra vietinių rinkos formuotojų kotiruotės, arba kotiruotės yra akivaizdžiai neteisingos ar dirbtinės, rinkos duomenys
Nuosavybės priemonės	Jei akcijos įtrauktos į Baltijos šalių biržų sąrašus, Baltijos šalių rinkos formuotojų kotiruotės. Kitos į biržos sąrašus įtrauktos akcijos, rinkos duomenys. Į biržos prekybos sąrašus neįtrauktų bendrovių, kurių aktyvioji rinka neegzistuoja, akcijų atveju – bet kokia turima patikima vieša informacija apie naujausius sandorius arba dividendų diskonto modelis
Palūkanas duodančios finansinės priemonės	P pinigų srautų diskontavimas naudojant panašių charakteristikų straipsnių palūkanų normas
Išvestinės finansinės priemonės	Rinkos duomenys
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	Balansinė vertė
Klientų indėliai	Terminuotųjų indėlių būsimi pinigų srautai, diskontuoti taikant EURIBOR bazinės palūkanų normos kreivės sumą
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	Rinkos duomenys

Finansinių priemonių vertės sumažėjimas

Luminor atliekami tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimai yra sudėtingų modelių rezultatai, gaunami vadovaujantis keliomis pagrindinėmis prielaidomis dėl pasirinkamų kintamųjų įvesties duomenų ir jų tarpusavio ryšių. Tikėtinų kredito nuostolių modelių apskaitos sprendimai ir įverčiai aprašyti 2 pastaboje „Bendroji rizikos valdymo politika“.

2. Bendroji rizikos valdymo politika

Luminor rizikos valdymo politikos principais subalansuojama nauda iš prisiimamos rizikos siekiant uždirbti pajamų su rizika patirti nuostolių. Luminor užtikrina, kad visa reikšminga rizika būtų nustatyta, įvertinta, stebima, į ją būtų reaguojama ir apie ją pranešama. Luminor Rizikos padalinys yra nepriklausoma funkcija, kartu su Atitikties padaliniu atsakinga už tai, kad būtų užtikrinta tinkama Luminor rizikos valdymo sistema ir tikrinama, ar Luminor padaliniai veikia pagal šią sistemą. Rizikos valdymas organizuojamas taip, kad būtų išvengta bet kokių galimų interesų konfliktų arba, jiems kilus, apie juos būtų pranešta.

KREDITO RIZIKA

Kredito rizika apibrėžiama kaip rizika, kad skolininkas arba sandorio šalis negalės įvykdyti dalies ar visų sutartinių įsipareigojimų suėjus jų terminui. Kredito rizika daugiausia atsiranda dėl skolinimo veiklos, įskaitant neapibrėžtuosius įsipareigojimus, ir dėl skolos vertybinių popierių pirkimo. Toliau 23 pastaboje pateikiama išsami informacija apie didžiausią Luminor patiriamą kredito riziką.

Luminor kredito rizikos valdymo principai išdėstyti Luminor Kredito rizikos politikoje. Šių principų praktinis taikymas ir sprendimų priėmimo procesai reglamentuojami pagal atitinkamas vidaus taisykles. Pagrindinis Luminor skolinimo tikslas yra turėti tokį paskolų portfelį, kurio kokybė ir sudėtis užtikrintų pelningumą trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu laikantis žemos ir vidutinės rizikos profilio. Kreditingumo įvertinimas grindžiamas kliento galimybėmis ir noru įvykdyti savo sutartinius įsipareigojimus. Iš klientų veiklos gaunami pinigų srautai, skirti paskolų mokėjimams, turi būti aiškiai suprantami ir tvarūs.

Kreditavimo sprendimus priima Kredito komitetas vieningai, ir įgaliojimai, vadovaudamiesi jiems suteiktais sprendimų priėmimo įgaliojimais, atsižvelgiant į jų kompetencijos lygį. Luminor Valdymo organams reguliariai rengiamos ir teikiamos ataskaitos tam, kad jie galėtų stebėti portfelio sudėtį, prisiimtos kredito rizikos lygį ir jo pokyčius bei atlikti koreguojamuosius veiksmus, kai tai yra reikalinga.

Kredito rizikos vertinimas

Paskolos klientams

Kredito rizika valdoma atliekant kliento analizę prieš suteikiant jam bet kokią paskolą bei stebint jį po paskolos išdavimo. Luminor kredito riziką vertina taikydama reitingų modelius, pagal kuriuos įvertinama įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė (angl. PD), nuostolis įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. LGD) ir pozicija įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. EAD).

Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizikai įvertinti taikomi reitingų modeliai, kuriais įvertinamas PD ir rizikos laipsnis. Vertinimas atliekamas naudojant atitinkamam klientų segmentui / produktui pritaikytus reitingų modelius, skirtus šioms šešioms homogeninėms klientų grupėms: privatūs klientai, didelės įmonės, įmonės, mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ), mikroįmonės ir juridinių asmenų vystomi nekilnojamojo turto projektai. Visi Mažmeninės bankininkystės klientams suteikti kreditai perklasifikuojami naudojant šiuos reitingų modelius kiekvieną kartą, kai atnaujinamas įsipareigojimas. Tais atvejais, kai reitingų nustatymo procesas yra daugiau automatizuotas, rizikos įverčiai taip peržiūrimi kas ketvirtį. Reitingai klientų grupei „didelės įmonės“ įvertinami ir peržiūrimi mažiausiai kartą per metus.

Luminor vidaus reitingų skalė įsipareigojimus vykdančioms klientams ir orientaciniai išorės reitingai

Rizikos lygis	Reitingas	Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė	Fitch, Standard & Poor's	Moody's
Žema rizika	Nuo 1 iki 4	<0,75 %	Nuo AAA iki BB+	Nuo Aaa iki Ba1
Vidutinė rizika	Nuo 5 iki 7	Nuo 0,75 % iki 3 %	Nuo BB iki BB-	Nuo Ba2 iki Ba3
Aukšta rizika	Nuo 8 iki 10	>3 %	Nuo B+ iki C	Nuo B1 iki Ca
Įsipareigojimų neįvykdymas	11 ir 12	100 %	D	C

PD modeliai grindžiami vidaus ir išorės informacija. Vidaus informacija apima duomenis apie ne laiku atliekamus mokėjimus, kliento elgesį ir paskolos sudėtį, o išorės informacija apima socialinius demografinius aspektus, pradelstus mokėjimus, finansinius duomenis ir sverto rodiklį. LGD modeliai paremti istoriškai realizuotais nuostoliais skirtingiems užtikrinimo priemonių rūšims, klientų segmentams ir kreditavimo priemonių tipams. EAD modeliai leidžia apskaičiuoti pozicijos vertę esant įsipareigojimų neįvykdymui ir jie skirstomi į segmentus pagal klientų tipus ir kreditavimo priemonių grupes.

Be sprendimų, susijusių su paskolų išdavimu, modelių rezultatai taip pat naudojami paskolų kainodaroje, paskolų portfelio kokybės stebėsenoje ir rizikos ataskaitoms rengti, taip pat ekonominio kapitalo (pagal riziką pakoreguoto kapitalo (RAC)) skaičiavimams, kapitalo paskirstymui ir testavimui nepalankiausiomis sąlygomis. Išduodant paskolas dideliems verslo klientams,

apskaičiuojama pagal riziką pakoreguoto kapitalo grąža (angl. RAROC), kuri įvertinama ir atskirų paskolų, ir klientų lygmenimis. Tokie patys RAC pagrįstos kainodaros bei RAROC pagrįsto pelningumo vertinimo principai taikomi ir kitiems paskolų portfelio segmentams, naudojant standartizuotus kainodaros įrankius ar taisykles.

2022 m. Luminor įgyvendino ASV rizikos vertinimo procedūrą, kuri taikoma atliekant kliento kreditingumo vertinimą. Vertinimo apimtis priklauso nuo nustatytos ASV rizikos. Jei ASV rizika yra didelė, tam tikrą ribą viršijančioms pozicijoms kliento rizikos laipsnis sumažinamas vienu laipsniu, o tai turi įtakos įsipareigojimų neįvykdymo tikimybei. 2023 m. keliems verslo klientams vienu laipsniu sumažinome rizikos laipsnį, tačiau visi jie ir toliau priklausė 1 etapui, todėl poveikis tikėtiniems kredito nuostoliams nebuvo reikšmingas. Žaliojo finansavimo veikla neturėjo reikšmingo poveikio tikėtiniems kredito nuostoliams. Kitų pozicijų atveju vertinamas jų gebėjimas mažinti riziką.

Likučiai bankuose

Bankų ir finansų įstaigų sandorio šalies rizika valdoma nustatant rizikos limitus investicinį reitingą turinčioms sandorio šalims bei vykdant jų vėlesnę stebėseną. Jei šalyje nėra investicinio reitingo sandorio šalies, pasirenkamos geriausios galimos tos šalies sandorio šalys. Visi sandorio šalies bankai klasifikuojami pagal riziką ir jiems nustatomi rizikos limitai. Bankų ir šalių rizikos laipsnis ir įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė daugiausia grindžiami pripažintų kredito reitingų agentūrų išoriniais reitingais. Jei kitos sandorio šalies išorinio reitingo nėra, Luminor nustato savo vidinį reitingą, remdamasi makroekonominių veiksnių, pačios sandorio šalies mokumo ir likvidumo bei kokybinių veiksnių vertinimu. Visos kitos sandorio šalys ir šalys stebimos kas ketvirtį, o limitai peržiūrimi kasmet.

Skolos vertybiniai popieriai

Luminor investuoja į skolas vertybinius popierius, įtrauktus į bankinę knygą ir prekybos knygą. Bankinėje knygoje skolos vertybiniai popieriai paprastai yra laikomi iki išpirkimo ir vertinami amortizuota savikaina, tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais (klasifikuojamos pirminio pripažinimo metu arba laikomos privalomai), kaip vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, arba, priklausomai nuo verslo modelio ar kitų 9-ajame TFAS numatytų kriterijų. Prekybinėje knygoje esantys skolos vertybiniai popieriai, klasifikuojami kaip laikomi prekybai, naudojami siekiant užtikrinti antrinės rinkos likvidumą vietos investuotojams ir aptarnauti Luminor klientus.

Kredito rizikos limitų kontrolė ir rizikos mažinimo politika

Koncentracijos rizika

Koncentracijos riziką Luminor valdo ribodama sektorių ir klientų pozicijas. Skolinimas atskiriems sektoriams paprastai neviršija 20 % visų juridiniams asmenims suteiktų paskolų, išskyrus nekilnojamojo turto (30 %) ir statybos (10 %) sektorius. Luminor riboja savo ekonominio kapitalo vartojimą dešimčiai didžiausių klientų grupių iki 50 mln. eurų ir yra nustačiusi vieno pavadinimo koncentracijos ribą (neįskaitant valstybės ir savivaldybės rizikos), kuri yra 180 mln. eurų.

Užtikrinimo priemonės

Luminor kredito rizika mažinama naudojant užtikrinimo priemones. Ilgalaikiam finansavimui ir skolinimui verslo klientams įprastai naudojamos užtikrinimo priemonės. Vartojimo paskoloms (įskaitant kredito kortelių limitus) privatiems klientams įprastai nenaudojamos užtikrinimo priemonės. Pirminio paskolų klientams pripažinimo metu nustatoma užtikrinimo priemonės tikroji vertė. Nekilnojamojo turto atveju naudojama išorės vertintojų nustatyta rinkos vertė arba pirkimo kaina, žiūrint, kuri iš jų yra mažesnė, tuo metu kilnojamojo turto atveju įprastai naudojama turto balansinė vertė. Užtikrinimo priemonės vertė stebima ir periodiškai persvarstoma. Statistinis perkainojimas, taikant atitinkamus indeksus, periodiškai atliekamas gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto užtikrinimo priemonėms. Nuomojamo turto atveju rinkos vertė pakoreguojama, atsižvelgiant į kilnojamojo turto nusidėvėjimą. Apskaičiuojant užtikrinimo priemonės realizavimo vertę, taikomas diskontas, kurio dydis priklauso nuo įvairių veiksnių, įskaitant užtikrinimo priemonės rūšį ir tikėtiną realizavimo laiką.

Išvestinės finansinės priemonės

Luminor sandorio šalies kredito rizika reiškia galimus išvestinių finansinių priemonių sutarčių pakeitimo nuostolius, jei sandorio šalys nevykdo savo įsipareigojimų. Siekdama kontroliuoti prisiimamos kredito rizikos lygį, Luminor vertina sandorio šalių kreditingumą kartu su išvestinių finansinių priemonių pozicija. Sandorio šalies kredito rizika pirmiausia valdoma taikant pozicijų limitus, keičiantis užstatu ir atliekant ataskaitose nurodytos tikrosios vertės vertinimo koregavimus. Išvestinės finansinės priemonės pirmiausia pripažįstamos, o vėliau apskaitomos tikrąja verte, kuri koreguojama kiekvieną mėnesį, o kredito rizikos ribos ir užstatas stebimi ir keičiami kasdien.

Su kredito rizika susiję įsipareigojimai

Šie įsipareigojimai paprastai užtikrinami arba klientų lėšomis Luminor sąskaitose, materialiuoju turtu, arba kitomis užtikrinimo priemonėmis.

Kredito vertės sumažėjimo politika

Principai

Luminor pripažįsta kredito nuostolius vadovaudamasi 9-ojo TFAS reikalavimais. Šiuo standartu nustatytas į ateitį orientuotas tikėtinų kredito nuostolių (TKN) metodas. Luminor paskolas ir kitas kreditavimo priemones priskiria vienam iš šių etapų:

Etapas	Finansinių priemonių statusas	TKN laikotarpis	Suma, nuo kurios skaičiuojamos palūkanos
1	Nuo pirminio pripažinimo kredito rizika reikšmingai nepadidėjo arba kredito rizika yra maža	12 mėn.	Bendroji balansinė vertė
2	Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas nuo pirminio pripažinimo, bet ne kredito vertės sumažėjimas	Galiojimo laikotarpis	Bendroji balansinė vertė
3	Kredito vertės sumažėjimas	Galiojimo laikotarpis	Bendroji balansinė vertė, atėmus atidėjinius nuostoliams padengti

Luminor atliekami tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimų modeliai gaunami vadovaujantis keliomis pagrindinėmis prielaidomis dėl pasirenkamų kintamųjų duomenų ir jų tarpusavio ryšių. Tai yra:

- kriterijų, skirtų įvertinti reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, įvertinimas ir paskolų priskyrimas 1 arba 2 etapui;
- paskolų, kurių grąžinimo tikimybė nedidelė, kriterijų nustatymas ir paskolų priskyrimas 3 etapui;
- priskyrimas restruktūrizuotų ir stebimų pozicijų sąrašui;
- apskaitinio aiškinimo ir modeliavimo prielaidų, naudojamų tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimo modeliams kurti, vertinimas, įskaitant įvairias formules ir įvesties duomenų pasirinkimą;
- pagrindinių tikėtinų kredito nuostolių modelio parametrų modeliavimas ir apskaičiavimas, įskaitant įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę (angl. probability of default, PD), nuostolį dėl įsipareigojimų neįvykdymo (angl. loss given default, LGD) ir paskolos dydį (rizikos poziciją) įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. exposure at default, EAD);
- makroekonominių rodiklių nustatymas ir į ateitį orientuotos informacijos įtraukimas į TKN modelį;
- pirmiau nurodytų rodiklių įvertinimas, aprėpiant ateities laikotarpį ir taikant tris skirtingus scenarijus (bazinį, optimistinį ir pesimistinį), ir tikimybės nustatymas tiems scenarijams;
- tikėtinų kredito nuostolių įvertinimas pagal standartinį ir rizikos scenarijus individualiai vertinamam 3 etapo turtui ir tikimybės nustatymas minėtiems scenarijams;
- principų nustatymas 3 etapui priskirto nereikšmingo turto bendram vertinimui;
- vadovybės sprendimu atliekamų koregavimų poreikio TKN modeliams įvertinimas ir koregavimų dydžio nustatymas.

Taikomas tikėtinų kredito nuostolių modelis buvo patobulintas 2023 m. antrąjį ketvirtį, siekiant atspindėti palūkanų normų padidėjimo poveikį, dėl kurio didėja rizika, ypač komercinio nekilnojamojo turto segmente. Į tikėtinų kredito nuostolių modelį buvo įtrauktas naujas laikinas kolektyvinis reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (SICR) rodiklis, skirtas komercinio nekilnojamojo turto pozicijoms, pažeidžiamoms dėl didėjančių palūkanų normų. Todėl buvo nustatytas papildomas kolektyvinis vertės sumažėjimas. Naujų SICR rodiklių įgyvendinimas turėjo įtakos kredito pozicijų lygių nustatymui – padidėjo pozicijų, priskirtų 2 etapui, suma, taip pat padidėjo bendra vertės sumažėjimo suma dėl pozicijų perklasifikavimo iš 1 etapo į 2 etapą.

2023 m. ketvirtąjį ketvirtį buvo persvarstyti kolektyviniai SICR rodikliai, kurie 2022 m. pirmąjį ketvirtį buvo įtraukti į tikėtinų kredito nuostolių modelį, siekiant atspindėti invazijos į Ukrainą poveikį (įskaitant geopolitinę riziką, infliacijos riziką, įskaitant nuolatinį energijos kainų augimą, ir klientus, kurių veikla reikalauja daug energijos). Todėl kolektyvinių SICR rodiklių taikymas buvo nutrauktas, o pozicijos grąžintos į 1 etapą. Be to, paveiktos pozicijos buvo peržiūrėtos pagal kitus įprastus kolektyvinius SICR rodiklius ir, kai reikėjo, perklasifikuotos į 2 etapą. Bendras šio nutraukimo poveikis vertės sumažėjimo sumai nebuvo reikšmingas. 3 etapo paskolos padidėjo 68,8 mln. eurų, daugiausia dėl to, kad perklasifikavome vieno kliento riziką, todėl metų pabaigoje tai sudarė 1,9 % visų paskolų.

Jeigu yra įmanoma, Luminor stengiasi restruktūrizuoti paskolas, o ne perimti įkeistą turtą. Tai dažniausiai apima paskolos gavėjo mokėjimų grafiko pritaikymą jo finansinėms galimybėms, pavyzdžiui, laikinai sumažinant pagrindinės sumos grąžinimą arba pratęsiant mokėjimo terminus, ir naujų paskolos sąlygų suderinimą. Iš naujo persvarsčius sąlygas ir jas vykdant, paskola nebelaikoma neveiksnia tol, kol skolininkas vykdo iš naujo persvarstytas sąlygas. Tokios paskolos nuolat peržiūrimos, siekiant

užtikrinti, kad visi kriterijai bus vykdomi ir tikėtina, kad ateityje mokėjimai bus atlikti, o palūkanų ir mokesčių pajamos bus kaupiamos ir pripažįstamos taip, kaip ir kitoms veiksniams paskoloms.

Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas (angl. SICR)

Įprastai finansinio turto kredito rizika yra laikoma reikšmingai padidėjusia, jei po pirminio finansinės priemonės pripažinimo yra nustatomas bent vienas iš šešių reikšmingo kredito rizikos padidėjimo požymių, kurio nebuvo finansinės priemonės suteikimo metu. Visi požymiai taikomi finansinės priemonės lygmeniu, siekiant stebėti kredito rizikos pokyčius nuo konkrečios finansinės priemonės pirminio pripažinimo, net jeigu kai kurie jų yra susiję su kliento ypatumais. Reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (SICR) rodikliai:

- reikšmingas galiojimo laikotarpio įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės (PD) padidėjimas nuo pirminio pripažinimo iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos (2,5 karto ir 0,6 procentinio punkto kartu);
- rizikos reitingas 9 arba 10 finansinių ataskaitų sudarymo dieną;
- finansinių ataskaitų sudarymo dieną pradelsta >30 dienų bet kurioje reikšmingoje Luminor negražintos sumos pozicijoje;
- restruktūrizuotos veiksnios pozicijos statusas finansinių ataskaitų sudarymo dieną (restruktūrizavimas nelemia neveiksnių pozicijos statuso atsiradimo);
- buvimo stebimų klientų sąrašė statusas finansinių ataskaitų sudarymo dieną;
- kolektyvinis komercinio nekilnojamojo turto pozicijų, pažeidžiamų dėl didėjančių palūkanų normų, SICR rodiklis.

Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė per finansinio turto galiojimo laiką (kaupiamoji galiojimo laikotarpio PD), priklausanti nuo makroekonominių scenarijų, apskaičiuojama kaip svertinė suma tam tikru momentu (angl. point in time, PIT) į ateitį orientuotų įsipareigojimų neįvykdymo tikimybių, nustatytų kiekvieniems būsimiems metams iki finansinės priemonės termino pabaigos. Rodikliui, kai pradelsta daugiau kaip 30 dienų, taikomi tie patys pradelstų dienų skaičiavimo principai, atsižvelgiant į reikšmingumo ribines vertes, kaip ir identifikuojant įsipareigojimų nevykdymą, kaip aprašyta žemiau. Mokėjimų atidėjimo atveju pradelstų dienų skaičiavimas atliekamas pagal pakeistą mokėjimų grafiką.

Gražinimas į 1 etapą yra galimas ne anksčiau kaip po 3 mėnesių, kai klientas nebetenkinta reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (SICR) kriterijaus, susijusio su pradelsimu daugiau nei 30 dienų. Per tuos 3 bandomojo laikotarpio mėnesius klientas turi užtikrinti laiku atliekamus mokėjimus. Bandomasis laikotarpis netaikomas atgaliniam perkėlimui iš 2 etapo kitų SICR požymių atžvilgiu, kadangi bandomasis laikotarpis jau yra įtrauktas į tų SICR veiksmų atstatymą, pavyzdžiui, mažiausiai 2 metų bandomasis laikotarpis restruktūrizuotoms veiksnioms pozicijoms, kad jos taptų visiškai veiksnios.

Tikėtini kredito nuostoliai

Bendras vertės sumažėjimo vertinimas atliekamas visoms finansinėms priemonėms, kurių atžvilgiu vykdomi įsipareigojimai finansinių ataskaitų sudarymo dieną, t. y. jos priskiriamos 1 arba 2 etapui, arba įsigytam ar suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (POCI) turtui su įvykdytų įsipareigojimų statusu. Tikėtini nuostoliai apskaičiuojami kaip pagal tikimybę įvertintas svertinis nuostolių, kurie tikėtini pagal skirtingus makroekonominius scenarijus, vidurkis. Tikėtini nuostoliai pagal konkretų makroekonominį scenarijų apskaičiuojami kaip PD, LGD, EAD ir kaupiamosios išankstinio gražinimo normos (angl. cumulative prepayment rate) sandauga ir apskaičiuojami taikant diskonto normą. PD, LD ir EAD kreivės įvertinamos kiekvieniems ateinantiems metams iki priemonės termino pabaigos. TKN laikotarpis priklauso nuo priemonės etapo.

Įvertinant PD ir LGD kreives, atsižvelgiama į makroekonomikos prognozes. Luminor ekonomistai prognozuoja šiuos duomenis trejiems metams į priekį ir siūlo scenarijų tikimybes. Pradedant nuo ketvirtųjų metų daroma prielaida, kad PD ir LGD susilygins su jų ilgo laikotarpio vidurkiais. Modeliuojant Verslo bankininkystės klientus naudojamas metinis realiojo BVP pokytis ir nedarbo lygis, o modeliuojant Mažmeninės bankininkystės segmento klientus – ir metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis.

Kiekvienai Baltijos šaliai parengtos trejų metų makroekonominių kintamųjų projekcijos ir tikimybių svoriai. Paskutinį kartą makroekonominiai scenarijai ir jų lyginamieji svoriai buvo iš naujo svarstyti 2023 m. ketvirtąjį ketvirtį, daugiausia atsižvelgiant į galimas vyraujančios geopolitikos, didelės ir nuolatinės infliacijos bei padidėjusių palūkanų normų pasekmes. Buvo atnaujinti TKN modelio duomenys ir parametrai, įskaitant įvertintas dabartinės ir būsimos ekonomikos būklės pokyčius, pagrįstus atnaujintais makroekonominiais kintamaisiais ir prognozėmis, taip pat įprasti 9-ojo TFAS rizikos parametrai, naudojami apskaičiuojant TKN. 2023 m. pabaigoje scenarijų tikimybių svoriai išliko nepakitę, palyginti su 2022 m. pabaiga. Trijų scenarijų vyraujantys tikimybės svoriai yra tokie: 20 % – optimistiniam scenarijui, 50 % – baziniam scenarijui ir 30 % – pesimistiniam scenarijui. Makroekonominiam modeliavimui naudoti šie parametrai:

Prognozės pagal skirtingus scenarijus:

Ekonominiai duomenys, %	Scenarijai												
	Optimistinis					Bazinis					Pesimistinis		
2022 m. gruodžio 31 d.	2021a	22f	23f	24f	25f	22f	23f	24f	25f	22f	23f	24f	25f
Realusis BVP (a)													
Estija	8,0	1,0	2,0	4,0	3,0	0,0	0,0	4,0	4,0	0,0	-2,0	2,0	4,0
Latvija	4,5	3,0	3,0	4,0	4,0	3,0	0,0	4,0	4,0	2,0	-2,0	3,0	4,0
Lietuva	5,0	2,0	3,0	5,0	4,0	1,3	-1,2	5,5	3,5	0,0	-3,0	3,0	4,0
Nedarbo lygis													
Estija	6,2	6,0	6,0	5,0	6,0	6,0	7,0	8,0	7,0	7,0	10,0	8,0	7,0
Latvija	7,6	7,0	7,0	6,0	6,0	7,0	8,0	7,0	7,0	8,0	11,0	8,0	8,0
Lietuva	7,2	5,8	6,0	6,0	6,0	5,8	7,0	6,8	6,4	7,0	10,0	9,0	8,0
Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kaina (a)													
Estija	15,0	20,0	7,0	6,0	6,0	20,0	4,0	5,0	5,0	15,0	-7,0	0,0	3,0
Latvija	10,9	11,0	8,0	6,0	5,0	11,0	4,0	6,0	5,0	10,0	-5,0	0,0	2,0
Lietuva	16,1	21,0	6,0	5,0	5,0	21,0	0,0	4,0	4,0	12,0	-6,0	0,0	3,0
2023 m. gruodžio 31 d.	2022a	23f	24f	25f	26f	23f	24f	25f	26f	23f	24f	25f	26f
Realusis BVP (a)													
Estija	-1,3	-0,6	4,2	7,6	5,6	-2,0	0,0	4,0	2,2	-2,0	-4,0	1,8	4,0
Latvija	2,8	1,9	6,0	6,9	6,4	0,6	1,8	3,4	3,0	0,6	-3,5	-0,4	1,8
Lietuva	1,9	0,8	5,3	5,0	4,6	-0,5	1,9	2,3	2,0	-0,5	-3,5	1,4	4,3
Nedarbo lygis													
Estija	5,6	6,1	7,0	6,2	5,8	7,0	8,0	7,0	6,5	7,0	10,5	10,3	8,9
Latvija	6,9	5,8	6,0	5,4	5,6	6,6	7,2	6,4	6,5	6,6	10,5	11,1	10,6
Lietuva	6,0	6,1	5,5	5,2	5,6	7,0	6,8	6,2	6,5	7,0	10,0	10,8	9,9
Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kaina (a)													
Estija	22,2	2,0	8,2	8,8	8,7	0,0	1,7	3,4	3,5	0,0	-25,0	-2,4	9,6
Latvija	13,8	3,7	12,0	10,4	8,8	1,3	4,0	4,0	3,0	1,3	-20,0	-6,7	3,5
Lietuva	19,0	4,2	8,7	7,7	5,8	3,0	4,0	3,8	2,1	3,0	-25,0	-5,7	7,4

a. Metinis pokytis

Visos reikšmingos pozicijos nuolat peržiūrimos. Vertinimo dažnumas ir išsamumas priklauso nuo rizikos lygio ir pozicijos dydžio. Peržiūros tikslas – nustatyti bet kokį potencialų būklės blogėjimą ir imtis ankstyvų veiksmų Luminor situacijai pagerinti bei nustatyti tikėtino kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo kriterijus. Dėl kredito rizikos sumažėjusios didelės vertės pozicijos, kurių suma viršija nustatytas reikšmingumo ribines vertes, peržiūrimos kiekvieną ketvirtį arba dažniau, jei to reikia atsižvelgiant į individualias aplinkybes. Vertinimas atnaujinamas, jei yra reikšmingų pinigų srautų pasikeitimų, o kitais atvejais – bent kartą per metus.

3 etapo pozicijoms (arba įsigytam ar suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (POCI) turtui su įsipareigojimų neįvykdymo statusu), kurios priskiriamos prie reikšmingų, Luminor vertina vertės sumažėjimą atskirai (individualus vertinimas) pagal diskontuotų pinigų srautų metodą, atsižvelgiant į būsimus pinigų srautus iš kliento veiklos ir į pinigų srautus iš užtikrinimo priemonės realizavimo. Paprastai naudojami du scenarijai – bazinis ir rizikos – su atitinkamais tikimybės svertais. Išimtiniais atvejais gali būti naudojamas vienas scenarijus, kai vertinami tik pinigų srautai iš užtikrinimo priemonės realizavimo ir neatsižvelgiama į pinigų srautus iš veiklos, pavyzdžiui, paskolos restruktūrizavimo atveju.

3 etapo finansinio turto pozicijų (įskaitant įsipareigojimų neįvykdžiusį POCl turta), kurios klasifikuojamos kaip nereikšmingos, vertės sumažėjimo sumą Luminor vertina kolektyviai (kolektyvinis vertinimas), kai kolektyvinis vertinimas apibrėžiamas pagal turto rūšį, produktą ir neveikusių paskolų terminą. Vertės sumažėjimas skaičiuojamas taikant vertės sumažėjimo normą užtikrinimo priemonėmis neužtikrintai daliai. Vertės sumažėjimo nustatymo tikslams neužtikrinta dalis apskaičiuojama naudojant su pozicijos suma susietą ir vėliau diskontuotą užtikrinimo priemonės vertę, eliminuojant situacijas, kai paskolos, už kurias įkeisto turto vertė viršija paskolos sumą, turi visiškai užtikrintą dalį ir nulinių vertės sumažėjimą. Skirtingos vertės sumažėjimo normos taikomos trimis išskirtoms homogeninėms grupėms, privatiems klientams suteiktoms būsto paskoloms ir kitoms paskoloms, kurių užtikrinimui įkeistas nekilnojamasis turtas, vartojimo paskoloms ir kitoms paskoloms (įskaitant lizingą) privatiems asmenims, ir verslo klientams suteiktoms paskoloms.

Tikėtinų kredito nuostolių jautrumo analizė

TKN jautrumo analizė, mln. €

	2022 12 31		2023 12 31	
	Žemesnis	Aukštesnis	Žemesnis	Aukštesnis
SICR ribų pasikeitimo poveikis (a)				
Estija	0,10	-0,08	0,04	-0,08
Latvija	0,95	-0,38	0,06	-0,06
Lietuva	1,31	-1,12	0,80	-0,40
Luminor	2,36	-1,58	0,90	-0,54
Scenarijaus tikimybių pasikeitimo poveikis (b)				
Estija	-0,03	0,03	-0,03	0,03
Latvija	-0,10	0,10	-0,14	0,14
Lietuva	-0,29	0,28	-0,56	0,56
Luminor	-0,41	0,40	-0,73	0,73
1 ir 2 etapo pozicijų LGD verčių pokyčio poveikis (c)				
Estija	-0,84	0,85	-0,76	0,78
Latvija	-1,92	1,94	2,10	2,12
Lietuva	-3,64	3,66	-4,23	4,24
Luminor	-6,39	6,45	-7,09	7,14

Pirmiau matomas TKN padidėjimas (teigiami skaičiai) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti.

- Poveikis TKN, jei SICR santykinės ribos būtų padidintos arba sumažintos 20 %, o absoliučios ribos padidintos arba sumažintos 12 bazinių punktų
- Poveikis TKN, jei pesimistinio scenarijaus lyginamasis svoris būtų padidintas arba sumažintas 2 baziniais punktais, o optimistinio scenarijaus lyginamasis svoris būtų sumažintas arba padidintas 2 baziniais punktais
- Poveikis TKN, jei nuostoliai, atsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo vertes pozicijos lygiu, padidėtų arba sumažėtų santykinai 10 %.

TKN jautrumas SICR ribų pokyčiams per metus sumažėjo, nes buvo peržiūrėti sisteminės rizikos veiksniai ir jų prognozės, pasikeitė Paskolų klientams struktūra – mažiau jautrių paskolų daugiau suteikta privatiems asmenims.

Kredito rizikos vertinimas dėl finansinio turto, kuriam atlikti pakeitimai

Paprastai kiekvienu atveju, kai finansinei priemonei atliekamas pakeitimas dėl skolininko finansinių problemų, turi būti nustatytas naujas reitingas / vertinimas balais ir priskiriamas naujas PD rodiklis, ir paskola turi būti žymima kaip restruktūrizuojama, jei atitinka apibrėžtį pagal reguliavimo tikslams rengiamas ataskaitas. Todėl dėl pakeitimo paskola būtų priskiriama 2 etapui, jei jai nustatytas restruktūrizuotos veiksnios pozicijos statusas (arba 3 etapui, jei jai nustatytas restruktūrizuotos neveiksnios pozicijos statusas) ir (arba) paskola būtų priskiriama 2 etapui, jei PD pokytis būtų laikomas reikšmingu. Esminio pakeitimo atveju, kai nutraukiamas turto pripažinimas ir pripažįstamas naujas turtas, naujai pripažintas turtas priskiriamas įsigytam ar suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (POCl) finansiniam turtui (jei jis yra dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės) arba 1 etapui (jei jis nėra dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės).

Įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtis

Luminor nustato įsipareigojimų neįvykdymo faktą, kai kliento bet kurio reikšmingo įsipareigojimo Luminor įvykdymas yra pradelstas daugiau kaip 90 dienų arba tikėtina, kad klientas neįvykdys savo kreditinių įsipareigojimų Luminor, arba abiem šiais atvejais. Pozicijų bankams atžvilgiu, įsipareigojimų neįvykdymas pripažįstamas, jei mokėjimai yra pradelsti daugiau kaip 7 dienas. Įsipareigojimo įvykdymo pradelstų dienų skaičiavimas kliento lygmeniu pradedamas tuomet, kai pradelsta suma kliento lygmeniu viršija reikšmingumo ribinę vertę. Privatiems klientams ribinė vertė yra daugiau nei 100 eurų ir daugiau nei 1% kreditinių įsipareigojimų Luminor. Verslo klientams ribinė vertė yra daugiau nei 500 eurų ir daugiau nei 1% kreditinių įsipareigojimų Luminor. Įsipareigojimų neįvykdymas pripažįstamas kliento lygmeniu.

Naudojami šie tikėtino kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo požymiai:

- dideli kliento finansiniai sunkumai (esantys arba tikėtini);
- kreditinių įsipareigojimų būtinas restruktūrizavimas (dėl restruktūrizavimo iškart nustatomas neveiksnių pozicijos statusas);
- specifinės kredito rizikos koregavimų pripažinimas dėl reikšmingu laikomo pozicijos kredito kokybės pablogėjimo;
- Luminor parduoda kreditinį įsipareigojimą patirdama reikšmingą su kreditavimu susijusį ekonominį nuostolį;
- kliento bankrotas ar panaši apsaugos priemonė;
- nekaupimo statusas;
- finansinio turto aktyviosios rinkos išnykimas dėl kliento patiriamų finansinių sunkumų;
- kreditinis sukčiavimas;
- įsipareigojimų neįvykdymą indikuojantis išorės reitingas.

Gražinimas į įsipareigojimų įvykdymo statusą yra galimas ne anksčiau kaip po 3 mėnesių, kai nebelieka jokių įsipareigojimų neįvykdymo požymių. Per tuos 3 bandomojo laikotarpio mėnesius klientas turi užtikrinti laiku atliekamus mokėjimus. Būtino restruktūrizavimo atveju tam, kad įsipareigojimas galėtų būti laikomas įvykdomu, turi praeiti bent 1 metai nuo restruktūrizavimo priemonių pritaikymo momento ir momento, kai klientas yra laikomas pajėgiu įvykdyti po restruktūrizavimo taikomas sąlygas.

Nurašymo politika

Luminor nurašo visą finansinį turtą arba jo dalį, kuris vertinamas kaip neatgautinas, paprastai pardavus užstatą. Prieš priimdama nurašymo sprendimą, Luminor įsitikina, kad nėra pagrįstų lūkesčių turtą susigrąžinti, įvertindama teisinį pretenzijos atgautinumą ir savanoriško susigrąžinimo sprendimų galimybę, pagrįstą kliento noru ir galimybėmis patenkinti reikalavimą. Tačiau nurašymas neriboja Luminor susigrąžinimo priemonių. Finansinio turto, kuris buvo nurašytas per 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, bet kuriam dar taikoma vykdymo užtikrinimo veikla, sutartyse numatyta negražinta suma siekė 1,3 mln. eurų (2022 m. gruodžio 31 d.: 1,5 mln. eurų).

Informacija apie paskolų užtikrinimo priemones

Luminor atsivėlgia į valstybės išduotas garantijas, kitų šalių išduotas garantijas, kurios prilygsta valstybės garantijoms. Kitų asmenų (fizinį ir juridinių asmenų) išduotos garantijos, nors ir mažina riziką, laikomos nereikšmingomis. Kai pozicija užtikrinama keliomis skirtingų rūšių užtikrinimo priemonėmis, jas pripažįstant prioritetas teikiamas jų likvidumui. Vertybiniai popieriai, piniginės lėšos ir garantijos laikomi likvidžiausiomis užtikrinimo priemonėmis, mažesnio likvidumo – gyvenamosios paskirties nekilnojamas turtas, po jo – kitas nekilnojamas turtas. Kilnojamas turtas, toks kaip transporto priemonės, įranga ir kitas turtas, laikomi žemiausio likvidumo priemonėmis.

OPERACINĖ RIZIKA

Operacinė rizika – tai tikimybė patirti įvairias neigiamas pasekmes (finansinius nuostolius, reputacijos praradimą, reguliavimo pasekmes ar neigiamą poveikį klientams) dėl netinkamų ar sutrikusių vidaus procesų, žmogiškojo faktoriaus klaidų, sisteminių klaidų bei sutrikimų ir išorinių įvykių. Operacinė rizika Luminor yra klasifikuojama į aštuonis pogrupius: informacinių ir ryšių technologijų rizika, informacijos saugumo rizika, duomenų valdymo rizika, teisinė rizika, veiklos tęstinumo ir atsparumo rizika, personalo rizika, procesų ir ataskaitų teikimo rizika, trečiųjų šalių ir užsakomųjų paslaugų rizika.

Operacinės rizikos valdymą banke reglamentuoja Operacinės rizikos valdymo standartas ir kiti panašaus pobūdžio vidiniai dokumentai bei procedūros, kuriose nustatyti reikalavimai operacinės rizikos vertinimui, valdymui, priežiūrai bei ataskaitų teikimui. Atskiri Luminor verslo padaliniai yra atsakingi už operacinės rizikos valdymą savo srityse, o visą šį procesą prižiūri Operacinės rizikos departamentas, kuris jame taip pat atlieka svarbų vaidmenį – nustato nukrypimus nuo Luminor rizikos apetito bei užtikrina, kad šie nukrypimai būtų suvaldyti veiksmingai ir be reikšmingų neigiamų pasekmių bankui, jo klientams ar kitoms suinteresuotosioms šalims. Luminor vadovybė yra nuolat informuojama apie esamą situaciją operacinės rizikos srityje per periodiškai ir pagal pareikalavimą rengiamas ataskaitas.

RINKOS RIZIKA

Rinkos rizika – tai rizika patirti nuostolių iš balansinių ir nebalansinių pozicijų dėl nepalankių rinkos kainų pokyčių. Svarbiausios Luminor rinkos rizikos dalys yra palūkanų normos rizika ir kredito maržų rizika. Luminor turi mažą norimą prisiimti riziką ir neturi jokių atvirų prekių ir nuosavybės priemonių prekybos pozicijų. Su klientais susiję užsienio valiutos srautai apdraudžiami kiekvieną dieną, o visos išvestinių finansinių priemonių sutartys su klientais apdraudžiamos sudarant grįžtamuosius sandorius.

Luminor stebi palūkanų normos rizikos jautrumą atskirai bankinėje ir prekybos knygoje. Prekybos knygos palūkanų normos rizikos jautrumas yra nereikšmingas, nes priemonių apimtys prekybos knygoje yra nedidelės. Palūkanų normos rizika bankinėje knygoje matuojama pagal nepalankiausių sąlygų EVE (nuosavo kapitalo ekonominę vertę) ir NII (grynasis palūkanų pajamas), o prekybos knygoje – pagal bazinio punkto vertę (BPV), t. y. grynujų pinigų srautų pokytį, kai skirtingų valiutų rinkos palūkanų normos lygiagrečiai pasikeičia vienu baziniu punktu (0,01 %): EUR, USD ir visų kitų valiutų suma. Kredito maržos rizika kyla tik dėl bankinės knygos obligacijų portfelyje esančių skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais arba kitomis bendrosiomis pajamomis, ir pozicijų, esančių prekybos knygos obligacijų portfelyje. Luminor taiko rizikos vertės (angl. VaR) modelį, pagal kurį apskaičiuojami galimi nuostoliai dėl obligacijų kainų pasikeitimų. Atskiri VaR limitai nustatyti obligacijų portfeliams bankinėje ir prekybos knygoje. Grynosios palūkanų pajamos (NII), esant nepalankiausioms sąlygoms, per metus sumažėjo apsidraudus 875 mln. eurų neterminuotų indėlių skirtingo termino palūkanų normų pasikeitimo sandoriais. Tuo metu nepalankiausių sąlygų nuosavo kapitalo ekonominė vertė (EVE) per metus padidėjo, nes suėjo obligacijų terminai ir sumažėjo neterminuotų indėlių likučiai.

Jautrumas palūkanų normos rizikai bankinėje knygoje, mln. €	2022 m.	2023 m.
Grynosios palūkanų pajamos nepalankiausiomis sąlygomis (lygiagretus padidėjimas +200 bazinių punktų)	24,1	16,0
Nuosavo kapitalo ekonominė vertė nepalankiausiomis sąlygomis (lygiagretus padidėjimas +200 bazinių punktų)	0,0	-37,7
Grynosios palūkanų pajamos nepalankiausiomis sąlygomis (lygiagretus sumažėjimas -200 bazinių punktų) (a)	-24,9	-15,9
Nuosavo kapitalo ekonominė vertė nepalankiausiomis sąlygomis (lygiagretus sumažėjimas -200 bazinių punktų) (a)	9,9	55,0

a. Neigiamo palūkanų normos scenarijaus apatinė riba siekė -1,5 %, remiantis EBI rekomendacijomis.

Pagrindinė Luminor valiuta yra euras. Pozicijos kitomis valiutomis yra nereikšmingos. FX rizika vertinama kaip atvirųjų pozicijų užsienio valiuta, konvertuotų į eurus taikant ECB skelbiamus valiutos kursus, nominalioji vertė. Luminor yra patvirtinęs atskirus limitus pozicijai JAV doleriais (USD), kitų valiutų sumai, didžiausiai kitų valiutų pozicijai ir bendrajai užsienio valiutų pozicijai.

Valiutos kurso rizikos pozicija, mln. €	2022 m.	2023 m.
JAV doleriai	-0,2	-0,1
Didžiausia absoliuti visų užsienio valiutų, išskyrus JAV dolerius, pozicija	0,1	0,1
Visų pozicijų užsienio valiuta suma absoliučiąja verte, išskyrus JAV dolerius	0,3	0,3
Iš viso (a)	0,3	0,3

a. Absoliuti didesnioji vertė iš šių sumų: arba visų atvirųjų užsienio valiutų teigiamų pozicijų suma, arba neigiamų pozicijų suma.

LIKVIDUMO RIZIKA

Likvidumo rizika – tai rizika, kad bankas negalės laiku arba visa apimtimi įvykdyti savo įsipareigojimų, kai sueis jų įvykdymo terminas, nepatirdamas dėl to didelių sąnaudų. Likvidumas valdomas taip, kad būtų užtikrintas nuolatinis sutartinių įsipareigojimų vykdymas. Likvidumo rizikos valdymas yra suskirstytas į vienos dienos, trumpo laikotarpio ir ilgo laikotarpio likvidumo valdymą. Vienos dienos ir trumpo laikotarpio likvidumo valdymas užtikrina atitiktį ECB nustatytiems rezervų ir likvidumo reikalavimams bei vidaus likvidumo limitams. Ilgalaiškės likvidumo rizikos valdymas grindžiamas planuojamų balanso pokyčių analize, finansavimo plano rengimu, taip pat analizuojant numatomus būsimus pinigų srautus, atsižvelgiant į indėlių ir paskolų portfelio augimą bei galimus refinansavimo šaltinius.

Luminor naudoja įvairius likvidumo rodiklius, kurie padeda išmatuoti, stebėti ir kontroliuoti likvidumo riziką, tokius kaip padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (angl. Liquidity Coverage Ratio, LCR), grynasis pastovaus finansavimo rodiklis (angl. Net

Stable Funding Ratio, NSFR), vidaus likvidumo limitai finansavimo koncentracijai, taip pat išgyvenimo termino (angl. survival horizon) rodiklis, kuris taikomas likvidumui testuoti nepalankiausiomis sąlygomis. Luminor yra nustatęs išankstinio įspėjimo indikatorius, leidžiančius laiku nustatyti likvidumo krizes. Taip pat yra parengti finansavimo nenumatytais atvejais planai, skirti Luminor likvidumui valdyti esant rinkos sutrikdymui. Likvidumo rizikos valdymo strategija peržiūrima bent kartą per metus arba po bet kokio reikšmingo vidaus ar išorės aplinkos pasikeitimo.

Minimali LCR ir NSFR rodiklių riba yra 100 %, tačiau Luminor turi didelį likvidumo rezervą – likučius centriniuose bankuose ir likvidumo obligacijų portfelį, ir palaiko didesnius nei teisės aktų reikalaujamus rodiklius. Taip pat. žr. 25 pastabą „Finansinės priemonės pagal laikotarpį iki išpirkimo“.

ŠALIES RIZIKA

Šalies rizika – tai rizika, kad tam tikri įvykiai šalyje gali turėti neigiamos įtakos Luminor tiesiogiai, t. y. sumažinant Luminor vertę, ir netiesiogiai, t. y. dėl įsipareigojančiojo asmens gebėjimo įvykdyti savo įsipareigojimus Luminor. Šalies limitų nustatymas reikalingas, kai Luminor įsigyja valstybinių įstaigų skolą, prisiima riziką, už kurią garantuoja šalies vyriausybė, arba kai nustatomi kredito limitai užsienio finansų įstaigoms. Nereikalaujama nustatyti šalių limitų pozicijoms šalyse, kurių reitingas yra AA- (S&P, Fitch) arba Aa3 (Moody's) arba aukštesnis; ES šalyse, kurių reitingas yra BBB (S&P, Fitch) arba Baa2 (Moody's) arba aukštesnis; ir Luminor rinkose Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Luminor trims šalims buvo nustačiusi 45 mln. eurų limitus, iš kurių 1 mln. eurų buvo panaudota.

ATITIKTIES RIZIKA

Atitikties rizika – tai neigiamo poveikio rizika dėl galimos reguliavimo institucijų kritikos, tiesioginių ar netiesioginių finansinių įsipareigojimų atsiradimo, civilinių nuobaudų ar reputacijos praradimo, kylančių dėl neatitikties įstatymams, reglamentams, organizacinės praktikos standartams ar kitoms taikomoms taisyklėms, arba kai jų nesilaikoma. Atitikties rizika apima finansinių nusikaltimų riziką, etikos riziką ir atitikties teisės aktų reikalavimams riziką. Atitikties rizikos valdymas grindžiamas stipria atitikties kultūra, kai visos suinteresuotosios šalys jaučiasi įgaliotos ir atsakingos imtis aktyvių veiksmų, kad užtikrintų, jog Luminor ir toliau laikytųsi reikalavimų.

VERSLO MODELIO RIZIKA

Verslo modelio rizika – tai rizika, kad Luminor pelningumas sumažės dėl galimų nepalankių pokyčių, susijusių su Luminor verslo komerciniais aspektais, ypač dėl galimo nesėkmingo strategijos įgyvendinimo. Verslo modelio rizika, kurią sudaro verslo rizika ir strategijos rizika, valdoma vykdant strateginio ir finansinio planavimo procesus.

MODELIŲ RIZIKA

Modelių rizika – tai rizika kylanti iš netinkamų ar nekokybiškų kiekybinių modelių naudojimo. Ši rizika gali materializuotis neigiamu poveikiu kapitalo pakankamumui, finansiniais nuostoliais, prastais verslo ar strateginiais sprendimais. Modelių rizikai suvaldyti Luminor bankas atlieka periodinę modelių validaciją bei taiko kitus modelių rizikos valdymo principus pagal nustatytas vidaus tvarkas.

KAPITALO VALDYMAS

Kapitalas valdomas taip, kad visada atitiktų minimalius kapitalo, reguliavimo rezervo ir likvidumo reikalavimus. Kapitalo reikalavimai – tai Baltijos šalių priežiūros institucijų nustatytų minimalaus kapitalo, kitų sisteminės svarbos įstaigų (O-SII), 2-ojo ramsčio, sisteminės rizikos rezervo ir anticiklinės rizikos rezervo reikalavimų suma. Vadovaujantis šiais reikalavimais, Luminor kapitalas 2023 m. gruodžio 31 d. turėjo viršyti 11,33 % CET1, 13,25 % 1 lygio ir 15,80 % bendro kapitalo (2022 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 10,69, 12,60 ir 15,15 %).

Kapitalą sudaro tik 1 lygio bendrasis nuosavas kapitalas (CET 1), kuris 2023 m. gruodžio 31 d., vertinant pagal ataskaitinius duomenis, sudarė 1 698,3 mln. eurų (2022 m. gruodžio 31 d. – 1 488,0 mln. eurų). Vertinant pagal teisės aktų reikalavimus, 2023 m. gruodžio 31 d. CET1 sudarė 1 441,3 mln. eurų (2022 m. gruodžio 31 d. – 1 407,7 mln. eurų).

Luminor taiko standartizuotą metodą kapitalo pakankamumo skaičiavimuose, siekiant įvertinti rizikos pozicijų sumą (angl. Risk Exposure Amount) kredito ir rinkos rizikų tikslams. Rizikos pozicijų suma operacinės rizikos tikslams apskaičiuojama taikant bazinio indikatorius metodą (angl. Basic Indicator Approach). Remiantis pagrindiniams vadovaujantiems darbuotojams pateikta vidine informacija, Luminor dabartiniu ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais laikėsi išorės kapitalo reikalavimų.

3. Grynosios palūkanų ir panašios pajamos

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Paskolas klientams amortizuota savikaina	264,5	534,6
Lėšas centriniuose bankuose	6,9	91,9
Likučius bankuose	1,1	1,1
Neigiamos palūkanos už finansinius įsipareigojimus	5,2	0,0
Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą	277,7	627,6
Finansinė nuoma (lizingas)	47,4	89,8
Kitos palūkanos	2,9	22,8
Kitos panašios pajamos	50,3	112,6
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	328,0	740,2
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	-5,4	-1,5
Klientų indėliai	-4,7	-101,8
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-17,5	-55,5
Pelnas (nuostoliai) iš apsidraudimo veiklos	1,1	-38,8
Kita	-0,7	-0,6
Palūkanų ir panašios išlaidos	-27,2	-198,2
Iš viso	300,8	542,0

4. Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos

Mln. €	2022 m.			2023 m.		
	Pajamos	Sąnaudos	Viso	Pajamos	Sąnaudos	Viso
Kortelių	38,6	-21,5	17,1	43,5	-22,4	21,1
Kreditavimo produktų	7,3	-2,5	4,8	6,7	-2,1	4,6
Kasdienės bankininkystės planų	17,6	0,0	17,6	19,4	0,0	19,4
Indėlių produktų ir grynujų pinigų valdymo	16,5	-2,9	13,6	14,3	-3,1	11,2
Draudimo	3,5	-0,1	3,4	3,8	0,0	3,8
Investicijų	5,0	-1,3	3,7	5,7	-1,7	4,0
Pensijų	8,9	-0,8	8,1	8,9	-0,8	8,1
Prekybos finansavimo	9,8	0,0	9,8	11,4	0,0	11,4
Kitų	3,1	-0,9	2,2	1,1	-0,1	1,0
Iš viso	110,3	-30,0	80,3	114,8	-30,2	84,6

Paslaugų ir komisinių pajamos pagal pripažinimo tipą

Mln. €	2022 m.			2023 m.		
	Per laikotarpį	Tam tikru momentu	Iš viso	Per laikotarpį	Tam tikru momentu	Iš viso
Kortelių	10,9	27,7	38,6	8,3	35,2	43,5
Kreditavimo produktų	1,2	6,1	7,3	1,6	5,1	6,7
Kasdienės bankininkystės planų	17,6	0,0	17,6	19,4	0,0	19,4
Indėlių produktų ir grynujų pinigų valdymo	4,1	12,4	16,5	3,7	10,6	14,3
Draudimo	0,0	3,5	3,5	0,0	3,8	3,8
Investicijų	2,1	2,9	5,0	2,9	2,8	5,7
Pensijų	8,9	0,0	8,9	8,9	0,0	8,9
Prekybos finansavimo	9,0	0,8	9,8	10,8	0,6	11,4
Kitų	0,1	3,0	3,1	0,1	1,0	1,1
Iš viso	53,9	56,4	110,3	55,7	59,1	114,8

5. Grynosios pajamos iš finansinių priemonių, vertinamų tikraja verte

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Išvestinių finansinių priemonių	30,5	2,1
Finansinio turto ir įsipareigojimų, laikomų prekybai	7,7	6,1
Finansinio turto ir įsipareigojimų, vertinamų tikraja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	-0,1	1,1
Skolos vertybinių popierių, vertinamų tikraja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	-20,4	6,8
Iš viso	17,7	16,1

6. Kitos grynosios veiklos sąnaudos

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Kitos pajamos	0,6	1,0
Kitos veiklos pajamos	0,6	1,0
Piniginiai įnašai į pertvarkymo fondus ir garantijų schemas	-15,9	-17,7
Kitos veiklos sąnaudos	-15,9	-17,7
Iš viso	-15,3	-16,7

7. Personalo sąnaudos

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Darbo užmokestis	-87,8	-109,0
Socialinio draudimo įmokos	-14,9	-17,8
Su darbuotojais susijusios netiesioginės sąnaudos (atranka, mokymai)	-7,6	-4,1
Įmokos į pensijų fondus	-0,3	-0,4
Iš viso	-110,6	-131,3

Socialinio draudimo įmokos apima įmokas į valstybinius pensijų fondus. Grupė neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo atlikti pensijų ar kitus panašius mokėjimus, išskyrus socialinio draudimo įmokas.

8. Kitos administracinės sąnaudos

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Susijusios su informacinėmis technologijomis	-71,3	-98,9
Konsultacijų ir profesinių paslaugų sąnaudos	-12,7	-54,6
Reklamos ir rinkodaros sąnaudos	-7,6	-8,6
Nekilnojamojo turto	-3,7	-3,3
Mokesčiams ir rinkliavoms	-2,6	-1,3
Kita	-14,8	-21,9
Iš viso	-112,7	-188,6
iš jų PwC: Šių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas	0,3	0,3
Kitos paslaugos, įskaitant dukterinių įmonių finansinių ataskaitų auditą	0,7	0,4

Šį išlaidų padidėjimą lėmė tai, kad reikšmingai tobuliname savo IT sistemas ir procesus, kad pagerintume klientų patirtį. Todėl didžioji dalis padidėjimo yra susijusi su IT ir konsultavimo sąnaudomis. Be įstatymų nustatyto audito, PwC teikė papildomas paslaugas, kurių reikalaujama pagal Baltijos valstybių teisės aktus, ir kitas paslaugas, kurias yra leidžiama teikti pagal Estijos Respublikos auditorių veiklos įstatymą ir kitus ES bei nacionalinius teisės aktus ir reglamentus.

9. Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose

Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Pinigai kasoje	127,4	105,4
Lėšos centriniuose bankuose	2 050,7	3 079,5
Iš viso	2 178,1	3 184,9
iš kurių laikomi pagal privalomųjų rezervų reikalavimus	112,6	115,8

10. Skolos vertybiniai popieriai

Mln. €	Valdžios institucijos	Kredito įstaigos	Finansų įstaigos	Įmonės	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d.					
Amortizuota savikaina	881,9	60,7	0,0	108,0	1 050,6
FVTPL (priskirta)	178,0	22,0	0,0	0,0	200,0
FVTPL (privalomai)	25,4	0,0	4,7	6,4	36,5
FVTOCI	2,7	0,0	0,0	0,0	2,7
Iš viso	1 088,0	82,7	4,7	114,4	1 289,8
2023 m. gruodžio 31 d.					
Amortizuota savikaina	1 074,4	109,6	7,1	104,2	1 295,3
FVTPL (priskirta)	152,7	22,7	0,0	0,0	175,4
FVTPL (privalomai)	13,7	0,0	4,7	0,0	18,4
FVTOCI	2,7	0,0	0,0	0,0	2,7
Iš viso	1 243,5	132,3	11,8	104,2	1 491,8

2023 m. Luminor padidino savo investicijas į skolos vertybinius popierius, pripažįstamus amortizuota savikaina. Daugiausia investuota į mažos rizikos vyriausybių (ES, EIB ir ES vyriausybių) ir padengtasias obligacijas, kurios atitinka ECB reikalavimus ir prireikus gali būti naudojamos papildomam likvidumui gauti. Visas portfelis priskiriamas 1 etapui ir visa per 2023 m. pripažinta TKN suma siekė 1,0 mln. eurų (2022 m. – 1,0 mln. eurų).

Luminor perka išvestines priemones (palūkanų normos apskeitimo sandorius), siekdamas ekonominiu požiūriu apdrausti skolos vertybinius popierius nuo palūkanų normos rizikos, kuri turi įtakos tikrajai vertei. Išvestinės finansinės priemonės apskaitomos prekybos portfelyje tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu arba nuostoliais. Siekiant išvengti apskaitos neatitikimų arba juos labai sumažinti, dalis skolos vertybinių popierių portfelio vertinama FVTPL. Skolos vertybinių popierių, įvertintų FVTPL, didžiausia kredito rizika lygi jų apskaitinei vertei. Tikrosios vertės pokyčio dalis, priskiriama kredito rizikos komponentui, yra nereikšminga šių vertybinių popierių kredito rizikos lygis yra žemas (visi jie Fitch ir (arba) Standard & Poor's įvertinti nuo AAA iki A).

11. Paskolos klientams

Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Fiziniam asmeniui	5 951,9	5 941,5
Įmonėms	4 498,0	4 181,3
Finansų įstaigoms	222,2	190,9
Viešajam sektoriui	202,6	188,9
Iš viso	10 874,7	10 502,6
iš jų paskolos, įkeistos kaip padengtujų obligacijų užstatas (taip pat žr. 17 pastabą „Išleisti skolos vertybiniai popieriai“)	1 925,0	1 050,0
Pagal kliento registracijos šalį		
Estija, Latvija ir Lietuva	10 685,3	10 353,7
Likusi Europos Sąjungos dalis	158,9	123,0
Kita	30,5	25,9
Iš viso	10 874,7	10 502,6

Paskolos klientams pagal etapą ir tipą

Mln. €	Bendroji balansinė vertė				Atidėjiniai kredito nuostoliams				Iš viso
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso	
2022 m. gruodžio 31 d.									
Būsto paskolos	4 842,6	232,7	33,2	5 108,5	-10,4	-10,6	-8,0	-29,0	5 079,5
Lizingas	445,1	33,2	1,5	479,8	-1,9	-1,1	-0,3	-3,3	476,5
Vartojimo paskolos, kortelės	110,8	9,6	0,6	121,0	-0,5	-0,7	-0,2	-1,4	119,6
Kita	213,9	57,2	11,4	282,5	-1,4	-1,6	-3,2	-6,2	276,3
Fiziniai asmenys	5 612,4	332,7	46,7	5 991,8	-14,2	-14,0	-11,7	-39,9	5 951,9
Paskolos	2 184,5	1 023,8	72,7	3 281,0	-8,3	-13,7	-24,4	-46,4	3 234,6
Lizingas	816,2	188,4	9,1	1 013,7	-3,6	-2,9	-3,7	-10,2	1 003,5
Faktoringas	224,3	35,0	4,7	264,0	-0,4	-0,2	-3,5	-4,1	259,9
Įmonės	3 225,0	1 247,2	86,5	4 558,7	-12,3	-16,8	-31,6	-60,7	4 498,0
Finansų įstaigos	164,9	57,8	0,1	222,8	-0,4	-0,2	0,0	-0,6	222,2
Viešasis sektorius	202,7	0,0	0,1	202,8	-0,2	0,0	0,0	-0,2	202,6
Iš viso	9 205,0	1 637,7	133,4	10 976,1	-27,1	-31,0	-43,3	-101,4	10 874,7
2023 m. gruodžio 31 d.									
Būsto paskolos	4 903,0	197,4	63,8	5 164,2	-11,6	-15,0	-14,3	-40,9	5 123,3
Lizingas	406,8	28,1	3,3	438,2	-1,8	-1,3	-0,7	-3,8	434,4
Vartojimo paskolos, kortelės	116,9	11,2	0,8	128,9	-0,8	-0,8	-0,3	-1,9	127,0
Kita	205,0	48,7	8,7	262,4	-1,2	-1,5	-2,9	-5,6	256,8
Fiziniai asmenys	5 631,7	285,4	76,6	5 993,7	-15,4	-18,6	-18,2	-52,2	5 941,5
Paskolos	1 900,0	1 041,7	98,7	3 040,4	-5,6	-18,9	-28,0	-52,5	2 987,9
Lizingas	861,4	120,0	25,2	1 006,6	-3,1	-3,3	-8,4	-14,8	991,8
Faktoringas	174,1	27,3	1,5	202,9	-0,3	-0,2	-0,8	-1,3	201,6
Įmonės	2 935,5	1 189,0	125,4	4 249,9	-9,0	-22,4	-37,2	-68,6	4 181,3
Finansų įstaigos	139,7	52,2	0,1	192,0	-0,1	-1,0	0,0	-1,1	190,9
Viešasis sektorius	189,0	0,0	0,1	189,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	188,9
Iš viso	8 895,9	1 526,6	202,2	10 624,7	-24,6	-42,0	-55,5	-122,1	10 502,6

Paskolos įmonėms pagal etapą ir sektorių

Mln. €	Bendroji balansinė vertė				Atidėjiniai kredito nuostoliams				Iš viso
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso	
2022 m. gruodžio 31 d.									
Nekilnojamojo turto operacijos	1 011,3	331,8	13,6	1 356,7	-3,8	-4,7	-1,0	-9,5	1 347,2
Didmena ir mažmena	512,5	174,5	20,8	707,8	-1,6	-1,3	-5,9	-8,8	699,0
Gamyba	410,4	226,0	15,9	652,3	-0,9	-2,9	-6,7	-10,5	641,8
Transportavimas ir sandėliavimas	212,4	108,9	0,8	322,1	-1,0	-1,3	-0,3	-2,6	319,5
Žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė	285,7	58,7	4,7	349,1	-1,0	-0,9	-2,0	-3,9	345,2
Statyba	189,1	43,7	13,0	245,8	-1,1	-1,1	-8,4	-10,6	235,2
Administracinės ir pagalbinės paslaugos	191,9	61,7	5,1	258,7	-1,0	-0,7	-2,5	-4,2	254,5
Profesinė, mokslinė, techninė veikla	117,3	56,0	0,5	173,8	-0,8	-1,1	-0,4	-2,3	171,5
Elektra, dujos, garas ir oro kondicionavimas	79,9	36,4	1,7	118,0	-0,2	-0,3	-1,6	-2,1	115,9
Kita	214,5	149,5	10,4	374,4	-0,9	-2,5	-2,8	-6,2	368,2
Iš viso	3 225,0	1 247,2	86,5	4 558,7	-12,3	-16,8	-31,6	-60,7	4 498,0

2023 m. gruodžio 31 d.

Nekilnojamojo turto operacijos	963,2	316,5	7,9	1 287,6	-2,9	-5,5	-0,9	-9,3	1 278,3
Didmena ir mažmena	312,2	320,2	3,5	635,9	-0,9	-1,5	-2,2	-4,6	631,3
Gamyba	328,9	173,0	16,7	518,6	-0,7	-3,3	-10,8	-14,8	503,8
Transportavimas ir sandėliavimas	212,9	37,1	14,9	264,9	-0,8	-0,5	-4,2	-5,5	259,4
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	292,2	58,5	16,9	367,6	-0,7	-1,4	-6,6	-8,7	358,9
Statyba	157,9	84,0	11,5	253,4	-0,6	-2,8	-8,1	-11,5	241,9
Administracinės ir pagalbinės paslaugos	240,5	57,5	1,9	299,9	-1,0	-1,3	-0,7	-3,0	296,9
Profesinė, mokslinė, techninė veikla	70,3	56,7	0,6	127,6	-0,5	-2,4	-0,3	-3,2	124,4
Elektra, dujos, garas ir oro kondicionavimas	173,4	13,9	1,0	188,3	-0,3	-0,1	-0,7	-1,1	187,2
Kita	184,0	71,6	50,5	306,1	-0,6	-3,6	-2,7	-6,9	299,2
Iš viso	2 935,5	1 189,0	125,4	4 249,9	-9,0	-22,4	-37,2	-68,6	4 181,3

Investicijos į finansinę nuomą

Mln. €	Pirmasis mėn.	Antrasis mėn.	Trečiasis mėn.	Ketvirtasis mėn.	Penktasis mėn.	Daugiau nei 5 m.	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d.							
Investicijos bendroji vertė	509,2	418,0	306,8	240,8	152,3	15,7	1 642,8
Neuždirbtos būsimos finansinės pajamos	-53,4	-40,5	-25,1	-13,5	-4,9	-0,9	-138,3
Iš viso	455,8	377,5	281,7	227,3	147,4	14,8	1 504,5

2023 m. gruodžio 31 d.

Investicijos bendroji vertė	478,5	443,1	334,3	228,2	125,9	20,9	1 630,9
Neuždirbtos būsimos finansinės pajamos	-70,1	-54,2	-32,3	-16,3	-5,5	-1,3	-179,7
Iš viso	408,4	388,9	302,0	211,9	120,4	19,6	1 451,2

Tikėtini kredito nuostoliai

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Tikėtini kredito nuostoliai	-9,4	-23,5
Tikėtini kredito nuostoliai dėl neapibrėžtųjų įsipareigojimų (žr. 22 pastabą „Neapibrėžtieji įsipareigojimai“ toliau)	-6,7	-9,6
Iš viso	-16,1	-33,1

Paskolos klientams pagal **etapą, tipą ir rizikos kategoriją**
(tęsinys kitame puslapyje)

Mln. €	2022 12 31				2023 12 31			
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso
Fiziniai asmenys								
Būsto paskolos								
Žema rizika	4 558,3	59,9	0,0	4 618,2	4 274,9	32,1	0,0	4 307,0
Vidutinė rizika	238,1	39,9	0,0	278,0	590,7	24,6	0,0	615,3
Aukšta rizika	46,2	132,9	0,0	179,1	37,4	140,7	0,0	178,1
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	33,2	33,2	0,0	0,0	63,8	63,8
Bendroji balansinė vertė	4 842,6	232,7	33,2	5 108,5	4 903,0	197,4	63,8	5 164,2
Lizingas								
Žema rizika	265,4	0,3	0,0	265,7	188,0	0,0	0,0	188,0
Vidutinė rizika	145,4	21,9	0,0	167,3	193,4	15,1	0,0	208,5
Aukšta rizika	34,3	11,0	0,0	45,3	25,4	13,0	0,0	38,4
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	1,5	1,5	0,0	0,0	3,3	3,3
Bendroji balansinė vertė	445,1	33,2	1,5	479,8	406,8	28,1	3,3	438,2
Vartojimo paskolos, kortelės								
Žema rizika	69,3	1,6	0,0	70,9	69,0	1,2	0,0	70,2
Vidutinė rizika	37,6	4,1	0,0	41,7	44,1	5,1	0,0	49,2
Aukšta rizika	3,9	3,9	0,0	7,8	3,8	4,9	0,0	8,7
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	0,6	0,6	0,0	0,0	0,8	0,8
Bendroji balansinė vertė	110,8	9,6	0,6	121,0	116,9	11,2	0,8	128,9
Kita								
Žema rizika	126,9	2,9	0,0	129,8	116,0	1,8	0,0	117,8
Vidutinė rizika	82,7	34,6	0,0	117,3	86,3	30,9	0,0	117,2
Aukšta rizika	4,3	19,7	0,0	24,0	2,7	16,0	0,0	18,7
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	11,4	11,4	0,0	0,0	8,7	8,7
Bendroji balansinė vertė	213,9	57,2	11,4	282,5	205,0	48,7	8,7	262,4

Paskolos klientams pagal etapą, tipą ir rizikos kategoriją
(tęsinys iš ankstesnio puslapio)

Mln. €	2022 12 31				2023 12 31			
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso
Įmonės								
Paskolos								
Žema rizika	1 171,9	241,2	0,0	1 413,1	752,4	197,4	0,0	949,8
Vidutinė rizika	1 007,8	620,1	0,2	1 628,1	1 142,6	554,0	0,0	1 696,6
Aukšta rizika	4,8	162,5	0,0	167,3	5,0	290,3	0,0	295,3
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	72,5	72,5	0,0	0,0	98,7	98,7
Bendroji balansinė vertė	2 184,5	1 023,8	72,7	3 281,0	1 900,0	1 041,7	98,7	3 040,4
Lizingas								
Žema rizika	212,1	10,8	0,0	222,9	221,8	1,8	0,0	223,6
Vidutinė rizika	590,0	143,9	0,0	733,9	621,7	59,2	0,0	680,9
Aukšta rizika	14,1	33,7	0,0	47,8	17,9	59,0	0,0	76,9
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	9,1	9,1	0,0	0,0	25,2	25,2
Bendroji balansinė vertė	816,2	188,4	9,1	1 013,7	861,4	120,0	25,2	1 006,6
Faktoringas								
Žema rizika	164,4	9,6	0,0	174,0	120,9	1,6	0,0	122,5
Vidutinė rizika	59,5	21,0	0,0	80,5	52,8	19,7	0,0	72,5
Aukšta rizika	0,4	4,4	0,0	4,8	0,4	6,0	0,0	6,4
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	4,7	4,7	0,0	0,0	1,5	1,5
Bendroji balansinė vertė	224,3	35,0	4,7	264,0	174,1	27,3	1,5	202,9
Finansų įstaigos								
Žema rizika	129,4	52,9	0,0	182,3	132,7	4,7	0,0	137,4
Vidutinė rizika	35,5	4,9	0,0	40,4	6,7	47,3	0,0	54,0
Aukšta rizika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,0	0,5
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Bendroji balansinė vertė	164,9	57,8	0,1	222,8	139,7	52,2	0,1	192,0
Viešasis sektorius								
Žema rizika	202,6	0,0	0,0	202,6	189,0	0,0	0,0	189,0
Vidutinė rizika	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Aukšta rizika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Bendroji balansinė vertė	202,7	0,0	0,1	202,8	189,0	0,0	0,1	189,1
Iš viso								
Žema rizika	6 900,3	379,2	0,0	7 279,5	6 064,7	240,6	0,0	6 305,3
Vidutinė rizika	2 196,7	890,4	0,2	3 087,3	2 738,3	755,9	0,0	3 494,2
Aukšta rizika	108,0	368,1	0,0	476,1	92,9	530,1	0,0	623,0
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	133,2	133,2	0,0	0,0	202,2	202,2
Bendroji balansinė vertė	9 205,0	1 637,7	133,4	10 976,1	8 895,9	1 526,6	202,2	10 624,7
iš jų POCl	0,0	13,8	3,0	16,8	0,0	6,7	1,3	8,0

Paskolų klientams ir atidėjinių kredito nuostoliams pokytis

Sudarydami šias pokyčių lenteles, Grupė įvertino etapus ataskaitinės datos metu ir tai atspindi pervedimai tarp etapų. Pokyčiai tarp etapų vertinami ataskaitinio laikotarpio pradžioje.

Paskolų klientams ir atidėjinių kredito nuostoliams pokytis pagal etapus

Mln. €	2022 m.				2023 m.			
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso
Bendroji balansinė vertė								
Likutis laikotarpio pradžioje	8 452,0	1 411,0	185,6	10 048,6	9 205,0	1 637,7	133,4	10 976,1
Perkėlimai į 1 etapą	476,3	-475,0	-1,3	0,0	368,3	-367,9	-0,4	0,0
Perkėlimai į 2 etapą	-1 075,7	1 114,9	-39,2	0,0	-853,6	886,9	-33,3	0,0
Perkėlimai į 3 etapą	-83,8	-31,5	115,3	0,0	-52,8	-97,0	149,8	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	2 938,7	0,0	0,0	2 938,7	2 007,1	0,0	0,0	2 007,1
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	-1 502,5	-381,7	-117,1	-2 001,3	-1 778,1	-533,1	-44,5	-2 355,7
Pokytis	753,0	226,7	-42,3	937,4	-309,1	-111,1	71,6	-348,6
Nurašymai, susigrąžinimai ir kt.	0,0	0,0	-9,9	-9,9	0,0	0,0	-2,8	-2,8
Likutis laikotarpio pabaigoje	9 205,0	1 637,7	133,4	10 976,1	8 895,9	1 526,6	202,2	10 624,7
iš jų POCI	0,0	13,8	3,0	16,8	0,0	6,7	1,3	8,0
Atidėjiniai kredito nuostoliams								
Likutis laikotarpio pradžioje	-16,3	-29,0	-56,6	-101,9	-27,1	-31,0	-43,3	-101,4
Perkėlimai į 1 etapą	-10,8	10,5	0,3	0,0	-6,4	6,3	0,1	0,0
Perkėlimai į 2 etapą	4,7	-9,4	4,7	0,0	5,6	-12,1	6,5	0,0
Perkėlimai į 3 etapą	5,7	1,7	-7,4	0,0	4,5	3,2	-7,7	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	-16,4	0,0	0,0	-16,4	-13,4	0,0	0,0	-13,4
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	1,1	3,8	3,1	8,0	2,5	5,0	5,5	13,0
TKN prielaidų, etapų ir kt. pokyčiai	4,9	-20,5	2,7	-12,9	9,7	-13,4	-19,4	-23,1
Vadovybės atliktas koregavimas	0,0	11,9	0,0	11,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Pokytis	-10,8	-2,0	3,4	-9,4	2,5	11,0	-15,0	-23,5
Nurašymai, susigrąžinimai ir kt.	0,0	0,0	9,9	9,9	0,0	0,0	2,8	2,8
Likutis laikotarpio pabaigoje	-27,1	-31,0	-43,3	-101,4	-24,6	-42,0	-55,5	-122,1
iš jų POCI	0,0	-0,1	-0,4	-0,5	0,0	-0,1	-0,2	-0,3

Hipotekos ir kredito nuostolių atidėjinių pokyčiai pagal etapą
Mln. €

	2022 m.				2023 m.			
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso
Bendroji balansinė vertė								
Likutis laikotarpio pradžioje	4 415,4	364,8	53,4	4 833,6	4 842,6	232,7	33,2	5 108,5
Perkėlimai į 1 etapą	183,1	-182,6	-0,5	0,0	71,0	-70,8	-0,2	0,0
Perkėlimai į 2 etapą	-88,2	101,5	-13,3	0,0	-90,2	94,1	-3,9	0,0
Perkėlimai į 3 etapą	-2,7	-9,1	11,8	0,0	-13,3	-31,4	44,7	0,0
Sukurtas ar įsigytas turtas	817,5	0,0	0,0	817,5	616,7	0,0	0,0	616,7
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	-482,5	-41,9	-15,3	-539,7	-523,8	-27,2	-9,4	-560,4
Pokytis	427,2	-132,1	-17,3	277,8	60,4	-35,3	31,2	56,3
Nurašymai, atsatymai ir kt.	0,0	0,0	-2,9	-2,9	0,0	0,0	-0,6	-0,6
Likutis laikotarpio pabaigoje	4 842,6	232,7	33,2	5 108,5	4 903,0	197,4	63,8	5 164,2
iš jų POCI	0,0	4,2	0,8	5,0	0,0	3,5	0,9	4,4
Atidėjiniai kredito nuostoliams								
Likutis laikotarpio pradžioje	-8,2	-8,2	-14,0	-30,4	-10,4	-10,6	-8,0	-29,0
Perkėlimai į 1 etapą	-2,8	2,8	0,0	0,0	-2,7	2,6	0,1	0,0
Perkėlimai į 2 etapą	0,6	-3,3	2,7	0,0	0,7	-1,3	0,6	0,0
Perkėlimai į 3 etapą	0,4	0,6	-1,0	0,0	0,6	2,4	-3,0	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	-0,9	0,0	0,0	-0,9	-1,2	0,0	0,0	-1,2
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	0,3	0,5	1,2	2,0	0,2	0,6	0,7	1,5
TKN prielaidų, etapų ir kt. pokyčiai	0,2	-3,0	0,2	-2,6	1,2	-8,7	-5,3	-12,8
Vadovybės atliktas koregavimas	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pokytis	-2,2	-2,4	3,1	-1,5	-1,2	-4,4	-6,9	-12,5
Nurašymai, susigrąžinimai ir kt.	0,0	0,0	2,9	2,9	0,0	0,0	0,6	0,6
Likutis laikotarpio pabaigoje	-10,4	-10,6	-8,0	-29,0	-11,6	-15,0	-14,3	-40,9
iš jų POCI	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,2

Paskolų įmonėms ir atidėjinių kredito nuostoliams pokytis pagal etapus

Mln. €

2022 m.

2023 m.

	2022 m.				2023 m.			
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso
Bendroji balansinė vertė								
Likutis laikotarpio pradžioje	1 981,7	759,5	95,9	2 837,1	2 184,5	1 023,8	72,7	3 281,0
Perkėlimai į 1 etapą	219,9	-219,9	0,0	0,0	162,9	-162,9	0,0	0,0
Perkėlimai į 2 etapą	-668,8	687,3	-18,5	0,0	572,9	600,8	-27,9	0,0
Perkėlimai į 3 etapą	-15,7	-18,5	34,2	0,0	-12,2	-58,0	70,2	0,0
Sukurtas ar įsigytas turtas	1 014,2	0,0	0,0	1 014,2	567,7	0,0	0,0	567,7
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	-346,8	-184,6	-33,4	-564,8	-430,0	-362,0	-14,5	-806,5
Pokytis	202,8	264,3	-17,7	449,4	-284,5	17,9	27,8	-238,8
Nurašymai, atsaitymai ir kt.	0,0	0,0	-5,5	-5,5	0,0	0,0	-1,8	-1,8
Likutis laikotarpio pabaigoje	2 184,5	1 023,8	72,7	3 281,0	1 900,0	1 041,7	98,7	3 040,4
iš jų POCl	0,0	8,2	1,7	9,9	0,0	2,2	0,0	2,2
Atidėjiniai kredito nuostoliams								
Likutis laikotarpio pradžioje	-3,1	-12,8	-31,6	-47,5	-8,3	-13,7	-24,4	-46,4
Perkėlimai į 1 etapą	-5,3	5,3	0,0	0,0	-1,7	1,7	0,0	0,0
Perkėlimai į 2 etapą	1,9	-2,5	0,6	0,0	3,2	-8,4	5,2	0,0
Perkėlimai į 3 etapą	4,0	1,1	-5,1	0,0	0,3	0,3	-0,6	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	-8,5	0,0	0,0	-8,5	-4,2	0,0	0,0	-4,2
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	0,3	1,3	0,4	2,0	1,2	3,5	1,4	6,1
TKN prielaidų, etapų ir kt. pokyčiai	2,4	-14,5	5,8	-6,3	3,9	-2,3	-11,4	-9,8
Vadovybės atliktas koregavimas	0,0	8,4	0,0	8,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Pokytis	-5,2	-0,9	1,7	-4,4	2,7	-5,2	-5,4	-7,9
Nurašymai, susigrąžinimai ir kt.	0,0	0,0	5,5	5,5	0,0	0,0	1,8	1,8
Likutis laikotarpio pabaigoje	-8,3	-13,7	-24,4	-46,4	-5,6	-18,9	-28,0	-52,5
iš jų POCl	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Paskolos klientams pagal užstatą ir tipą

Mln. €	Neužtikrintos paskolos	Užtikrintos paskolos			Iš viso	
		Gyvenamosios paskirties Nekilnojamoju turtu	Kitu Nekilnojamoju turtu	Kitomis užtikrinimo priemonėmis		
2022 m. gruodžio 31 d.						
Būsto paskolos	33,6	5 030,1	36,7	8,1	5 074,9	5 108,5
Lizingas	42,0	0,0	0,0	437,8	437,8	479,8
Vartojimo paskolos, kortelės	112,0	0,5	0,1	8,4	9,0	121,0
Kita	18,3	144,5	84,1	35,6	264,2	282,5
Fiziniai asmenys	205,9	5 175,1	120,9	489,9	5 785,9	5 991,8
Paskolos	262,3	69,4	2 244,9	704,4	3 018,7	3 281,0
Lizingas	150,2	0,0	1,6	861,9	863,5	1 013,7
Faktoringas	264,0	0,0	0,0	0,0	0,0	264,0
Iš viso	676,5	69,4	2 246,5	1 566,3	3 882,2	4 558,7
Finansų įstaigos	10,2	0,6	201,2	10,8	212,6	222,8
Viešasis sektorius	179,5	0,0	18,3	5,0	23,3	202,8
Iš viso	1 072,1	5 245,1	2 586,9	2 072,0	9 904,0	10 976,1

2023 m. gruodžio 31 d.

Būsto paskolos	30,2	5 103,6	26,2	4,2	5 134,0	5 164,2
Lizingas	14,5	0,0	0,0	423,7	423,7	438,2
Vartojimo paskolos, kortelės	121,3	0,4	0,0	7,2	7,6	128,9
Kita	11,6	142,1	74,7	34,0	250,8	262,4
Fiziniai asmenys	177,6	5 246,1	100,9	469,1	5 816,1	5 993,7
Paskolos	465,8	64,1	2 026,5	484,0	2 574,6	3 040,4
Lizingas	61,4	0,0	0,1	945,1	945,2	1 006,6
Faktoringas	202,9	0,0	0,0	0,0	0,0	202,9
Iš viso	730,1	64,1	2 026,6	1 429,1	3 519,8	4 249,9
Finansų įstaigos	1,8	0,1	170,5	19,6	190,2	192,0
Viešasis sektorius	141,4	0,0	13,9	33,8	47,7	189,1
Iš viso	1 050,9	5 310,3	2 311,9	1 951,6	9 573,8	10 624,7

3 etapo paskolos klientams pagal kliento tipą ir užstato vertę

Mln. €	2022 12 31			2023 12 31		
	Fiziniai asmenys	Iš viso	Iš viso	Fiziniai asmenys	Iš viso	Iš viso
Paskolos, nepilnai padengtos užstatu	7,6	25,3	32,9	1,6	6,9	8,5
Paskolos, pilnai padengtos užstatu	39,1	61,4	100,5	75,0	118,7	193,7
Bendroji balansinė vertė	46,7	86,7	133,4	76,6	125,6	202,2
Atidėjiniai kredito nuostoliams	-11,7	-31,6	-43,3	-18,2	-37,3	-55,5
Iš viso	35,0	55,1	90,1	58,4	88,3	146,7
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė						
Paskolos, nepilnai padengtos užstatu	4,6	12,6	17,2	1,6	6,4	8,0
Paskolos, pilnai padengtos užstatu	39,0	61,1	100,1	70,4	108,4	178,8
Iš viso	43,6	73,7	117,3	72,0	114,8	186,8

12. Investicijos į asocijuotąsias ir dukterines įmones

Investicijos į asocijuotąsias įmones, mln. €	2022 m.	2023 m.
Likutis laikotarpio pradžioje	6,4	5,7
Luminor ataskaitinių metų pelno dalis	1,6	1,6
Dividendai	-2,3	-1,8
Likutis laikotarpio pabaigoje	5,7	5,5

Asocijuotosios įmonės, mln. €	2022 12 31				2023 12 31			
	Nuosavas kapitalas	Grynasis pelnas už metus (a)	Kapitalo dalis (%)	Turto balansinė vertė	Nuosavas kapitalas	Grynasis pelnas už metus (a)	Kapitalo dalis (%)	Turto balansinė vertė
ALD Automotive Eesti AS, Estija	7,0	0,3	25,0	1,6	6,0	0,4	25,0	1,5
SIA ALD Automotive, Latvija	9,0	0,6	25,0	1,7	8,3	0,4	25,0	1,5
SIA Kredītinformācijas Birojs, Latvija	0,6	0,0	19,8	0,1	1,0	0,0	19,8	0,1
UAB ALD Automotive, Lietuva	9,1	0,7	25,0	2,3	9,2	0,8	25,0	2,4
Iš viso		1,6		5,7		1,6		5,5

a. Luminor tenkanti asocijuotųjų įmonių pelno dalis

Patronuojamoji įmonė	Veiklos pobūdis	Buveinės šalis	2022 12 31	2023 12 31
Luminor Liising AS	Lizingas, faktoringas	Estija	100 %	100 %
Luminor Līzings SIA	Lizingas, faktoringas	Latvija	100 %	100 %
Luminor Līzings Latvija SIA (a)	Lizingas, faktoringas	Latvija	100 %	-
Luminor Lizingas UAB	Lizingas, faktoringas	Lietuva	100 %	100 %
Luminor Pensions Estonia AS	Pensijų fondų valdymas	Estija	100 %	100 %
Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS	Pensijų fondų valdymas	Latvija	100 %	100 %
Luminor Asset Management IPAS	Pensijų fondų valdymas	Latvija	100 %	100 %
Luminor Investicijų Valdymas UAB	Pensijų fondų valdymas	Lietuva	100 %	100 %
Makseškus AS (b)	E. prekybos mokėjimai	Estija	99,0 %	99,8 %
Likviduojamos dukterinės įmonės				
Promano Lat SIA	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Latvija	100 %	100 %
Salvus SIA	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Latvija	100 %	100 %
Intractus UAB	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Lietuva	100 %	100 %

a. 2023 m. SIA Luminor Līzings Latvija buvo sujungta su SIA Luminor Līzings

b. Taip pat žr. 13 pastabą „Nematerialusis turtas“ toliau

13. Nematerialusis turtas

Mln. €	2022 m.			2023 m.		
	Prestižas	Kita	Iš viso	Prestižas	Kita	Iš viso
Sukaupta įsigijimo vertė						
Likutis laikotarpio pradžioje	0,4	39,0	39,4	48,8	46,0	94,8
dukterinės įmonės įsigijimas (a)	48,4	1,3	49,7	0,3	-	0,3
Kitas įsigytas turtas	-	5,8	5,8	-	7,4	7,4
Perleidimai (b)	-	-0,1	-0,1	-	-4,2	-4,2
Likutis laikotarpio pabaigoje	48,8	46,0	94,8	49,1	49,2	98,3
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas						
Likutis laikotarpio pradžioje	-	-29,4	-29,4	-	-32,0	-32,0
Amortizacija	-	-2,4	-2,4	-	-4,7	-4,7
Perleidimai	-	0,1	0,1	-	0,6	0,6
Vertės sumažėjimas	-	-0,3	-0,3	-6,2	-	-6,2
Likutis laikotarpio pabaigoje	-	-32,0	-32,0	-6,2	-36,1	-42,3
Balansinė vertė	48,8	14,0	62,8	42,9	13,1	56,0
iš jų kapitalizuotos vystymo išlaidos			4,8			7,4

a. Taip pat žr. 12 pastabą „Investicijos į asocijuotąsias ir dukterines įmones“.

b. 2023 m. perleidimai kategorijoje „Kita“ apima 3,6 mln. eurų kapitalizuotų programinės įrangos pripažinimo sąnaudomis nutraukimą.

Prestižas, kuris pripažįstamas kaip verslo jungimo dalis, daugiausia susijęs su Maksekėskus AS potencialu. Nustatant Maksekėskus naudojimo vertę remtasi šiomis prielaidomis:

Prielaida	Vertės nustatymo metodas	Vertės 2022 m.	Vertės 2023 m.
Pajamų augimo tempas per 1–5 metų	Metinis augimo tempas penkerių metų prognozės laikotarpiu pagal šalį ir metodus; remiantis ankstesniais rezultatais ir vadovybės lūkesčiais dėl rinkos plėtros	apie 16 %	vidutiniškai 22 %
EBITDA augimo tempas per 6–10 metų	Mažėjantis metinis EBITDA augimas	vidutiniškai 10 %	vidutiniškai 10 %
Ilgalaikis augimo tempas	ECB prognozė 2022–2025 m.	2,2 %	2,2 %
Diskonto norma prieš apmokestinimą	Konservatyvus ir apdairus įvertis, atsižvelgiant į VSKK	11,1 %	11,1 %

2022 m. įsigijome Maksekėskus AS kontrolę, kai už 53,4 mln. eurų įsigijome 99 % jos išleisto akcinio kapitalo, įskaitant 5,3 mln. eurų pinigų likutį. 2023 m. įsigijome dar 0,8 % bendrovės išleisto akcinio kapitalo už 0,3 mln. eurų.

Prestižas, pripažintas kaip šio verslo jungimo dalis, buvo patikrintas dėl vertės sumažėjimo. Atliekant 2023 m. vertės sumažėjimo tikrinimą naudotos prielaidos buvo pagrįstos finansiniu planu, atsižvelgiant į naujausias prognozes ir patvirtintus biudžetus. Vertinimai grindžiami išorės rinkos augimo lūkesčiais ir vidaus rinkos dalies prognozėmis. Buvo peržiūrėta diskonto norma, tačiau ji liko nepakitusi. Atlikus prestižo vertės sumažėjimo tikrinimą, kuris baigtas 2023 m., vertės sumažėjimo sąnaudos sudarė 6,2 mln. Atlikus vertės sumažėjimo tikrinimą 2022 m., nuostolių dėl vertės sumažėjimo nenustatyta.

Maksekėskus atsiperkamoji vertė yra jautri pinigų srautų prognozių, diskonto normų ir augimo tempų pokyčiams. Taigi ilgalaikės augimo normos pokytis 1 procentiniu punktu turėtų maždaug 4 mln. eurų poveikį, pajamų augimo normos pokytis 1 procentiniu punktu turėtų maždaug 5 mln. eurų poveikį (šių normų sumažėjimas lemtų papildomą vertės sumažėjimą ir atvirkščiai), o ikimokestinės diskonto normos pokytis 1 procentiniu punktu turėtų maždaug 6 mln. eurų poveikį (šios normos padidėjimas lemtų papildomą vertės sumažėjimą ir atvirkščiai).

14. Materialusis turtas

Mln. €	2022 m.				2023 m.			
	Nekilnojamasis turtas	Įranga	Nuomos teise naudojamas turtas	Iš viso	Nekilnojamasis turtas	Įranga	Nuomos teise naudojamas turtas	Iš viso
Sukaupta įsigijimo vertė								
Likutis laikotarpio pradžioje	0,9	16,4	56,8	74,1	0,9	15,9	46,6	63,4
Įsigytas turtas	0,0	0,3	0,5	0,8	-	3,0	1,9	4,9
Perleidimai	0,0	-0,8	-10,7	-11,5	-	-0,8	-2,4	-3,2
Likutis laikotarpio pabaigoje	0,9	15,9	46,6	63,4	0,9	18,1	46,1	65,1
Sukauptas nusidėvėjimas								
Likutis laikotarpio pradžioje	-0,2	-10,6	-16,3	-27,1	-0,2	-12,6	-20,4	-33,2
Nusidėvėjimas	0,0	-2,6	-5,0	-7,6	0,0	-1,6	-4,9	-6,5
Perleidimai	0,0	0,6	0,9	1,5	-	0,8	0,8	1,6
Likutis laikotarpio pabaigoje	-0,2	-12,6	-20,4	-33,2	-0,2	-13,4	-24,5	-38,1
Balansinė vertė	0,7	3,3	26,2	30,2	0,7	4,7	21,6	27,0

Didžiąją dalį nuomos teise naudojamo turto sudaro sutartys dėl pagrindinių būstinių nuomos Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. 9,8 mln. eurų vertės 2022 m. pateiktų Teisės naudoti turta perleidimų buvo susiję su nuomos sutarčių perkainojimu arba pakeitimu.

Nuomos įsipareigojimai, mln. €	2022 m.	2023 m.
Likutis laikotarpio pradžioje	43,4	30,0
Naujos nuomos sutartys	0,2	1,8
Nuomos pakeitimai	-8,1	0,1
Nutrauktos nuomos sutartys	-0,1	-1,6
Palūkanos	0,6	0,6
Mokėjimai	-6,0	-6,1
Likutis laikotarpio pabaigoje	30,0	24,8

Nuomos įsipareigojimų terminų struktūra pateikta 25 pastaboje „Finansinių priemonių terminai“.

15. Kitas turtas

Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Nebaigti atsiskaitymai(a)	25,5	31,5
Finansinis turtas	25,5	31,5
Išankstiniai apmokėjimai	10,5	10,8
Sukauptos pajamos	5,4	5,0
Atgautinas PVM ir kiti mokesčiai	4,3	6,8
Gautinos sumos	4,2	4,1
Perimtas turtas	1,5	0,2
Kita	4,0	5,0
Nefinansinis turtas	29,9	31,9
Iš viso	55,4	63,4

a. Didžioji nebaigtų atsiskaitymų dalis yra susijusi su kortelių operacijomis ir mokėjimais, kurie dažniausiai buvo atlikti metams pasibaigus.

16. Klientų indėliai

Mln. €		2022 12 31	2023 12 31
Fizinių asmenų		4 791,6	4 742,7
Įmonių		3 937,3	4 205,7
Finansų įstaigų		271,7	249,6
Viešojo sektoriaus		1 947,3	2 089,2
Iš viso		10 947,9	11 287,2
Iš jų	Indėliai iki pareikalavimo (a)	9 614,0	8 493,4
	Terminuotieji indėliai	1 333,9	2 793,8
Pagal registracijos šalį			
Estija, Latvija ir Lietuva		10 736,6	11 131,1
Likusi Europos Sąjungos dalis		165,4	76,8
Kita		45,9	79,3
Iš viso		10 947,9	11 287,2

a. Taip pat žr. 20 pastabą „Išvestinės finansinės priemonės“ toliau

17. Išleisti skolos vertybiniai popieriai

Mln. €	Anksčiausia atpirkimo data	Išpirkimo data	Papildoma informacija	2022 12 31	2023 12 31
500 mln. €, 0,01 %		2025 m. kovas		459,3	475,3
500 mln. €, 1,688 %		2027 m. birželis		467,3	486,5
Padengtosios obligacijos				926,6	961,8
300 mln. €, 5 %	2023 m. rugpjūtis	2024 m. rugpjūtis	2023 m. birželį atpirkta 154,8 mln. eurų. Išpirkta 2023 m. rugpjūčio mėn.	300,4	-
300 mln. €, 0,792 %	2023 m. gruodis	2024 m. gruodis	2023 m. kovą atpirkta 83 mln. eurų. Išpirkta 2023 m. gruodžio mėn.	290,0	-
300 mln. €, 7,25 %	2025 m. sausis	2026 m. sausis	Išleista 2023 m. sausio mėn.	-	319,9
300 mln. €, 0,539 %	2025 m. rugsėjis	2026 m. rugsėjis		296,9	300,5
300 mln. €, 7,75 %	2026 m. birželis	2027 m. birželis	Išleista 2023 m. birželio mėn.	-	316,5
Pirmaeilės obligacijos				887,3	936,9
Iš viso				1 813,9	1 898,7
Iš jų sukaupti apdraustųjų objektų tikrosios vertės pokyčiai				-94,7	-38,4

Visi išleisti skolos vertybiniai popieriai yra padengti apsidraudimo sandoriais. Taip pat žr. 20 pastabą „Išvestinės finansinės priemonės“

Išleistų skolos vertybinių popierių pokytis

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Likutis laikotarpio pradžioje	1 163,6	1 813,9
Pinigų srautai iš išleistų skolos vertybinių popierių	796,9	598,5
Išpirkti arba pasibaigusio termino skolos vertybiniai popieriai	-71,8	-600,0
Sukauptos palūkanos	17,5	55,5
Sumokėtos palūkanos	-10,1	-26,0
Sandorio išlaidų amortizacija, nuolaidos	-1,3	0,6
Apsidraudimo poveikis	-80,9	56,2
Likutis laikotarpio pabaigoje	1 813,9	1 898,7

18. Kiti įsipareigojimai

Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Nebaigtų atsiskaitymų	43,2	64,3
Kita	4,3	2,4
Finansiniai įsipareigojimai	47,5	66,7
Sukaupti įsipareigojimai	53,9	49,1
Gauti avansiniai mokėjimai	3,2	2,1
PVM	2,9	2,6
Kiti mokesčių įsipareigojimai	2,0	3,7
Kita	9,3	10,3
Nefinansiniai įsipareigojimai	71,3	67,8
Iš viso	118,8	134,5

19. Atidėjiniai

Mln. €	2022 m.			2023 m.		
	Neapibrėžtieji įsipareigojimai	Teisiniai ir kiti	Iš viso	Neapibrėžtieji įsipareigojimai	Teisiniai ir kiti	Iš viso
Likutis laikotarpio pradžioje	5,1	4,0	9,1	11,8	10,2	22,0
Suformuoti per metus	9,9	8,5	18,4	8,6	1,6	10,2
Kiti pokyčiai (a)	-3,2	-2,3	-5,5	1,0	-5,2	-4,2
Pokytis	6,7	6,2	12,9	9,6	-3,6	6,0
Likutis laikotarpio pabaigoje	11,8	10,2	22,0	21,4	6,6	28,0
iš jų atidėjinių teisminių bylų išlaidoms padengti		0,2			0,1	

a. Dažniausiai kitus pokyčius sudarė etapų pokyčiai, pripažinimo nutraukimas ir TKN vertinimo modelio prielaidų patikslinimai.

Luminor nuomone, bet kokie vykstantys teismo procesai, dėl kurių nebuvo suformuoti atidėjiniai, nelems reikšmingų nuostolių. Taip pat žr. 22 pastabą „Neapibrėžtieji įsipareigojimai“.

20. Išvestinės finansinės priemonės

Mln. €	2022 12 31			2023 12 31		
	Nominali	Turtas	Įsipareigojimai	Nominali	Turtas	Įsipareigojimai
Su palūkanų normomis susiję	3 120,3	48,8	114,1	3 861,2	78,7	56,2
Su valiutomis susiję	1 202,2	11,9	20,3	1 012,1	9,2	13,5
Su biržos prekėmis susiję	230,6	60,9	59,7	67,6	4,3	4,0
Iš viso	4 553,1	121,6	194,1	4 940,9	92,2	73,7

Luminor taiko apsidraudimo apskaitą išleistų skolos vertybinių popierių tikrosios vertės apsidraudimui, o nuo 2023 m. sausio mėn. – ir daliai klientų indėlių. Tarp apdrausytojo objekto ir apsidraudimo priemonių egzistuoja ekonominiai ryšiai, nes palūkanų normų apsiskeitimo sandorių sąlygos atitinka fiksuotos palūkanų normos skolos vertybinių popierių sąlygas. Apsidraudimo ryšiams Luminor yra nustatęs 1:1 apsidraudimo santykį, nes palūkanų normų apsiskeitimo sandorių pagrindinė rizika yra tokia pati, kaip ir apdrausytoji rizika.

Yra ekonominis ryšys tarp apdrausytojo objekto ir apsidraudimo priemonių klientų indėlių dalyje – Luminor siekia apsidrausti nuo palūkanų normos rizikos, kylantios dėl neterminuotų indėlių tikrosios vertės pokyčio. Apsidraudimas nuo tikrosios vertės pokyčio iš esmės sumažina apdrausyto neterminuotų indėlių portfelio trukmę, nes gaunama fiksuota palūkanų norma, o mokama kintama palūkanų norma, todėl jis tampa mažiau jautrus finansų rinkų svyravimams. Indėlių apsidraudimas yra Banko palūkanų normos rizikos valdymo sistemos dalis. Luminor nusprendė, kad išskyrus klientų indėlius, kurie atitinka apsidraudimo nuo rizikos apskaitos reikalavimus pagal 39-ojo TAS ES išimtį, nors šie indėliai yra mokėtini pagal pareikalavimą ir pagal įprastus TFAS reikalavimus, jų FV negali būti mažesnė už nominaliąją vertę, o portfelio

apsidraudimo nuo rizikos poveikis pripažįstamas atsižvelgiant į paskirtų klientų indėlių, diskontuotų rinkos palūkanų normomis, FV pokytį per numatomą jų terminą.

Siekdama įvertinti klientų indėlių portfelio dalies apsidraudimo veiksmingumą, Luminor naudoja perspektyvinį (regresijos analizė) ir retrospektyvinį testus ir lygina apsidraudimo priemonės tikrosios vertės pokyčius su apdraustojo objekto tikrosios vertės pokyčiais, priskiriamais apdraustai rizikai. Efektyvumas vertinamas pagal kaupiamąjį principą. 2023 m. gruodžio 31 d. neveiksmingumas buvo akivaizdžiai nereikšmingas. Siekdama įvertinti išleistų skolos vertybinių popierių apsidraudimo veiksmingumą, Luminor taiko hipotetinės išvestinės priemonės metodą ir lygina apsidraudimo priemonės tikrosios vertės pasikeitimą su apdraustajai rizikai priskiriamo apdraustojo objekto tikrosios vertės pasikeitimu. 2022 m. ir 2023 m. gruodžio 31 d. neveiksmingumas buvo akivaizdžiai nereikšmingas.

Tikrosios vertės apsidraudimo sandoriai

Apsdraustieji objektai ir apsidraudimo priemonės	2022 12 31			2023 12 31		
	Nominali	Turtas	Įsipareigojimai	Nominali	Turtas	Įsipareigojimai
Mln. €						
Klientų indėliai	-	-	-	875,0	18,1	0,0
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	1 900,0	0,2	84,6	1 900,0	32,0	40,5

Taip pat žr. atitinkamai 16 pastabą „Klientų indėliai“ ir 17 pastabą „Išleisti skolos vertybiniai popieriai“.

Apsidraudimo priemonių (palūkanų normų apsikeitimo sandorių) ir susijusių apdraustųjų objektų suvestinė, nominalioji suma, mln. eurų

Apsidraudimo priemonės ir gavimo kuponas	Įsigaliojimo data	Išpirkimo data	Mokėjimo kuponas	2022 12 31	2023 12 31
3,845 %	2023 m. birželis	2024 m. birželis	3 mln. EURIBOR	-	100,0
3,796 %	2023 m. birželis	2024 m. rugsėjis	3 mln. EURIBOR	-	100,0
3,75 %	2023 m. birželis	2024 m. gruodis	3 mln. EURIBOR	-	100,0
3,145 %	2023 m. sausis	2025 m. birželis	3 mln. EURIBOR	-	300,0
3,562 %	2023 m. kovas	2026 m. birželis	6 mln. EURIBOR	-	200,0
3,258 %	2023 m. birželis	2027 m. gruodis	6 mln. EURIBOR	-	75,0
Indėliai iki pareikalavimo (pagal NMD modelį)				-	875,0
500 mln. €, 0,01 %	2020 m. kovas	2025 m. kovas	6 mln. EURIBOR +0,289 %	500,0	500,0
500 mln. €, 1,688 %	2022 m. gegužė	2027 m. birželis	3 mln. EURIBOR +0,3395 %	500,0	500,0
Padengtosios obligacijos				1 000,0	1 000,0
300 mln. €, 5 %	2022 m. rugpjūtis	2023 m. rugpjūtis	3 mln. EURIBOR +3,725 %	300,0	-
300 mln. €, 0,792 %	2020 m. gruodis	2023 m. gruodis	6 mln. EURIBOR +1,2888 %	300,0	-
300 mln. €, 7,25 %	2023 m. sausis	2025 m. sausis	3 mln. EURIBOR +3,9455 %	-	300,0
300 mln. €, 0,539 %	2022 m. spalio	2025 m. rugsėjis	3 mln. EURIBOR -2,323 %	300,0	300,0
300 mln. €, 7,75 %	2023 m. birželis	2026 m. birželis	6 mln. EURIBOR +4,40 %	-	300,0
Pirmaeilės obligacijos				900,0	900,0

Apsidraudimo dėl tikrosios vertės apsidraudimo neveiksmingumas

Mln. €	2022 12 31			2023 12 31		
	Apsidraudimo priemonių tikrosios vertės pokyčiai	Apdraustųjų objektų vertės pokyčiai	Pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje	Apsidraudimo priemonių tikrosios vertės pokyčiai	Apdraustųjų objektų vertės pokyčiai	Pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje
Klientų indėliai	0,0	0,0	0,0	7,1	-6,9	0,2
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-86,0	86,0	0,0	48,5	-53,3	-4,8

Iš viso	-86,0	86,0	0,0	55,6	-60,2	-4,6
----------------	-------	------	-----	------	-------	------

21. Pelno mokestis

Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	-20,3	-26,1
Latvijos įmonių pelno mokestis	0,0	-15,8
Lietuvos bankų mokestis	0,0	-30,1
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	-1,2	-2,9
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	3,8	-3,6
Iš viso	-17,7	-78,5
Pelnas prieš apmokestinimą	142,4	273,2
Mokestis pagal taikomą mokesčio tarifą	-15,9	-47,1
Lietuvos bankų mokestis	0,0	-30,1
Neatskaitomų sąnaudų poveikis	-2,6	-2,8
Neapmokestinamųjų pajamų poveikis	2,0	2,1
Kiti koregavimai	0,0	2,3
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	-1,2	-2,9
Iš viso	-17,7	-78,5
Efektyvusis mokesčio tarifas	12 %	29 %
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		
Likutis laikotarpio pradžioje	8,7	12,5
Keliami mokestiniai nuostoliai	0,2	-1,7
Kiti atidėtojo pelno mokesčio laikinieji pasikeitimai	3,6	-1,9
Likutis laikotarpio pabaigoje	12,5	8,9
Mokesčių įsipareigojimai		
Latvijos įmonių pelno mokestis	-	15,8
Lietuvos bankų mokestis	-	9,3
Kitas įmonių pelno mokestis	10,0	10,8
Iš viso	10,0	35,9

Taikomi mokesčių tarifai ir Lietuvos bankų mokesčio apskaičiavimo metodika aprašyta pirmiau pateiktoje 1 pastaboje „Svarbi apskaitos politikos informacija“. Atidėtojo pelno mokesčio turtas buvo pripažintas dėl sukaupto mokesčių nuostolio. Remiantis Luminor prognoze, bus galima gauti pakankamai apmokestinamojo pelno, kuriam bus panaudotas atidėtojo mokesčio turtas.

Latvijos įmonių pelno mokestis

Latvijos Vyriausybė priėmė Latvijos pelno mokesčio įstatymo pakeitimus, kurie įsigaliojo 2024 m. sausio 1 d. Pakeitimais kredito įstaigoms ir vartojimo kredito paslaugų teikėjams nustatytas privalomas metinis išankstinis pelno mokesčio mokėjimas, kuris sudaro 20 % ankstesnių metų pelno po apmokestinimo. Pirmasis pelno mokesčio mokėjimas remiantis 2023 m. pelnu turi būti atliktas 2024 m. Pelno mokestis bus sumažintas pelno mokesčių, sumokėtų už mokestiniais metais jau paskirstytą pelną, suma. 2023 m. buvo sukaupti privalomo išankstinio pelno mokesčio kaupiniai.

Lietuvos bankų mokestis

Lietuvos Vyriausybė įvedė laikiną mokestį nuo tam tikrų bankų pajamų, gautų jų jurisdikcijoje („Laikino solidarumo įnašo įstatymas“), kuris įsigaliojo 2023 m. gegužės 16 d. Mokestis taikomas 60 % tarifu grynosioms palūkanų pajamoms, gautoms 2023 ir 2024 metais iš paskolų klientams, suteiktų iki 2022 m. gruodžio 31 d., kurios daugiau kaip 50 % viršija ankstesnių ketverių finansinių metų grynujų palūkanų pajamų vidurkį. Mokestis galios iki 2025 m. birželio 17 d.

22. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Nepanaudoti suteikti kreditavimo įsipareigojimai	1 528,4	1 081,1
Sutarties įvykdymo garantijos	256,1	320,9
Finansinės garantijos	3,7	4,2
Kita	492,4	649,6
Iš viso	2 280,6	2 055,8

Pagal etapą ir rizikos kategoriją

Mln. €	2022 12 31				2023 12 31			
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso
Žema rizika	908,6	256,9	0,1	1 165,6	633,3	68,7	0,0	702,0
Vidutinė rizika	681,7	311,6	1,0	994,3	924,0	229,6	0,0	1 153,6
Aukšta rizika	23,7	73,6	0,0	97,3	19,3	140,8	0,0	160,1
Įsipareigojimų neįvykdymas	1,1	0,0	22,3	23,4	0,0	0,0	40,1	40,1
Iš viso	1 615,1	642,1	23,4	2 280,6	1 576,6	439,1	40,1	2 055,8
Atidėjiniai	-4,1	-2,0	-5,7	-11,8	-1,8	-1,9	-17,7	21,4
Iš viso, atėmus atidėjinius	1 611,0	640,1	17,7	2 268,8	1 574,8	437,2	22,4	2 034,4

Atidėjinių pokyčiai pagal etapą

Mln. €	2022 m.				2023 m.			
	1	2	3	Iš viso	1	2	3	Iš viso
Likutis laikotarpio pradžioje	-2,0	-2,3	-0,8	-5,1	-4,1	-2,0	-5,7	-11,8
Suformuoti per metus	-9,9	0,0	0,0	-9,9	-8,6	0,0	0,0	-8,6
Pripažinimo nutraukimas ir kiti pokyčiai	7,8	0,3	-4,9	3,2	10,9	0,1	-12,0	-1,0
Pokytis	-2,1	0,3	-4,9	-6,7	2,3	0,1	-12,0	-9,6
Likutis laikotarpio pabaigoje	-4,1	-2,0	-5,7	-11,8	-1,8	-1,9	-17,7	21,4

3 etapo, taip pat atidėjinių padidėjimą iš esmės lėmė vienos pozicijos perklasifikavimas. Pripažinimo nutraukimą ir kitus pokyčius daugiausia sudarė etapų pokyčiai, pripažinimo nutraukimas ir TKN vertinimo modelio prielaidų patikslinimai. Taip pat žr. 19 pastabą „Atidėjiniai“.

23. Didžiausia kredito rizika

Mln. €	Papildoma informacija	Pastabos	2022 12 31	2023 12 31
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	Atsižvelgiant į TKN vertinimą	9	2 178,1	3 184,9
Lėšos bankuose	Atsižvelgiant į TKN vertinimą		123,4	56,2
Skolos vertybiniai popieriai	Atsižvelgiant į TKN vertinimą	10	1 053,3	1 298,0
Skolos vertybiniai popieriai	TKN vertinimas netaikytinas	10	236,5	193,8
Paskolos klientams	Atsižvelgiant į TKN vertinimą	11	10 874,7	10 502,6
Išvestinės finansinės priemonės	TKN vertinimas netaikytinas	20	121,6	92,2
Balanse esantis turtas			14 587,6	15 327,7
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	Atsižvelgiant į TKN vertinimą	22	2 280,6	2 055,8
Iš viso			16 868,2	17 383,5

Didžiausia balansinio turto kredito rizika yra grynosios finansinio turto sumos, o neapibrėžtųjų įsipareigojimų – įsipareigojimo suma prieš kredito rizikos mažinimą. Pinigai ir likučiai centriniuose bankuose bei lėšos bankuose pasižymi maža kredito rizika, nes tikėtini kredito nuostoliai yra nereikšmingi, todėl jie priskiriami 1 etapo turtui. Taip pat žr. 2 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“.

24. Finansinių priemonių tikroji vertė

Mln. €	IFRS 9 matavimas	Tikroji vertė				Balansinė vertė
		1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	
2022 m. gruodžio 31 d.						
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	AC	127,4	2 050,7	0,0	2 178,1	2 178,1
Lėšos bankuose	AC	0,0	123,4	0,0	123,4	123,4
Skolos vertybiniai popieriai	AC	943,4	9,7	0,0	953,1	1 050,6
Skolos vertybiniai popieriai	FVTPLD	200,0	0,0	0,0	200,0	200,0
Skolos vertybiniai popieriai	FVTPLM	32,0	1,0	3,5	36,5	36,5
Skolos vertybiniai popieriai	FVTOCI	0,0	2,7	0,0	2,7	2,7
Paskolos klientams	AC	0,0	0,0	11 149,4	11 149,4	10 874,7
Išvestinės finansinės priemonės	FVTPLM	0,0	118,5	3,1	121,6	121,6
Nuosavybės priemonės	FVTPLM	0,0	2,0	0,0	2,0	2,0
Nuosavybės priemonės	FVTOCI	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5
Kita	AC	0,0	25,5	0,0	25,5	25,5
Turto iš viso		1 302,8	2 333,5	11 156,5	14 792,8	14 615,6
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	AC	0,0	36,6	0,0	36,6	36,6
Klientų indėliai	AC	0,0	9 614,0	1 333,9	10 947,9	10 947,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	AC	0,0	1 772,5	0,0	1 772,5	1 813,9
Išvestinės finansinės priemonės	FVTPLM	0,0	194,1	0,0	194,1	194,1
Kita	AC	0,0	47,5	0,0	47,5	47,5
Įsipareigojimų iš viso		0,0	11 664,7	1 333,9	12 998,6	13 040,0
2023 m. gruodžio 31 d.						
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	AC	105,4	3 079,5	0,0	3 184,9	3 184,9
Lėšos bankuose	AC	0,0	56,2	0,0	56,2	56,2
Skolos vertybiniai popieriai	AC	1 212,8	9,7	11,3	1 233,8	1 295,3
Skolos vertybiniai popieriai	FVTPLD	175,4	0,0	0,0	175,4	175,4
Skolos vertybiniai popieriai	FVTPLM	13,4	0,5	4,5	18,4	18,4
Skolos vertybiniai popieriai	FVTOCI	0,0	2,7	0,0	2,7	2,7
Paskolos klientams	AC	0,0	0,0	10 692,4	10 692,4	10 502,6
Išvestinės finansinės priemonės	FVTPLM	0,0	90,5	1,7	92,2	92,2
Nuosavybės priemonės	FVTPLM	0,0	2,4	0,0	2,4	2,4
Nuosavybės priemonės	FVTOCI	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5
Kita	AC	0,0	31,5	0,0	31,5	31,5
Turto iš viso		1 507,0	3 273,0	10 710,4	15 490,4	15 362,1
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	AC	0,0	224,3	0,0	224,3	224,3
Klientų indėliai	AC	0,0	8 493,4	2 788,3	11 281,7	11 287,2
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	AC	0,0	1 856,6	0,0	1 856,6	1 898,7
Išvestinės finansinės priemonės	FVTPLM	0,0	73,7	0,0	73,7	73,7
Kita	AC	0,0	66,7	0,0	66,7	66,7
Įsipareigojimų iš viso		0,0	10 714,7	2 788,3	13 503,0	13 550,6

3-iam lygiui priskirtų skolos vertybinių popierių pokyčiai

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Likutis laikotarpio pradžioje	6,9	3,5
Perleidimai	-4,0	0,0
Perkėlimas į 3 lygį	0,0	11,1
Nerealizuotas pelnas dėl ataskaitinio laikotarpio pabaigoje laikomo turto	0,6	1,2
Likutis laikotarpio pabaigoje	3,5	15,8

25. Finansinės priemonės pagal laikotarpį iki išpirkimo

Mln. €	1 Mėnuo	Mėnesiai 2-3	Mėnesiai 4-12	Metai 2-5	>5 metai	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d.						
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	2 178,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2 178,1
Lėšos bankuose	120,9	0,0	0,0	2,5	0,0	123,4
Skolos vertybiniai popieriai	3,7	32,4	40,2	732,9	480,6	1 289,8
Paskolos klientams	408,1	362,3	1 656,7	4 371,9	4 075,7	10 874,7
Išvestinės finansinės priemonės	8,7	12,5	49,2	39,7	11,5	121,6
Nuosavybės priemonės	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5
Kita	25,5	0,0	0,0	0,0	0,0	25,5
Finansinio turto iš viso	2 747,5	407,2	1 746,1	5 147,0	4 567,8	14 615,6
Finansinių įsipareigojimų iš viso	10 115,1	442,8	1 095,8	1 398,8	17,5	13 070,0
Finansinis turtas / (įsipareigojimai) grynąja verte	-7 367,6	-35,6	650,3	3 748,2	4 550,3	1 545,6
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	2 280,6	0,0	0,0	0,0	0,0	2 280,6
Likvidumo spraga	-9 648,2	-35,6	650,3	3 748,2	4 550,3	-735,0
2023 m. gruodžio 31 d.						
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	3 184,9	0,0	0,0	0,0	0,0	3 184,9
Lėšos bankuose	56,2	0,0	0,0	0,0	0,0	56,2
Skolos vertybiniai popieriai	12,6	17,9	182,1	907,5	371,7	1 491,8
Paskolos klientams	334,9	357,6	1 403,5	4 207,8	4 198,8	10 502,6
Išvestinės finansinės priemonės	3,3	3,2	12,8	66,2	6,7	92,2
Nuosavybės priemonės	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9
Kita	31,5	0,0	0,0	0,0	0,0	31,5
Finansinio turto iš viso	3 626,3	378,7	1 598,4	5 181,5	4 577,2	15 362,1
Finansinių įsipareigojimų iš viso	9 232,5	688,6	1 516,8	2 125,5	12,0	13 575,4
Finansinis turtas / (įsipareigojimai) grynąja verte	-5 606,2	-309,9	81,6	3 056,0	4 565,2	1 786,7
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	2 055,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2 055,8
Likvidumo spraga	-7 662,0	-309,9	81,6	3 056,0	4 565,2	-269,1

Balansai – tai balansinės vertės, neapibrėžtieji įsipareigojimai – tai nominalūs įsipareigojimai. Likvidumo spragą iki 1 mėn. lemia indėliai iki pareikalavimo. Istoriskai šie indėliai buvo stabilūs. Likvidumo spragą iki 3 mėn. lemia trumpalaikiai indėliai. Šie indėliai yra trumpalaikiai indėliai iki pareikalavimo, kurie istoriskai buvo stabilūs. Taip pat žr. 2 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“.

Įsipareigojimai

Mln. €

Sutartyje **numatyti nediskontuoti pinigų**
srautai

Diskonto
poveikis

**Balansinė
vertė**

	1 Mėnuo	Mėnesiai 2–3	Mėnesiai 4–12	Metai 2–5	>5 metai	Iš viso		
2022 m. gruodžio 31 d.								
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	36,2	0,0	0,5	0,0	0,0	36,7	-0,1	36,6
Klientų indėliai	10 025,0	444,6	466,4	54,3	5,1	10 995,4	-47,5	10 947,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	0,0	0,1	628,6	1 637,2	0,0	2 265,9	-452,0	1 813,9
Išvestinės finansinės priemonės (taip pat žr. toliau pateiktą lentelę)	10,7	13,1	58,7	102,9	5,4	190,8	3,3	194,1
Nuomos įsipareigojimai	0,5	1,0	4,4	18,6	7,2	31,7	-1,7	30,0
Kita	47,5	0,0	0,0	0,0	0,0	47,5	0,0	47,5
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	2 280,6	0,0	0,0	0,0	0,0	2 280,6	0,0	2 280,6
Iš viso	12 400,5	458,8	1 158,6	1 813,0	17,7	15 848,6	-498,0	15 350,6

2023 m. gruodžio 31 d.

Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	108,2	1,8	4,4	135,0	0,0	249,4	-25,1	224,3
Klientų indėliai	9 033,1	681,8	1 517,2	92,2	5,4	11 329,7	-42,5	11 287,2
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	22,7	0,1	38,8	2 035,1	0,0	2 096,7	-198,0	1 898,7
Išvestinės finansinės priemonės (taip pat žr. toliau pateiktą lentelę)	6,4	10,5	3,2	48,2	3,2	71,5	2,2	73,7
Nuomos įsipareigojimai	0,5	1,0	4,5	16,8	4,0	26,8	-2,0	24,8
Kita	66,7	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	0,0	66,7
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	2 055,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2 055,8	0,0	2 055,8
Iš viso	11 293,4	695,2	1 568,1	2 327,3	12,6	15 896,6	-265,4	15 631,2

iš jų išvestinės finansinės priemonės

Mln. €

Mėnuo 1

**Mėnesiai2–
3**

**Mėnesiai4
–12**

**Metai
2–5**

>5 metai

Iš viso

2022 m. gruodžio 31 d.							
Įplaukos	-222,6	-126,2	-143,7	-164,3	0,0	-656,8	
Mokėjimai	226,8	130,9	147,9	168,2	0,0	673,8	
Apmokėtų išvestinių priemonių bendroji vertė	4,2	4,7	4,2	3,9	0,0	17,0	
Apmokėtų išvestinių priemonių grynoji vertė	6,5	8,4	54,5	99,0	5,4	173,8	
Iš viso	10,7	13,1	58,7	102,9	5,4	190,8	

2023 m. gruodžio 31 d.

Įplaukos	-239,8	-107,3	-215,3	-0,2	0,0	-562,6
Mokėjimai	244,2	109,5	220,0	0,1	0,0	573,8
Apmokėtų išvestinių priemonių bendroji vertė	4,4	2,2	4,7	-0,1	0,0	11,2
Apmokėtų išvestinių priemonių grynoji vertė	2,0	8,3	-1,5	48,3	3,2	60,3
Iš viso	6,4	10,5	3,2	48,2	3,2	71,5

26. Finansinių priemonių užskaita

Mln. €	Bendrosios sumos	Užskaita	Grynosios sumos	Tarpusavio užskaitos	Užtikrinimo priemonė grynaisiais pinigais	Grynoji pozicija
2022 m. gruodžio 31 d.						
Paskolos klientams	1 925,0	0,0	1 925,0	926,6	0,0	998,4
Išvestinės finansinės priemonės	121,6	0,0	121,6	-0,5	-10,9	110,2
Turto iš viso	2 046,6	0,0	2 046,6	927,1	-10,9	1 108,6
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	926,6	0,0	926,6	926,6	0,0	0,0
Išvestinės finansinės priemonės	194,1	0,0	194,1	-0,5	-35,4	158,2
Įsipareigojimų iš viso	1 120,7	0,0	1 120,7	927,1	-35,4	158,2
2023 m. gruodžio 31 d.						
Paskolos klientams	1 050,0	0,0	1 050,0	-961,8	0,0	88,2
Išvestinės finansinės priemonės	92,2	0,0	92,2	-0,1	-75,1	17,0
Turto iš viso	1 142,2	0,0	1 142,2	-961,9	-75,1	105,2
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	961,8	0,0	961,8	-961,8	0,0	0,0
Išvestinės finansinės priemonės	73,7	0,0	73,7	-0,1	-8,6	65,0
Įsipareigojimų iš viso	1 035,5	0,0	1 035,5	-961,9	-8,6	65,0

Sumos, nurodytos punktuose „Tarpusavio užskaitos“ ir „Užtikrinimo priemonė pinigais“ yra pagrindinės užskaitos ir panašių susitarimų, neįskaitytų Finansinės būklės ataskaitoje, objektas. Įkeista užtikrinimo priemonė pinigais (parodyta turto dalyje) ir gauta užtikrinimo priemonė pinigais (parodyta įsipareigojimų dalyje) yra įtrauktos į straipsnius „Likučiai bankuose“ ir „Paskolos ir indėliai iš kredito įstaigų“ ir yra susijusios su išvestinių finansinių priemonių pozicijomis.

27. Klientų segmentai

Mln. €	2022 m.				2023 m.			
	Mažmeninė bankininkystė	Verslo bankininkystė	Kita	Iš viso	Mažmeninė bankininkystė	Verslo bankininkystė	Kita	Iš viso
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	134,2	177,8	-11,2	300,8	280,4	247,7	13,9	542,0
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	53,0	26,3	1,0	80,3	54,7	30,6	-0,7	84,6
Grynosios kitos veiklos pajamos	7,1	16,9	-13,3	10,7	6,0	15,6	-2,0	19,6
Veiklos pajamų iš viso	194,3	221,0	-23,5	391,8	341,1	293,9	11,2	646,2
Administravimo sąnaudų iš viso (a)	-146,1	-81,0	-6,2	-233,3	-205,2	-125,2	-9,5	339,9
Pelnas prieš kredito nuostolius ir mokesčius	48,2	140,0	-29,7	158,5	135,9	168,7	1,7	306,3
Tikėtini kredito nuostoliai	1,2	-16,7	-0,6	-16,1	-12,5	-21,2	0,6	-33,1
Pelnas (-nuostolis) prieš apmokestinimą	49,4	123,3	-30,3	142,4	123,4	147,5	2,3	273,2
Iš jų paslaugų ir komisinių pajamos								
Kortelių	32,8	6,1	-0,3	38,6	31,2	12,3	0,0	43,5
Kreditavimo produktų	0,4	6,9	0,0	7,3	0,5	6,1	0,1	6,7
Kasdienės bankininkystės planų	17,1	0,4	0,1	17,6	18,9	0,5	0,0	19,4
Indėlių produktų ir grynųjų pinigų valdymo	8,8	7,5	0,2	16,5	7,4	6,7	0,2	14,3
Draudimo	3,0	0,5	0,0	3,5	3,1	0,7	0,0	3,8
Investicijų	2,1	1,6	1,3	5,0	2,7	2,3	0,7	5,7
Pensijų	8,7	0,2	0,0	8,9	8,9	0,0	0,0	8,9
Prekybos finansavimo	0,1	9,6	0,1	9,8	0,1	10,9	0,4	11,4
Kita	0,4	0,4	2,3	3,1	0,4	0,6	0,1	1,1
Iš viso	73,4	33,2	3,7	110,3	73,2	40,1	1,5	114,8

Klientų likučiai

Mln. €	2022 12 31				2023 12 31			
	Mažmeninė bankininkystė	Verslo bankininkystė	Kita	Iš viso	Mažmeninė bankininkystė	Verslo bankininkystė	Kita	Iš viso
Paskolos klientams	5 667,1	5 205,9	1,7	10 874,7	5 700,1	4 799,2	3,3	10 502,6
Klientų indėliai	6 066,2	4 788,2	93,5	10 947,9	5 916,7	5 286,2	84,3	11 287,2

a. 2023 m. klientų segmento „Kita“ bendrosioms administracinėms išlaidoms priskiriama 6,2 mln. eurų vertės sumažėjimo nuostolių ir 3,2 mln. eurų grynųjų nuostolių dėl nefinansinio turto pripažinimo nutraukimo.

28. Susijusios šalys

Mln. €	2022 m.			2023 m.		
	Reikšminga įtaka	Pagrindiniai darbuotojai	ALD Automotive	Reikšminga įtaka	Pagrindiniai darbuotojai	ALD Automotive
Grynosios palūkanų pajamos	-50,3	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,3
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	-0,2	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
Grynasis pelnas iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte	73,5	0,0	0,0	-7,4	0,0	0,0
Personalo sąnaudos	0,0	-1,6	0,0	0,0	-1,6	0,0
Kitos administracinės sąnaudos	0,0	0,0	0,0	-0,7	0,0	0,0
Kitos pajamos ir sąnaudos	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
Iš viso	22,9	-1,6	0,0	-8,4	-1,6	0,3

Mln. €	2022 12 31			2023 12 31		
	Reikšminga įtaka	Pagrindiniai darbuotojai	ALD Automotive	Reikšminga įtaka	Pagrindiniai darbuotojai	ALD Automotive
Turtas						
Likučiai bankuose	2,2	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0
Paskolos klientams	0,0	0,1	13,5	0,0	0,1	11,9
Išvestinės finansinės priemonės	28,3	0,0	0,0	17,5	0,0	0,0
Kita	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iš viso	31,9	0,1	13,5	18,7	0,1	11,9
Įsipareigojimai						
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	4,0	0,0	0,0	18,9	0,0	0,0
Klientų indėliai	0,0	1,5	0,3	0,0	0,7	0,7
Išvestinės finansinės priemonės	30,8	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0
Atidėjiniai	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Iš viso	34,8	1,5	0,3	20,5	0,9	0,7

Bankinius sandorius su susijusiomis šalimis sudarome vykdydami įprastą veiklą. 2022 m. gruodžio 31 d. ir 2023 m. gruodžio 31 d. nebuvo susijusių šalių įsiskolinimų, priskirtų 3 etapui. 2023 m. „Luminor Holding“ dividendai nebuvo išmokėti (2022 m. – 90,0 mln. eurų). Susijusios šalys yra:

Reikšminga įtaka

2023 m. DNB bankas yra vienintelis didelę įtaką turintis subjektas. Pelno ir nuostolių straipsnių ir balanso pozicijų pokyčiai daugiausiai sietini su išvestinėmis priemonėmis ir susijusiomis užtikrinimo priemonių pinigais pozicijomis su atitinkamomis šalimis. 2022 m. rugsėjo 1 d. Nordea pardavė likusį Luminor Holding akcijų paketą ir nuo tos dienos nebelaikoma susijusia šalimi. Aukščiau pateikiami pelno (nuostolio) ataskaitos ir balanso įrašai apima sandorius su Nordea iki akcijų pardavimo dienos.

Pagrindiniai vadovai

Darbo santykių nutraukimo atveju Valdybos nariams ir kitiems pagrindiniams vadovaujantiems darbuotojams taikoma ne daugiau kaip 12 mėnesių nekonkuravimo sąlyga. Be pagal riziką koreguojamo ir veiklos rezultatais grindžiamo kintamojo atlygio netaikomos jokios kitos trumpalaikės ar ilgalaikės išmokos.

Asocijuotosios įmonės

ALD Automotive sudaro trys įmonės, po vieną Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

29. Informacija pagal šalį

Mln. €	2022 m.				2023 m.			
	Estija	Latvija	Lietuva	Iš viso	Estija	Latvija	Lietuva	Iš viso
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	75,2	98,8	154,0	328,0	168,8	209,2	362,2	740,2
Paslaugų ir komisinių pajamos	16,8	32,5	61,0	110,3	18,2	34,1	62,5	114,8
Pardavimo pajamos (a)	92,0	131,3	215,0	438,3	187,0	243,3	424,7	855,0
Pelnas prieš apmokestinimą (b)	5,6	55,6	81,2	142,4	13,2	83,7	176,3	273,2
Pašalinimai	-57,8	20,0	37,8	0,0	-154,2	49,7	104,5	0,0
Pelno mokestis	0,0	0,4	17,3	17,7	1,7	15,9	60,9	78,5
Darbuotojų skaičius (visos etato ekvivalentas)	557	845	950	2 352	580	908	1 003	2 491
Klientų likučiai, mln. €	2022 12 31				2023 12 31			
	Estija	Latvija	Lietuva	Iš viso	Estija	Latvija	Lietuva	Iš viso
Paskolos klientams	2 459,4	2 970,6	5 444,7	10 874,7	2 391,1	2 863,2	5 248,3	10 502,6
Klientų indėliai	1 409,7	3 051,7	6 486,5	10 947,9	1 237,0	3 043,8	7 006,4	11 287,2

b. Palūkanų ir panašių pajamų suma bei mokesčių ir komisinių pajamos eliminavus sandorius tarp grupės įmonių

c. Neįtraukiamos grupės vidaus dividendų pajamos

Atskleidimas, kurio reikalaujama pagal ES Kapitalo reikalavimų direktyvos IV (CRD IV) 89 straipsnį, įgyvendintą pagal Estijos kredito įstatų 92 straipsnį. Nebuvo gauta jokia valstybės parama.

30. Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio

Latvijos vyriausybė, pakeisdama Latvijos Vartotojų teisių apsaugos įstatymą, nustatė laikiną mokestį kredito paslaugų teikėjams, kuris 2023 m. spalio 31 d. sudarė 2 % jų hipotekinių paskolų portfelio; šis mokestis įsigaliojo 2024 m. sausio 1 d. Kas ketvirtį mokamas mokestis bus taikomas vienus metus ir, mūsų vertinimu, 2024 m. jis mums kainuos 27,7 mln. eurų. Pirmąją 6,9 mln. eurų įmoką sumokėjome 2024 m. sausio mėn.

31. Luminor banko, kaip atskiro subjekto, finansinės ataskaitos

Luminor banko nekonsoliduotosios pagrindinės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Estijos Respublikos apskaitos įstatymą ir jos nėra Luminor Bank AS atskiros finansinės ataskaitos pagal 27-ojo TAS „Atskirosios finansinės ataskaitos“ reikšmę.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

Min. €	2022 m.	2023 m.
Palūkanų pajamos apskaičiuotos naudojant efektyvio palūkanų normos metodą	297,0	715,5
Kitos panašios pajamos	1,4	0,9
Palūkanų ir panašios išlaidos	-27,3	-198,6
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	271,1	517,8
Paslaugų ir komisinių pajamos	92,1	95,8
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	-25,8	-26,1
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	66,3	69,7
Grynosios pajamos iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte	18,1	15,9
Grynosios pajamos iš operacijų užsienio valiuta	6,8	18,6
Kitos grynosios veiklos sąnaudos	-4,6	-5,5
Gauti dividendai	13,4	9,1
Grynosios kitos veiklos pajamos	33,7	38,1
Veiklos pajamų iš viso	371,1	625,6
Personalo sąnaudos	-105,1	-124,4
Kitos administracinės sąnaudos	-110,1	-185,1
Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	-9,4	-16,0
Grynasis nuostolis dėl nefinansinio turto pripažinimo nutraukimo	-	-3,2
Administracinių sąnaudų iš viso	-224,6	-328,7
Pelnas prieš kredito nuostolius ir mokesčius	146,5	296,9
Tikėtini kredito nuostoliai	-13,5	-30,4
Pelnas prieš apmokestinimą	133,0	266,5
Latvijos įmonių pelno mokestis	-	-15,4
Lietuvos bankų mokestis	-	-30,1
Kitas įmonių pelno mokestis	-16,0	-31,6
Pelno mokesčio iš viso	-16,0	-77,1
Grynasis pelnas už laikotarpį	117,0	189,4
Bendrųjų pajamų iš viso	117,0	189,4

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Turtas		
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	2 178,1	3 184,9
Lėšos bankuose	119,1	55,1
Skolos vertybiniai popieriai	1 289,8	1 491,8
Paskolos klientams	10 799,5	10 432,2
Išvestinės finansinės priemonės	121,6	92,2
Nuosavybės priemonės	0,5	0,5
Investicijos į patronuojamąsias įmones	251,1	245,4
Nematerialusis turtas	11,2	9,4
Materialusis turtas	29,0	26,0
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	12,4	8,9
Kitas turtas	45,2	56,6
Iš viso	14 857,5	15 603,0
Įsipareigojimai		
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	36,6	224,3
Klientų indėliai	11 114,8	11 464,5
Palūkanų normų apsidraudimo sandoriais apdrausto portfelio tikrosios vertės pakučiai	0,0	6,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	1 813,9	1 898,7
Išvestinės finansinės priemonės	194,1	73,7
Mokesčių įsipareigojimai	9,6	35,6
Nuomos įsipareigojimai	29,1	24,7
Kiti įsipareigojimai	102,7	122,5
Atidėjiniai	21,8	27,9
Iš viso	13 322,6	13 878,8
Akcininkų nuosavybė		
Akcinis kapitalas	34,9	34,9
Akcijų priedai	1 412,2	1 412,2
Nepaskirstytasis pelnas	84,2	273,6
Kiti rezervai	3,6	3,5
Iš viso	1 534,9	1 724,2
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso	14 857,5	15 603,0

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Mln. €	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Nepaskirstytasis pelnas	Kiti rezervai	Iš viso
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	57,2	3,8	1 508,1
Grynasis pelnas už laikotarpį	-	-	117,0	-	117,0
Bendrujų pajamų iš viso	-	-	117,0	-	117,0
Kita	-	-	-	-0,2	-0,2
Dividendai	-	-	-90,0	-	-90,0
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	84,2	3,6	1 534,9
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	84,2	3,6	1 534,9
Grynasis pelnas už laikotarpį	-	-	189,4	-	189,4
Bendrujų pajamų iš viso	-	-	189,4	-	189,4
Kita	-	-	-	-0,1	-0,1
Dividendai	-	-	-	-	-
Likutis 2023 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	273,6	3,5	1 724,2

Mln. €	2022 12 31	2023 12 31
Dukterinių įmonių nuosavas kapitalas	1 534,9	1 724,2
Dukterinių įmonių vertė patronuojančios bendrovės nekonsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje	-251,1	-245,4
Dukterinių įmonių vertė pagal nuosavybės metodą	298,8	299,0
Iš viso	1 582,6	1 777,8

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	133,0	266,5
Koregavimai:		
Tikėtini kredito nuostoliai	13,5	30,4
Nusidėvėjimas ir amortizacija	9,4	16,0
Nefinansinio turto pripažinimo nutraukimas	0,0	3,2
Kiti straipsniai	-0,1	-0,1
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	-298,4	-716,4
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	27,3	198,6
Dividendų pajamos	-13,4	-9,1
Investicijų į patrunuojamąsias įmones nurašymas	29,1	0,0
Turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas:		
Paskolų klientams padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	-967,3	359,3
Skolos vertybinių popierių padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	-676,2	-200,5
Kito turto padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	-91,8	80,7
Klientų indėlių padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)	622,8	320,5
Įsipareigojimų padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)	71,5	142,9
Gautos palūkanos	281,0	665,5
Sumokėtos palūkanos	-17,5	-136,6
Sumokėtas pelno mokestis	-7,5	-47,6
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	-884,6	973,3
Dukterinių įmonių įsigijimas	-53,4	-0,3
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	-5,7	-6,6
Materialaus turto pardavimo pajamos	0,1	0,1
Gauti dividendai	13,4	9,1
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	-45,6	2,3
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	796,9	598,5
Išpirkti arba pasibaigusio termino skolos vertybiniai popieriai	-71,8	-600,0
Pagrindinės nuomos sumos mokėjimai	-5,5	-5,5
Išmokėti dividendai	-90,0	0,0
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	629,6	-7,0
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (+) arba sumažėjimas (-)	-300,6	968,6
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	2 447,2	2 146,7
Užsienio valiutos perskaičiavimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams	0,1	0,1
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	-300,6	968,6
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	2 146,7	3 115,4
Pinigai ir pinigų ekvivalentai		
Grynasoje	127,4	105,4
Lėšos centriniuose bankuose, atėmus privalomųjų atsargų reikalavimą	1 938,1	2 963,7
Lėšos bankuose per tris mėnesius, atėmus piniginį užstatą (a)	81,2	46,3
Iš viso	2 146,7	3 115,4
a. Lėšos su bankų piniginio užstato sumomis	35,4	8,6

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

„Luminor Bank“ AS akcininkui

IŠVADA DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO

MŪSŲ NUOMONĖ

Mūsų nuomone, konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia „Luminor Bank“ AS (toliau – Bankas) ir jo patronuojamųjų įmonių (toliau kartu – Grupė) 2023 m. gruodžio 31 d. konsoliduotąją finansinę būklę ir tuomet pasibaigusiu metų Grupės konsoliduotuosius finansinius veiklos rezultatus bei konsoliduotuosius pinigų srautus pagal Europos Sąjungoje priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

Mūsų nuomonė atitinka mūsų 2024 m. vasario 20 d. papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis

Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų konsoliduotoji pelno (nuostolių) ataskaita;
- 2023 m. gruodžio 31 d. konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita;
- 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita; ir
- konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, kurį sudaro reikšminga apskaitos politikos informacija bei kita aiškinamoji informacija.

PAGRINDAS NUOMONEI PAREIŠTI

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Grupės pagal Tarptautinį apskaitos profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus), kurį parengė Tarptautinių apskaitos specialistų etikos standartų valdyba (toliau – TASESV kodeksas). Taip pat laikomės kitų TASESV kodekse numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bankui ir jo patronuojančiajai bei patronuojamosioms įmonėms, atitinka Estijos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus, ir kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Estijos Respublikos auditorių veiklos įstatymo 59¹ straipsnį.

Ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bankui, jo patronuojančiajai ir patronuojamosioms įmonėms laikotarpiu nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d., yra nurodytos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 8 pastaboje.

MŪSŲ AUDITO METODIKA

Apžvalga

- Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 17,7 mln. eurų, t. y. 1 % viso konsoliduotojo nuosavo kapitalo 2023 m. gruodžio 31 d.
- „PwC“ Estijoje arba pagal mūsų nurodymus kitos „PwC“ tinklo firmos narės atliko visos apimties Grupės įmonių auditą, apimantį iš esmės visą konsoliduotąjį Grupės turtą ir pajamas. Pasirinktos audito procedūros buvo atliktos likusiems likučiams, siekiant užtikrinti, kad gautume pakankamą ir tinkamą audito įrodymų, leidžiančių pareikšti nuomonę apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą.
- Pagrindinis audito dalykas yra susijęs su paskolų klientams vertės sumažėjimu.

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose Valdyba priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įverčių, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir kiekvieno audito metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikytas reikšmingumo lygis. Audito tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymų gali atsirasti dėl apgaulės arba klaidų. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai tikėtis, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Grupės reikšmingumo lygį konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris nurodytas toliau pateiktoje lentelėje. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums nustatyti audito apimtį, audito procedūrų pobūdį, laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų, jei tokių buvo, poveikį konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Grupei	17,7 mln. eurų
Kaip jį nustatėme	1 % konsoliduotojo viso nuosavo kapitalo 2023 m. gruodžio 31 d.
Taikyto kriterijaus reikšmingumo lygiui nustatyti išaiškinimas	Kaip kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome visą nuosavą kapitalą, nes, mūsų nuomone, tai yra vienas iš pagrindinių kriterijų vertinant Grupės veiklos rezultatus ir pagrindinis veiklos rodiklis vadovybei, Stebėtojų tarybai ir priežiūros institucijoms. Pasirinkome 1 %, nes jis atitinka šiam kriterijui taikomas kiekybines reikšmingumo lygio ribas.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami konsoliduotųjų finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami savo nuomonę apie jas, todėl jokios atskiros nuomonės apie šiuos dalykus mes nepareiškiamo.

Paskolų klientams vertės sumažėjimas

(Išsamesnė informacija pateikta 1 pastaboje „Reikšminga apskaitos politikos informacija“, 2 pastaboje „Bendroji rizikos valdymo politika“ ir 11 pastaboje „Paskolos klientams“).

2023 m. gruodžio 31 d. paskolų klientams grynoji balansinė vertė buvo lygi 10 502,6 mln. eurų, o su jomis susijęs atidėjinys kredito nuostoliams – 122,1 mln. eurų. 2023 m. Grupė pripažino 33,1 mln. eurų paskolų klientams atidėjinį kredito nuostoliams.

Pagrindinį dėmesį skyrėme šiai sričiai, nes dėl 9-ajame TFAS „Finansinės priemonės“ numatyto 3-jų lygių tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelio vadovybei tenka taikyti sudėtingus modelius su subjektyviais įvesties duomenimis, kad įvertintų TKN atsiradimo laiką ir dydį. Pagrindinės sritys, kuriose vadovybei reikia priimti reikšmingus sprendimus ir taikyti modelius, yra šios:

- kriterijų, skirtų įvertinti reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, įvertinimas ir paskolų priskyrimas 1, 2 arba 3 lygiui;
- apskaitos aiškinimo ir modeliavimo prielaidų, naudojamų TKN apskaičiavimo modeliams kurti, įvertinimas;
- pagrindinių TKN modelio parametrų modeliavimas ir apskaičiavimas įskaitant įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę (angl. probability of default, PD), nuostolį dėl įsipareigojimų neįvykdymo (angl. loss given default, LGD) ir paskolos dydį (rizikos poziciją) įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. exposure at default, EAD);
- makroekonominių rodiklių nustatymas ir į ateitį orientuotos informacijos įtraukimas į TKN modelį;
- pirmiau nurodytų rodiklių įvertinimas, aprėpiant patikimą ateities laikotarpį ir taikant tris skirtingus scenarijus (bazinį, optimistinį ir pesimistinį), ir tikimybės nustatymas tiems scenarijams; ir
- Individualiai vertinant 3 lygio turto TKN nustatomas bazinis ir rizikingas scenarijus ir jų priskiriamos jų susidarymo tikimybės.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad atliktume pakankamą darbą ir galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgdami į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontrolės priemones bei į sektorių, kuriame veikia Grupė.

Grupę sudaro keli Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje veikiantys ūkio subjektai, įskaitant Banko filialus Latvijoje ir Lietuvoje (daugiau informacijos apie Grupės struktūrą pateikiama konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 12 pastaboje). Remdamiesi mūsų atliktu rizikos ir reikšmingumo įvertinimu, nustatėme ūkio subjektus, kuriems reikia atlikti visos apimties auditą, atsižvelgiant į santykinį kiekvieno ūkio subjekto reikšmingumą Grupei ir bendrą aprėptį, pasiektą kiekvienai reikšmingai konsoliduotųjų finansinių

įvertinome, ar Grupės apskaitos politika ir klientams suteiktų paskolų vertės sumažėjimo apskaičiavimo metodika atitinka 9-ojo TFAS reikalavimus.

Įvertinome pagrindinių kontrolės priemonių, taikomų TKN duomenims ir atitinkamiems skaičiavimams, struktūrą bei veiksmingumą, įskaitant:

- IT bendrąsias kontrolės priemones, taikomas atitinkamoms sistemoms;
- IT taikomasias kontrolės priemones, skirtas likučiams ir pradelsimų informacijai;
- automatinį paskolų priskyrimą tam tikram lygiui (įskaitant taikomus kriterijus reikšmingam kredito rizikos padidėjimui nustatyti ir taikomą įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtį);
- automatinį bendrai vertinamų 1, 2 ir 3 lygių TKN apskaičiavimą;
- klientams suteiktų kredito reitingų peržiūrą ir patvirtinimą;
- užstato verčių ir atitinkamos informacijos paskolų sistemose, kurios naudojamos kaip TKN modelio įvesties duomenys, teisingumo peržiūrą ir patikslinimą;
- turimą patvirtintą klientų analizę prieš išmokant paskolą;
- TKN skaičiavimų atskiroms reikšmingoms pozicijoms (3-io lygio) peržiūrą ir patvirtinimą.

Atrankos būdu atlikome detaliuosius testus, kurių metu patikrinome:

- TKN skaičiavimo sistemoje naudojamų duomenų išsamumą ir tikslumą;
- TKN skaičiavimo sistemoje naudojamų pagrindinių įvesties duomenų atitiktį 9-ojo TFAS metodikai;
- galiojančių užstato sutarčių buvimą;
- LGD apskaičiavimo, kuris naudojamas kaip TKN modelio įvesties duomenys, tikslumą; ir
- 3-iam lygiui priskirtų paskolų vertinimo ir susijusių TKN skaičiavimų išsamumą.

Įvertinome pagrindinių vadovybės prielaidų, naudojamų TKN modelyje kaip esminiai įvesties duomenys, tokių kaip skirtingų scenarijų tikimybė, PD ir LGD įverčiai tam tikru momentu, pagrindinės makroekonominės informacijos prognozės ir skirtingiems scenarijams naudojami koeficientai, pagrįstumą.

ataskaitų eilutei. „PwC“ Estijoje arba pagal mūsų nurodymus kitos „PwC“ tinklo firmos narės atliko visos apimties auditą, kuris, įtraukus Grupės įmones, apėmė iš esmės visas pajamas ir turtą.

Kai darbą atliko komponentų auditoriai, mes nustatėme, kokiame lygyje norėtume, kad jie dalyvautų atliekant ataskaitas rengiančių ūkio subjektų auditą, kad galėtume padaryti išvadą, jog gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą. Grupės lygmeniu taip pat atlikome konsolidavimo proceso auditą ir pasirinktas audito procedūras likučiams, siekdami užtikrinti, kad gavome audito įrodymų, leidžiančių pareikšti nuomonę apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą.

IŠVADA DĖL KITOS INFORMACIJOS, ĮSKAITANT VADOVYBĖS ATASKAITĄ

Už kitą informaciją yra atsakinga Valdyba. Kitą informaciją sudaro šie skyriai: Įvadas, Vadovybės ataskaita ir Papildoma informacija (bet ji neapima konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados dėl jų).

Mūsų nuomonė apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant Vadovybės ataskaitą.

Atlikdami konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą, turėjome perskaityti pirmiau nurodytą kitą informaciją ir nuspręsti, ar kitoje informacijoje nėra reikšmingų neatitikimų konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms ar mūsų audito metu įgytoms žinioms ir ar kitaip nepaaiškėja, kad joje yra reikšmingų iškreipimų.

Vadovybės ataskaitos atžvilgiu taip pat atlikome Estijos Respublikos auditorių veiklos įstatyme numatytas procedūras. Šios procedūros apima patikrinimą, ar Vadovybės ataskaita visais reikšmingais atžvilgiais atitinka konsoliduotąsias finansines ataskaitas ir yra parengta pagal Estijos Respublikos apskaitos įstatymo reikalavimus.

Remdamiesi audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- informacija, pateikta Vadovybės ataskaitoje už finansinius metus, kurių konsoliduotosios finansinės ataskaitos parengtos, visais reikšmingais atžvilgiais atitinka konsoliduotąsias finansines ataskaitas; ir
- Vadovybės ataskaita yra parengta pagal Estijos Respublikos apskaitos įstatymo reikalavimus.

Be to, atsižvelgdami į audito metu įgytas žinias ir supratimą apie Grupę ir jos aplinką, privalome pranešti, ar Vadovybės ataskaitoje ir kitoje informacijoje, kurią gavome iki šios auditoriaus išvados datos, nustatėme reikšmingų iškreipimų. Šiuo atžvilgiu neturime nieko, ką galėtume pranešti.

VALDYBOS IR UŽ VALDYMĄ ATSAKINGŲ ASMENŲ ATSAKOMYBĖ UŽ KONSOLIDUOTĄSIAS FINANSINES ATASKAITAS

Valdyba yra atsakinga už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Europos Sąjungoje patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus ir už tokią vidaus kontrolę, kuri, Valdybos nuomone, yra būtina, kad būtų galima parengti konsoliduotąsias finansines ataskaitas be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama konsoliduotąsias finansines ataskaitas, Valdyba yra atsakinga už Grupės gebėjimo tęsti veiklą įvertinimą, su veiklos tęstinumu susijusių klausimų atskleidimą, jei taikytina, ir veiklos tęstinumo principo taikymą, išskyrus atvejus, kai Valdyba ketina likviduoti Grupę arba nutraukti jos veiklą, arba neturi kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Grupės finansinės atskaitomybės proceso priežiūrą.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ UŽ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITĄ

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos, ir pateikti auditoriaus išvadą kartu su mūsų nuomone. Pakankamas užtikrinimas yra aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis negarantuoja, kad pagal TAS atliktas auditas visada nustatys reikšmingą iškraipymą, jei jis egzistuoja. Iškraipymų gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir jie yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartui jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, mes priimame profesinius sprendimus ir viso audito metu laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname reikšmingo iškraipymo konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose riziką dėl apgaulės ar klaidos, parengiame ir atliekame šią riziką atitinkančias audito procedūras, ir gauname audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Rizika neaptikti reikšmingo iškraipymo, atsiradusio dėl apgaulės, yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo, atsiradusio dėl klaidos, nes apgaulė gali būti susijusi su sukčiavimu, klastojimu, tyčiniu praleidimu, klaidingu išaiškinimu arba vidaus kontrolės nepaisymu.
- Įgyjame supratimą apie auditui svarbią vidaus kontrolę, kad būtų galima parengti audito procedūras, kurios būtų tinkamos esamomis aplinkybėmis, bet ne tam, kad pareikštume nuomonę apie Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą ir Valdybos atliktų apskaitinių įverčių bei atskleistos informacijos pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl to, ar Valdyba tinkamai taiko veiklos tęstinumo apskaitos principą, ir, remdamiesi gautais audito įrodymais, nustatome, ar egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, susijęs su įvykiais ar sąlygomis, dėl kurių gali kilti reikšmingų abejonių dėl Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jei padarome išvadą, kad egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, savo auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusią informaciją, atskleistą konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose, arba, jei tokia informacija yra nepakankama, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, gautais iki mūsų auditoriaus išvados parengimo datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Grupė negalės tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidžiamą informaciją, ir tai, ar konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Gauname pakankamą ir tinkamą audito įrodymų, susijusių su Grupės įmonių finansine informacija ar vykdoma veikla, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Esame atsakingi už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Mes liekame atsakingi tik už savo audito nuomonę.

Su už valdymą atsakingais asmenimis aptariame, be kitų dalykų, planuojamo audito apimtį ir terminus bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant visus audito metu nustatytus reikšmingus vidaus kontrolės trūkumus.

Už valdymą atsakingiems asmenims taip pat pareiškiamo, kad laikomės atitinkamų etikos reikalavimų, susijusių su nepriklausomumu, ir pranešame jiems apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei taikytina, apie veiksmus, kurių imtasi grėsmėms pašalinti, arba taikomas apsaugos priemonės.

Iš dalykų, apie kuriuos pranešėme už valdymą atsakingiems asmenims, nustatėme dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą, todėl jie yra pagrindiniai audito dalykai. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, išskyrus atvejus, kai įstatymai ar kiti teisės aktai draudžia viešai atskleisti informaciją apie dalyką arba kai itin retais atvejais nusprendžiame, kad apie dalyką neturėtų būti pranešta mūsų išvadoje, nes pagrįstai tikimasi, kad neigiamos tokio pranešimo pasekmės būtų didesnės už jo naudą visuomenės interesams.

IŠVADA DĒL KITŪ TEISINĪŅU IR PRIEŽIŪROS REIKALAVIMŪ

Paskyrimas atlikt auditu ūduotj ir jos laikotarpis

Pirmā kartā „Luminor Bank” AS auditoriais buvome paskirti 2018 m. gegužēs 31 d. finansiniam metams, pasibaigusiems 2018 m. gruodžio 31 d., o visas mūsu nepertraukiamo auditu ūduoties vykdymo laikotarpis apima šešerius metus. Pagal Estijas Republikos auditorių veiklos jstatymā ir Reglamentā (ES) Nr. 537/2014 mūsu paskyrimas „Luminor Bank” AS auditoriumi gali būti pratēstas iki 2027 m. gruodžio 31 d. pasibaigiančj finansinij metų, o po naujo konkurso – iki 2037 m. gruodžio 31 d. pasibaigiančj finansinij metų.

AS „PricewaterhouseCoopers” vardu:

Ago Vilu

Atsakingasis atestuotais auditoriuss, auditoriussa paųmējimas Nr. 325

Oksana Popova

Auditoriussa paųmējimas Nr. 633

2024 m. vasario 20 d.
Talinass, Estija

AS „PricewaterhouseCoopers”

Tatari 1, 10116 Talinass, Estija. Licencija Nr. 6. Registro kodas 10142876.

PELNO PASKIRSTYMO PROJEKTAS

Mln. €	2022 m.	2023 m.
Nepaskirstytojo pelno pradinis likutis	97,9	132,7
Grynasis laikotarpio pelnas	124,7	194,7
Per laikotarpį išmokėti dividendai	-90,0	-
Kita	0,1	0,1
Nepaskirstytojo pelno galutinis likutis	132,7	327,5
Siūlomi dividendai	-	-
Nepaskirstytojo pelno galutinis likutis po siūlomų dividendų išmokėjimo	132,7	327,5

VALDYBOS NARIŲ PARAŠAI

Luminor Bank AS Valdyba patvirtino 2023 m. Vadovybės ataskaitą ir Metinę finansinę ataskaitą. Metinę ataskaitą sudaro konsoliduotojo pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita, konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita, konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pastabos, pelno paskirstymo projektas ir nepriklausomo auditoriaus išvada. Metinę ataskaitą peržiūrėjo Luminor Bank AS Stebėtojų taryba ir patvirtinto ją teikti Visuotiniam susirinkimui.

2024 m. vasario 20 d.

Peter Bosek

Pirmininkas

Ossi Leikola

Diego Biondo

Mari Mõis

Palle Nordahl

Kerli Vares

PAPILDOMA INFORMACIJA

Žodynėlis ir santrumpos

AC

Amortizuota savikaina

Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis (CET1 ratio)

Akcininkų nuosavybė, kuriai taikomi teisės aktuose nustatyti koregavimai, išreikšta bendros rizikos pozicijų sumos procentine dalimi

Bendrovės

Įmonės, finansų įstaigos ir viešasis sektorius

Verslo bankininkystė

Verslo bankininkystės segmentas teikia paslaugas verslo klientams, turintiems paskirtą klientų vadybininką, ir visiems lizingo klientams, kurie nėra susiję su banku

Sąnaudų ir pajamų santykis

Visų administracinių sąnaudų ir visų veiklos pajamų santykis procentais

FVTOCI

Tikroji vertė per kitas bendrąsias pajamas

FVTPLD

Vertinama tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu arba nuostoliais

FVTPLM

Privalomai vertinama tikroji vertė, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu arba nuostoliais

Sverto koeficientas

1 lygio kapitalo ir viso turto bei nebalansinių straipsnių, kuriems taikomi teisės aktų koregavimai, santykis procentais

LCR – padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis

Aukštos kokybės likvidaus turto ir įvertintų grynujų netenkamų pinigų srautų sumažėjimo per ateinančius 30 kalendorinių dienų santykis procentais.

NIM – grynoji palūkanų marža

Grynosios palūkanų ir panašios pajamos kaip vidutinė palūkanas uždirbančio turto procentinė dalis – pradinių ir galutinių pinigų likučių centriniuose bankuose, pinigų likučių bankuose, skolos vertybinių popierių ir paskolų klientams vidurkis

NSFR – grynasios pastovaus finansavimo rodiklis

Turimo pastovaus finansavimo ir reikalaujamo pastovaus finansavimo vienerių metų laikotarpiu santykis procentais

Neveiksnių paskolų rodiklis

3 etapo paskolų bendrosios balansinės vertės ir visų paskolų bendrosios balansinės vertės santykis procentais

Mažmeninė bankininkystė

Mažmeninė bankininkystė aptarnauja fizinius asmenis ir mažąsias įmones.

Nuosavo kapitalo graža

Grynojo pelno už laikotarpį (metinio ekvivalento) ir vidutinės akcininkų nuosavybės už tą laikotarpį santykis procentais.

Vidutinė akcininkų nuosavybė apskaičiuojama naudojant laikotarpio pradžios ir laikotarpio pabaigos likučius

POCI paskolos

Paskolos, kurios įsigijimo ar suteikimo metu buvo nuvertėjusios dėl kredito rizikos.

Informacija apie Luminor banką

Registracijos šalis

Estijos Respublika

Komercinio registro kodas

11315936

Pagrindinė veikla

Kredito įstaiga

Telefonas

+372 628 3300

E. paštas

info@luminor.ee

SWIFT/BIC

RIKOE22

Balanso data

2023 m. gruodžio 31 d.

Ataskaitinis laikotarpis

2023 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

Ataskaitų valiuta

eurai

Kontaktai

Žiniasklaidai:

Ivi Heldna

ivi.heldna@luminorgroup.com

+372 5231 192

Investuotojams:

Nick Turnor

nick.turnor@luminorgroup.com

+372 5306 7820

2024 m. finansinis kalendorius

Data

2024 m. gegužės 2 d.

2024 m. rugpjūčio 8 d.

2024 m. spalio 31 d.

2025 m. sausio 30 d.

2025 m. vasario 20 d.

Ataskaita

2024 m. I ketvirčio tarpinė ataskaita

2024 m. 2 ketvirčio tarpinė ataskaita

2024 m. 3 ketvirčio tarpinė ataskaita

2024 m. 4 ketvirčio tarpinė ataskaita

2024 m. metinė ataskaita

Viršelyje ir toliau ataskaitoje pateiktos nuotraukos – iš mūsų kampanijos, kurios metu pristatėme produktą „Phone Point of Sale“. Šis 2023 m. rugsėjį pristatytas produktas leidžia prekybininkams priimti mokėjimus naudojant „Android“ išmaniojo telefono programėlę, o ne didelius ir nepatogius prekybos vietų terminalus.

